National Library
Bibliothèque Nationale
Apr 26 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sent
Ottawa, Ont. K1A 0N4

B103 J4/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 15 (1728) 1983 | NELJAPÄEVAL, 14. APRILLIL — THURSDAY, APRIL 14 | XXXIV aastakäik

Detroiti Soome Meeskoor „Finlandia" tähistas oma 60. tegevusaasta juubelit kontserdiga Soome Majas Detroitis laupäeval, 9. aprillil. Külaliskooriks oli Toronto Eesti Meeskoor. Pildil „Finlandia" esinemas E. Mäkineni juhatusel. (Lähemalt lhk. 3) Foto — O. Haamer

ESTO'84 TORONTO 150

Käesolevas lehes leiavad lugejad neli lehekülge hõlmava eriosa „ESTO TEATED 84" nr. 1, mis koostatud ja trükki toimetatud eelseisvate suurpidustuste informatsioonitoimkonna poolt. On toodud programm, andmeid majutamise kohta, juhtnööre Torontos liikumiseks ja muud — kokkuvõtlikult ka inglise keeles.

Kartus kodumaal

Eestlased muudetakse „nõukogude rahvaks"

STOKHOLM (EPL) — Esimest korda moodsal ajal kardavad paljud eestlased täiesti realistlikult, et võibolla eesti rahvas on sunnitud kaduma ja muutuma venelasteks, kirjutab rootsi ajaloolane Stefan Hjalmarsson oma küläskäigust okupeeritud Eestisse.

„Norrköpings Tidingar-Östergötlands Dagbladet" ilmunud kurjutises „Kas eesti rahvas kaob?" ta jatkab: „Terved rahvad on kadunud varem. ütleb mulle blond eesti naine. Võibolla on nüüd kord meie kätte jõudnud.

Ta vaatab ettevaatlikult ringi pingilt, kus me istume.

— Kuula! Mida sa kuuled? Vene keelt. Lapsed, kes jooksevad siin ringi, räägivad vene keelt, nende vanemad räägivad vene keelt, vanad räägivad vene keelt. Nad on siia väljast kolinud. Kuidas saame meie püsida, kui venelasi on nii palju ja neid järjest juurde tuleb?

— Muidugi tiirleb maakera ka ilma eestlasteta. Kuid meile on kõik otsas, kui meie rahvas ja meie keel kaovad.

(Järg lk. 3)

„Estonia" tantsija „hüppas ära"

STOKHOLM — „Estonia balletitrupp lahkus pärast ringreisi Rootsist ühe liikme võrra vähem. Üks meestantsijaid kaduš pärast viimast esinemist Nässjös. Rootsi ajakirjanduses on teated olnud erinevad põgeniku rahvuse üle, kuid „Eesti Päevaleht" kuuleb, et „ärahüppaja" on 32-aastane Michael Bogatõrjev, kes Eestis sündinud ja valdab eesti keelt.

NOORTE TALENTIDE
KONTSERT
pühapäeval, 15. mail kell 3 p.l.
Muusikavõistluste võitjad.
Stipendiumid.

Saksa leht:

Underi looming kuulub maailmakirjandusse

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Marie Underi sünnist saja aasta möödumise puhul avaldas siin ilmuv nimekas päevaleht „Die Welt" neljaveerulise kirjutise koos M. Underi fotoga oma 26. märtsi numbris. Selles öeldakse:

„On tundmatuid — peaaegu tundmatuid — maid, ehkki need ei asu kaugel: Eesti näiteks. Kui noorematelt küsida, kus see 1918-1940. a. iseseisev vabariik asub, siis nad ei teaks sellele vastata. Namiibia ja El Salvador on neile rohkem tuntud kui see maa, kust pärit poetess Marie Under.

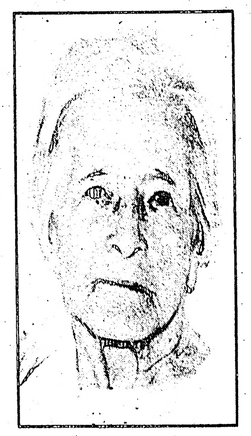

EESTI SAPPHO

Ta sündis 27. märtsil 1883 Tallinnas ning kuulub seega samasse generatisiooni nagu Kafka, Kazanzakis, Karl Jaspers ja Ortega Y Gasett. Teda on nimetatud eesti Sapphoks (kreeka naisluuletaja 600 a. E.K.)ning ta on võrreldav vene luuletaja. Anna Ahhmatovaga. Tema õnnetus seisneb selles, et kirjutas keeles, mis kuulub kõlarikkaimate hulka, kuid Euroopas kõige vähem tuntud.

Kui Stalin 1940. a. Eesti koos Läti ja Leeduga annekteeris, rääkisid umbes miljon inimest eesti keelt, mis nagu soome keel ei kuulu indogermaani keeltegruppi. On inimesi, eelkõige Rootsis ja USA-s kui ka Saksamaal, kes eesti keelt õppinud ning võivad Underi luulet lugeda tema originaal keeles.

SIBYLLE OMA RAHVALE

Poetess on alates 1917. a. kuini, surmani Stokholmis 1980. a. avaldanud rohkem kui tosina luuletuskogusid nagu „Eelkevad", „Sinine puri", „Pärisosa", „Hääl varjust", „Rõõm ühest ilusast päevast", „Õnnevarjutus", „Vaba taeva all", „Kivi südamelt", „Mureliku suuga" ja teisi. Tema poeesia teemastik on laiahaardeline: juubeldamine kevadest nõiutud maastikkude üle tema kodumaal Läänemere ääres, armastuse ülemlaul, kiitus täideläinud silmapilgule. Kõik need leiavad samasuguse käsitluse kui markantsetes sõnades manamine vapustatud maailma üle sõdale ajastul, suurlinna kurbus, saagade, müüride ja legendide maailm.

Vanaduses, mil Marie Under emigreerus Rootsi, sai temat Sibylle (elutarkust kuulutanud naised rooma mütoloogias) oma rahvale. Tema lüürika haarab kaeblikust natuurpoeesiast kuni filosoofilise meditatsioonini ja prohvetliku kaebamise-süüdistamiseni oma rahva saatuse pärast.

NOBELI KANDIDAAT

Mitu korda Nobeli auhinna saamiseks ette pandud, mille aga saanud temast vähem tähtsamad kirjanikud, on Marie Under kõike muud kui oma kodumaa poetess. Ta on osanud vormida rahvuslike pärimuste elemendid üldisse poeesiasse, kogu Euroopa voolud loominguliselt partitiseerinud ning tõlkinud paljud saksa, prantsuse ja vene autorid eesti keelde.

Eestlased on väike, mahasurutud ja arvult detsimeeritud rahvas. Aga nad pole surnud rahvas nii kaua kui nende suurima lüüriku töid kantakse edasi hinnalise vara, mälestuste ja tõotusena järgmistesse generatsioonidesse. Ka N. Eestis on hakatud Underit viimasel ajal austama kui rahvuslikku klassikut. Tema looming kuulub Euroopa maailmakirjandusse nii nagu tema rahvas on oksaks Euroopa kultuuri mitmekesiduse puul."

-kk

MUSICA DIVINA KONTSERT

juhatab Lembit Avesson

pühapäeval, 24. aprillil 1983 kll 4 p.l. Peetri kirikus
Kavas: L. Avessoni „Missa Santa Trinitatis"
esiettekanne.
Kirikukorjandus.

Toronto Eesti Apostliku Õigeusu koguduse

NÄITEMÜÜK - PEREKONNAÕHTU

laupäeval, 23. aprillil kell 5 p.l. Peetri kiriku saalis.

Kavas rikkalik loterii, käsitööde müügilaud, oksjonid ja kohvilaud.

KÕIK SÜDAMEST TERETULNUD

E.E.L.K. USUTEADUSE INSTITUUT

VI ÕPPEAASTA LOENGUTE PERIOOD

5.—19. JUUNINI 1983.

Wycliffe College'is, Toronto Ülikoolis, 5 Hoskin Ave, Toronto, Ont.

Juhatab prof. dr. A. Võõbus. Korraldaja piiskop K. Raudsepp.

LEKTORID: Dr. A. Võõbus, piiskop K. Raudsepp, dr. V. Salo, dr. R. Toi, mag. A. Taul, mag. R. Kiviranna, mag. T. Nõmmik. ◊ Osavõtumaks $40.—. Uued õppijad teretulnud, endistele osavõtt väga soovitav.

Registreerida kirjalikult enne 1. juunit piiskopile aadressil: P.O. Box 291, Jordan Station, Ontario, Canada, L0R 1S0. ◊ Avajumalateenistus Toronto Peetri kirikus 5. juunil kell 11 hommikul.

KUNSTLIK PARADIIS (ainult üks dollar)

KUNSTILAAT ja NÄITUS
Omapärane läbilõige
Toronto kunsti olukorrast

VABADUSKAFFEE
Kultuuriline kohvik: Suupisted, meeleolu ja soodsad hinnad.

TANTSUPIDU. Laupäevaõhtune suurüritus; moodsa muusikaga esinevad JÄ JÄ JÄ. Algusega 7.00 p.l. Sissepääs $3 (16. aprill)

LAUPÄEV, PÜHAPÄEV 16, 17 APRILL — DON HALL
(Eesti Majast üle tee — 957 Broadview) kell 10 el — 8 pl.

TOETAGE VÕITLUST
VABA EESTI EEST
annetades oma panuse
EKN-ule KANADAS!
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

T.E.R.R. „KUNGLA"

MAIBALL

Casa Loma's 14. mail 1983 kell 6.30 p.l.

Pääsmed: $65 paar — õpilased $25 isikult (23 a. ja alla)
Piletiteks helistada: Viive Metsala 482-0217

Eesti Pensionäride Klubi Torontos

LOTERII

Pühapäeval, 24. aprillil kell 12 päeval
Eesti Maja suures saalis.
EINELAUD JA KÄSITÖÖ MÜÜGILAUD
Kõik teretulnud!

Ootame kõiki eesti ohvitsere koos külalistega

E.V. SÕJAKOOLI AASTAPÄEVA BALLILE

30. aprillil 1983. a. kell 19.00
Tartu College'i saalis.
EESKAVA — KÜLMLAUD — JOOGID — TANTS — BAAR
Registreerida ja osavõtumaks tasuda hiljemalt 25. aprilliks k.a.
E. Silm 486-6683 või J. Luik 698-9645
EESTI OHVITSERIDE KOGU KANADAS

HAMILTONI EESTI SELTSI SEGAKOORI

KEVADKONTSERT

pühapäeval, 24. aprillil 1983 kell 3 p.l.
First Place Auditooriumis
350 King St. E. Hamilton, Ontario

PÄRAST KONTSERTI KOHVILAUD

AKADEEMILISE KODU traditsiooniline

MAI-VASTUVÕTT

29. aprillil s.a. kell 8 õhtul Tartu College'is
„KAJA" ORKESTER — SUUPISTED — BAAR
Sissepääs $10

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $37.00, 6 k. $20.00, 3 k. $15.00; USA-sse — 1 a. $41.00, 6 k. $23.00, 3 k. $17.00; Ülemeremaadesse — 1 a. $46.00, 6 k. $25.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber —.65¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.00, tekstis $4.50, kuulutuste küljel $4.25.

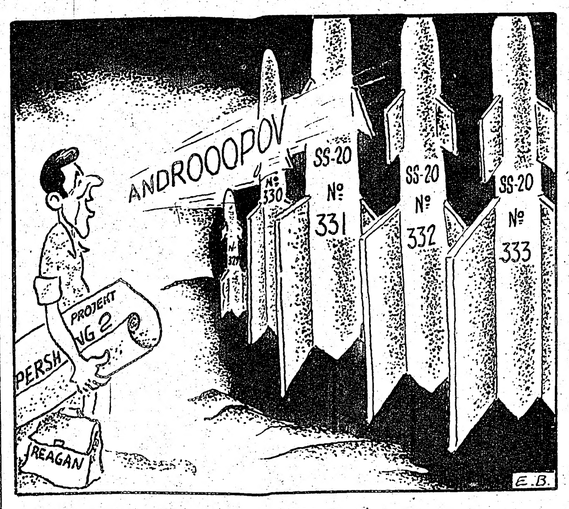

Kavatsus ja tegelikkus . . .

Hävitusrelvi tuleb piirata

Nõukogude Liidu militarism muutub üha tungivamaks, ähvardavamaks ja inetumaks. Kusagil vahepeal on Moskva salajasest öönestustööst vabade maade vastu välja koorunud otsesed ähvardused, väljapressimise võtted vabade maade valitsuste ja elanikkonna suhtes. Paistab, et see mis ei ole õnnestunud öönestuse ning ässitusega, tahetakse saavutada praegu veel hirmuga ja hiljem relvadega.

Nõukogude Liidu hirm muu maailma ees ei seisne selles, et keegi teda vallutada püüaks, kuigi Hitler seda püüdis. Nõukogude Liidu hirm on selles, et seda vaestemaja lihtsalt keegi ei taha. Temaga käiakse läbi paratamatusest ja majanduslikel põhjustel, kui need sobivad. Seepärast püüdlebki ta nüüd ja ka varem ise tsiviliseeritud maade ja nende varanduste sekka, et olla teistega ja telsi valitseda ning ekspluateerida. Sest Nõukogude Liidus ei ole eluruumi puudust ega ka puudust maapõue varadest ega võimaluse puudust end toita ning riietada. Vaestemajaks on ta jäänud siiski.

Siit tulenevadki täispuhutud rinnust, mis kaetud medalite plekiga ülivõimsad ähvardused muu maailma suhtes. Jämedad ja otsesed väljapressimised on jõudnud juba ultimaatumite piirile. Endale jäetakse vaba valik toota ja paigutada relvi just nii nagu jõutakse. Kui teised püüavad järele jõuda, siis teevad plekistatud rinnad ähvardusi. Üksi viimaseid on Moskva sõjaminister Dmitri Ustinovi reaktsioonid Washingtoni vastu, et USA raketid Nõukogude Liidu suunas võetakse vastu omapoolsete relvalainetega.

Mis oleks veel lihtsam kui aktsepteerida president Reagani n.n. „null valik", kus mõlemad pooled vähendavad oma relvajõu tasakaalule üksteisega või koguni mõlemad pooled likvideeriksid oma aatomrelvad täiesti. Selle asemel president Reagan pakub kaitsesüsteemi, mis hävitab sisselendavad raketid enne märgile jõudmist. Reagan pakub sama kaitsesüsteemi ka Moskvale. Ka see ei ole venelastele vastuvõetav.

Vahepeal ehitab Moskva üha uusi rakette, viimased neist motoriseeritud ja liikuvad ja ikka Lääne-Euroopa vastu. Ka on Venemaa tootnud uusi rakette, millede lennuulatus, 3000 kilomeetrit, ületab ameerika missilite lennuulatuse.

Venelaste käimasolev räuskamine on esialgu küll terrorikampaania, mis peab pidurdama USA uue sõjamasina ehitamise ja selle paigutamise NATO liidumaade piiridele Euroopas. Vene eksisteeriv relvajõud ei ole küsitav, kuid tõeline. Kuid paanikas ületatakse oma võimed ning majanduslikud võimalused iseenda sisemise hirmu ajel. Sest Nõukogude Liidus kardetakse USA tehnilist edumaad ja majanduslikku potentsiaali oma relvade kiireks ehitamiseks.

USA-s on kuude eest maininud, et uued kommunikatsiooni vahendid on ülimalt täpsed ja kaugeleulatavad. Uued radariteleskoobid olevat nii head, et õhuruumist võib Kremli õuele täpsustada isegi sõitva auto. USA relvade täpsust võis Kreml jälgida otseses sõjalises tegevuses, näiteks Falklandi saartel Argentiina vastu. Samuti demonstreeris Iisrael Liibanoni sissetungil ameerika relvade rünnakuvõimet.

Nii püüabki Nõukogude Liit võimaliku kvaliteedipuuduse tasakaalustada massiga, nii sõjamasinate kui inimjõu osas. On ju selge, et relvastuse vähendamise konverents Genfis ei ole veel isegi põhiküsimuste juurde jõudnud ja konverents on vahepeal vaheajaks katkenud. See vaheperiood annab pooltele võimaluse mõistuse kainestamiseks ja uute otsingute tegemiseks. Aeg on selleks küps ja mida rutem üksteisest aru saadakse, seda parem.

V.

Kas võiks . . ?

Eesti ühiskonna kinnisvarad võõrsil on muretsetud peamiselt paguluse algaastail kehtinud vajaduste rahuldamiseks. Raha vähesus ja eestlasele omane vastumeelsus võlgu ostmiseks tingis mitmeid kompromisse nende vajaduste määritlemisel. Majandusliku jõukuse kasvamisega hakati ostetud hooneid laiendama ja täiendama. Nende ühiskodude ostjate ja ehitajate, kodumaalt kaasatoodud teadmised või võõrsil õpitud oskused olid küllaldased organiseerimiseks ja ehitamiseks, kuid üsna puudulikud mitmepalgelise kultuuritöö vajaduste põhjalikuks analüüsimiseks ja sestatega paratamatult kaasnevate muudatuste ennustamiseks. Nii oleme juba aastaid kogenud, et Toronto Eesti Majal on lava ja saal, kuid teatrietendusteks need ei kõlba. Pole mõtet loetella muid puudusi, sest juhatus on ilmselt otsustanud mitmeid Eesti Maja probleeme lahendada kõrghoone ehitamisega. Selle loogiliselt ainuõige otsuse rakendamisel tuleks hoolitseda, et ehitamisvaimustus enam ei asendaks oskuslikku planeerimist.

Meie kultuuriline tegevus on küllaltki kindlapiiriline ja arengusuunadeski saab teha kõrge tõenäolikkusega oletusi. Meil on nüüd ka inimesi kelle kutseoskused lubavad kõiki ühe kultuurikeskuse rajamisega seosesolevaid küsimusi vajaliku sügavusega selgitada. Meil on ühiskonnateadlasi, elukutselisi lavastajaid, majandus- ja turustamiseksperte, insenere ja arhitekte kelle käe all on valminud kümnete ja sadade miljonite dollari väärtusega projekte; on mitmeid teisi kelle erialalisi nõuandeid ei tohiks kuulamata jätta.

KAS VÕIKS kõigi Eesti Maja probleemide vaagimist teostada laiahaardelisemalt kui see juhatusel tundub praegu kavas olevat? Juhatus võiks paluda kõiki võimalikke asjatundjaid ühisele ideedesõelumisele ja parimate ettepanekute tegijate seast valida ehituskava koostajad. See sama kogu võiks ka arutada millist moodust kasutada hoone kujundaja valimisel. Praegune Toronto Eesti Maja ei rahulda kõiki meie vajadusi ja selle arhitektuuris on vähe vihjeid loova vaimu osalemisest. Neid mõlemaid puudusi saab vältida põhjalikule analüüsile järgnenud ehituskava koostamisega ja paljude võimalike kujundajate hulgast parima väljavalimisega.

HARRI KIVILO

TULUMAKSULEHTEDE TÄITMINE
Mark Tuomola, B.A.
191 Eglinton Ave. E., Toronto, Ruum 206 — Soome Ühispanga maja. Avatud: esmasp. — reedeni kl. 10—10, laup. 10—3. TEL. 488-1801

Kiri Austraaliast

Poliitiliste dekoratsioonide ootamatu vahetus

Kuni veebruarikuu algpäevini sisepoliitiline taevas Austraalias oli igapäevaselt rahulik ja siin elati teadmises, et järgmiste üleliiduliste valimisteni ja nendega kaasas käiva tohuvabohuga on veel terve aasta aega, mil puhul eksisteeriv sisepoliitiline status quo kestab sama kaua.

Siis, see oli neljandal veebruaril, nagu välk selgest taevast, tuli peaministrilt teadanne, et peaminister Malcolm Fraser on kindralkuberneri nõusolekul laiali saatnud parlamendi mõlemad kojad ja on määranud valimiste päevaks viienda märtsi.

Valimiste väljakuulutamise põhjuseks oli kahtlematult M. Fraseri soov ära kasutada tõsiasja, et tööerakonna juht Bill Hayden näis olevat kaotanud oma kõikuvate seisukohtade tõttu populaarsuse ning usaldusväärsuse isegi omaenda erakonna seas. Erakonna sellise juhiga eesotsas ei olnud Fraseri arvates erilisi väljavaateid võiduks.

M. Fraser tõenäoliselt kartis, et eeloleva aasta vältel tööerakond kindlasti valib oma uueks juhiks Bob Hawke'i, kes juba ammu pretendeeris selle kohale ja kelle sihiks oli saada peaministriks, nii et kui valimised toimuksid õigel ajal siis vastaseks oleks tal mitte nõrk Bill Hayden, vaid hirmuäratav Bob Hawke.

Samal dramaatilisel päeval, mil peaminister valmistas üllatuse oma ootamatu teatega valimistest, Austraalia rahvast, eelkõige aga peaministrit ennast, tabas teine üllatus, mis oli veelgi ootamatum. Nimelt tööerakond teatas, et tema senine juht Bill Hayden on tagasi astunud Bob Hawke'i kasuks. Seega peaministri kaval kava oli luhta läinud. Valimiskampaanias tal tuli tegeleda nõrga Bill Haydeni asemel „raskekaalulise" ja populaarse Bob Hawke'iga.

Seekordne valimiskampaania kujunes intensiivsemaks ja ägedamaks kui kunagi varemalt Austraalia ajaloos. See oli tegelikult kahe tugeva isiksuse heitluseks ja kõik keerles just nende kahe ümber. Rohkem asjalikkuse pinnal seisis siiski peaminister; tema poliitiline programm oli üldjoontes vastutustundeline ja reaalne ja seega ka usaldatav. Bob Hawke'i programm aga kandis utoopilist iseloomu, olles täis ülemääraseid lubadusi, milliste teostamine viiks riigi pankrotti. Häirivaks tõigaks oli seejuures see, et Bob Hawke oli sõlminud ACTU-ga (Austraalia Ametiühingute Nõukogu), mis on punaste mõju all, kokkuleppe, mis kindlustab sellele organisatsioonile suurt kaasarääkimist tööerakonna tulevase valitsuse tegevuses.

Samal ajal rõhutas B. Hawke, et tema tulevase valitsuse eesmärgiks on ühendada kõik austraallased üksmeeles ja koostöös, ja et see rajatakse nõupidamistele, millés tööandjatel on sama palju kaasarääkimist, kui ametiühingutel, selles eesmärgis näeb ta maagilist vormelit, mis lahendab kõik probleemid.

Bob Hawke muuseas lubas luua viissada tuhat uut töökohta kolme aasta jooksul, lahendades sel viisil tööpuuduse, ja viia riikliku kontrolli alla mitte üksnes palgad, nagu see oli M. Fraseri kavas, vaid ka hinnad.

B. Hawke on suur meister retoorika ja kõnekunsti alal, ja massidele avaldab ta hüpnootilist mõju. Oma isikliku „karismaga" ning oma lubadustega on tal läinud korda luua enda isiku ümber peaaegu masshüsteeriat ja teda kohelda kui uut messiast, kellelt oodatakse kuldse ajastu vallandamist Austraalias. Kooskõlas sellega tema kõnekoosolekud hargnesid rahva juubelduse ja hõiskamise tähe all, kus erilist vaimustust näitasid üles naised, kelledele temal on eriline mõju.

Valimistel selgus, et tema lubadusi võeti tõsiselt, nii et tööerakond pääses võimule suure häälteenamusega. Seega uueks peaministriks on meil nüüd Bob Hawke.

LOODUSLIKUD KATASTROFID

Valimiskampaania käiku häirisid ulatuslikud metsa- ning võsatulekahjud Lõuna-Austraalias ja Viktoorias, mis algasid kuumade liivatormide ajal tuhkapäeval, s.o. kolmapäeval, 16. veebruaril k.a. Lühikese ajaga tuli levis laialdastele maa-aladele, tuhastades oma teel kõike, mis ette juhtus. Lõuna-Austraalias on tugevalt kannatanud Mount-Lofti mäeahelik Adelaide'i lähedala ja selle ümbrus rohkete elamutega ning farmidega.

Tuli kestis mõlemas osariigis mitu päeva ennekui jõuti sellele piir panna.

Metsa- ning võsatulekahjud on Austraalias iga-aastasteks nuhtlusteks, kuid seekordsed tulekahjud ületasid kõiki seniseid. Suured tulekahjud olid Adelaide'i mägede rajoonis tuhkapäeval 1980. a.; sellest ajast saadik väljendus „Ash Wednesday" omab siin erilist tähendust. need tulekahjud olid siiski tunduvalt väiksema ulatusega, kui seekordsed.

Olenevalt tulekahju ulatusest ja ägedusest, millega see kuumade tuulte ajal möllas (temperatuur oli sel ajal pluss 40 ja kohati ligi pluss 43 kraadi C järele), on hukkunud tules ka rohkelt inimesi. On selgunud, et osa tulesid on süüdatud kuritahtlike inimeste poolt.

Kahjude statistika, nagu see on seni selgunud, on järgmine. Viktooria osariigis põles ära 1719 maja, surma 45 inimest, hukkus 25.000 looma, 330.000 hektari metsa ning põllumaad tuhastatud. Lõuna-Austraalias sai surma 26 inimest, põletishaavu sai 40 inimest, põles maha 196 elamut, tulesurma sai 320.000 lammast ja 11.000 suuremat looma. Peale selle Lõuna-Austraalias põles ära tervelt neljandik kõigist riiklikest kultuurmetsadest.

Täpselt kaks nädalat peale tuhkapäeva Lõuna-Austraalia sai kannatada ägedate äikesetormide ja vihmasadude all, mis kestsid kaks ööpäeva ja ujutasid üle laialdasi alasid, põhjustades suurt hävingut. Vee alla sattus terve rida linnu, kaasa arvatud mitmed Adelaide'i eeslinnad. Uputatud üle on ka mõned kohad, mis rängalt kannatasid paar nädalat tagasi tulekahjude tulemusena. Eriti rängalt on kannatada saanud viinamarjakasvatuse ja veinivabrikute poolest kuulus Barossa Valley, mille istandused ja linnad sattusid suures ulatuses vee alla.

Vihmade tulek võeti üldiselt vastu rõõmu ning hõiskamisega — ja paljudel juhtudel ka tervisejookidega — kuna Lõuna-Austraalias, nagu kogu Austraalia mandril, valitseb erakordselt raske ja kauakestev põud. Rõõmustamine aga peatselt asendus paanikaga, kuna nähti, et tegemist on suureulatusliku loodusliku katastroofiga.

L. TRETT

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Ühe eestlase arvamus tuleviku abielust

Kanada ajakirjas „Maclean's" 21. märtsi numbris on pikem kirjutis abielulahutustest siin maal, kusjuures on usutletud vastavate nõuandlate asjatundjaid igas provintsis. Toronto sotsioloog Peeter Kiviloo, kes ise on kaks korda lahutatud, ennustab, et arvatavasti järgmine aste abielu institutsiooni arengus on seeria-abielud, tuntud seeria-monogaamiana, mis võimaldab osalistele „suuremat vabadust ja vaheldust". Kanada statistikabüroo andmeil on abielulahutuste protsent tõusnud 40-le ja tõus jätkub.

Et Kiviloo pole ainus „uue suuna" propageerija, seda näitab samas kirjutises teise sotsioloogi tunnistus, et ta ei anna enam abielupaaridele nõu kuidas koos elada, vaid kuidas lahutada. Lahutuste arvu 500-protsendiline tõus viimase tosina aasta jooksul võib siis kahekordseks tõusta ja advokaatidel on tööd küllalt. Kohtuministri M. MacGuigani kava lahutusseaduse liberaliseerimiseks aitab kaasa „suurema vabaduse ja vahelduse" nautimiseks, unustades, et abielusuhted on perekonna aluseks ja soo jätkamiseks.

A.K.

New Yorgi kiri:

Uus aasta peaks tooma uusi tuuli ja uut aktiivsust

Aastavahetuse künnisel seistes küsisid ameeriklased ja ka sellel suurel maal laiali paisatult elavad eestlased: mida toob meile 1983 aasta? Ameerika majanduslik olukord ei puuduta otseselt eestlasi, kuna uustulnukate s.o. 1949—1951 USA-sse saabunute seljataga on umbes 30 kõigekülgselt head aastat. Noored on koolitatud, Paljud neist on hästi edasi jõudnud, rajanud oma perekonnad ja kodud. Nooremate keskealistena Ameerikasse jõudnud pagulaseestlased on nüüd 65—75 aastased vanema põlve esindajad. Nad ei ole end koormanud võlgadega, nagu maa pärisrahvas seda tavatseb teha. Pensionid on juba tükk aega tagasi välja teenitud ja meie rahvale omase kaine kokkuhoidlikkuse läbi on tekkinud ka pankadesse paigutatud tagavara summasid. Eestlaste kainus tuleb vahel esile ka selles, et säästusummasid hoitakse vahel ka sellisel viisil, et tekib paratamatult küsimus, kellele neid hoitakse?

READ HARVENEVAD

Eestlaste informeerijaks üle suurte kauguste on New Yorgis ilmuv „Vaba Eesti Sõna". Leht ilmub igal neljapäeval ja tema viimased leheküljed on reserveeritud surmakuulutustele. Nii siis hakkavad lehe tellijad laupäeval või postioludest tingituna ka järgmisel esmaspäeval ajalehte lugema alates viimastest lehekülgedest, et olla informeeritud, kellele on kätte jõudnud teekonna lõpp. Ja neid on palju. Meie read harvenevad. Asemele astujaid eestluse töö ja võitluse rindel on vähe. Suure huviga loetakse ka teateid nende kohta, kes on lõpetanud ülikoole. Ei ole mingit kahtluse kübetki, et eestlased on enamikus andekad ja ka visad edasipüüdmistes. Lahtiseks aga jääb küsimus: kui palju neist hakkab sammuma oma vanemate ja vanavanemate jälgedes kui küsimus puutub oma vabatahtliku panuse andmisel eesti elu alal? Kui nende väljapaistvate eesti perekondadest võrsunud uute ameeriklastega sellel teemal kõnelda, siis vabandatakse tavaliselt ajapuudusega. Aga: kui palju aega võtaks kirjutada jõukohane toetustsekk mõnele eesti organisatsioonile?

„VAESED PÕGENIKUD"

See võiks ja peaks küll olema väärikaks traditsiooniks, et kui mõni New Yorgi eesti noor asub tööle California või muus osariigis, et ta võtaks vaevaks saata oma adress mõnele eesti organisatsioonile. Kellegil ei ole karta mingeid suuri kulutusi, kuna liikmemaksud eesti seltsides ja meie rahvuslikes kogudustes on ju nii madalad, et meie tavaliselt sellest ei julge kõnelda oma ameeriklastest, töökaaslastele, naabritele ja sõpradele. Tundub, et pagulaslaagrite mõtteviis elab ikka veel edasi ja on imbunud ka meie noortesse. Üks kõrgel kohal töötav noor eestlane ütles: „Kui ma olin laps, siis kuulsin ikka, eriti isa suust, et me oleme vaesed põgenikud. Meie ei tohtivat endale üht ja teist asja lubada, kuigi olime kümne aasta möödumise järele kaugel ees oma ameerika naabritest."

KANGELASTE MÄLESTAMINE

Viimastel aastatel ei ole mõlemad New Yorgi eesti luterlikud kogudused pidanud jumalateenistust uusaasta päeval. Need, kes otsivad aastavahetuse tõsiduse keskel Jumala lähedust, tulevad kirikusse vanaaasta õhtul. Uut aastat alati kiriklikult pühapäeva, 6. jaanuariga nii Pauluse kirikus kui ka Lexington Ave. kirikus. Sellel pühapäeval toimetati ka Eesti vabaduse eest langenud kangelaste mälestamist. Lexington Ave. kiriku altari juures oli veel valgustatud kõrge põlismetsast toodud kuusehiiglane. Jõulueelsel ajal raske haiguse läbi lahkunud õp. Walter Koppermanni mälestuseks oli altariruumis valgetest elavatest lilledest rist. Mälestustalitusele olid tulnud Pennsylvania osariigist ka lahkunu abikaasa ja kolm last, kes on kõik täiskasvanud noored.

„KALEVIPOEG" INGLISE KEELES

1983 aasta peaks Eesti rahva vabadusmõttele pühendatud oleku kõrval kujunema ka äratavalt ja aktiviseerivalt „Kalevipoja" ja tema autori dr. Friedrich Reinhold Kreutzwaldi aastaks. Kreutzwaldi surmast möödus hiljuti 100 aastat. See tähtpäev oleks väärinud ulatuslikumat tähelepanu. F. R. Kreutzwald ei ole mitte ainult meie rahvuseepose looja, vaid ka inspireeriv eeskuju, kuna ta juba ülikooli põlves pööras otsustunult selja sakslaste või venelaste keskele kaduma minekule, valides sirgejooneliselt ja julgelt oma rahvale ustavaks jäämise tee. Koos oma ametivenna ja noorelt surnud sõbra dr.med. Friedrich Robert Faehlanniga ta rakendas end rasketes oludes elava rahva teenimisele mitmekülgse ja suure väärtusega vabatahtliku panuse kaudu. Selliselt nad panid aluse Eesti rahva ärkamisliikumisele. 1983 aasta on selle suure kirjaniku ja sügava rahvuslase 180. sünnipäeva aasta. On suurepärane ja tugevat esile tõstmist väärt, et k.a. jaanuaris ilmus „Kalevipoeg" ingliskeelses tõlkes andeka noore eesti teadlase dr. Jüri Kurmani aastaid kestnud töö viljana. Dr. Kurman on USA eestlaskonna ühe kõige andekama kultuurilis-rahvusliku tegelase Juta Kurmani noorem poeg, kes kasvas üles New Yorgis Hugo ja Juta Kurmani rahvusliku meelsusega kodus.

VAATLEJA

Hoolekandel peaksid olema piirid

Briti Columbia Ülemkohtu korraldusel tehti ajuoperatsioon pimedale, kurdile ning vaimselt ebanormaalsele lapsele, kelle vanemad on olnud arvamisel, et nende lapsel tuleks lasta surra. Laste hoolekandeamet pöördus kohtu poole ja ülemkohus tegi korralduse, et Stephen Dawsonile tuleb teha operatsioon, et vältida kannatust, mis temal võib olla peaaju kasvaja tõttu. S. Dawson on 6-aastane ja ei räägi. Operatsioon teostati maksumaksjate kulul ja tõenäoliselt tuleb maksumaksjatel kanda tema ülespidamise kulud tulevaste aastakümnete kestel. Märgitakse, et normaalselt arenenud lastele samal ajal piiratakse edasiõppimise võimalusi, toetuse andmise piiramisega nende koolidele. Protsess äratas suurt tähelepanu ja otsus „elu kasuks" oli põhimõttelihe.

Kevadine säästuvõimalus!
TERMOAKNAD $14.95 ruutjalalt, kohalepanekuga
Räästaalused — soffit — fascia
Seinakatted, vihmaveerennid
RÕDUUKSED $995.00, kohalepanekuga
L & R ALUMINUM
759-7485 igal ajal

Ermi SOOMET
Tulumaksulehtede
täitmine
Kokkuleppeks helistada 247-3150

Noor lauljatar üllatas

Eesti Kunstide keskuse (EKK) kontsertbüroo tänavu viimases seeriakontserdis pühapäeval, 10. aprillil Tartu College'i saalis, oli esinejaks metsosopran Monica Zerbe.

Noor esineja on viimast aastat Toronto Ülikooli muusikafakulteedis õppija laulu alal interpreedi kraadi saavutamiseks. Eestlastele on ta muusikuna vähe tuntud, esinenud vaid E. Vabariigi aastapäeva puhul korraldatud EKN-u väliskülaliste vastuvõtul. Seekordne, 10. aprilli kontsert oli nii siis tema esimene meie muusikapublikule.

Kontserdi kava oli kujundatud mitmepalgelisena, näitamaks eriilmelisete helindkarakthereisse sisseelamist ja tõlgendust. Solist esitas nelja helilooja — J. S. Bachi, Rich. Straussi, Claude Debussyd ja siin vähem esitatud hispaanlast Xavier Montsalvage't, igalt tsükkel nelja helindiga (Debussylt kolmega). nende looltolute kõrval oli kavas 7 eesti helilooja kaheksa helindiga. — Tubli tegu noore lauljatari poolt eesti muusikasse süvenemisel ja võtmaks kontserdi kavva sellises ulatuses töid eesti autoreilt. Teadupärast on meie heliloomingut peetud küll võrdväärilseks esitamaks kontsertlavadel. Paraku on takistuseks olnud, et meie muusikat on vähe publitseeritud ja vokaalmuusika osas puuduvad tõlked. Nii on meie muusika viimine ja tutvustamine jäänud nende väheste hooleks, kes ise pääsenud välislavale. Üks innukamaid, kellele see meeldivaks missiooniks, on Eva Wilson-Märtson, kes oma kontsertidel esitab ulatuslikumalt ja hea eduga meie laule.

Monica Zerbe laulis Mart Saare kaks laulu — „Unustamata laul" ja „Kus on kurva kodu", K. Türnpu „Üürike", J. Zeigeri „Küla mul ütleb", J. Jürgensoni „Ma sündisin sääl ilmale", Eug. Kapi „Ülnulaul", K. Raidi „Ära viies" ja A. Karindi „Sind tervitame kuldpäike". Kõik märgatava rahvalaulu ja -viisilminguga. Solist esitas need imestusväärse sisse elamise ja tõlgenduses. Siin võis kontsertpublik olla kinnitajaks eespoolöeldule, et meie heliloojad oma loominguga võivad seista teiste meistrite kõrval. Üheks läbivaks jooneks meie vokaalmuusikale on saade, mis on enam kui vaid saade, mis toetab solisti, kuid on seejuures omaette muusikaline saatepartii, helindile varjundeid lisav.

Monica omab meeldiva mahedakõlalise metso. Ilmne on Loojalt kaasaantud talent ja selle kõrval hea kool, sisse elamine esitatavasse ning hea esitusviis. Võib eeldada aina edu!

Klaveril solisti saatjana toimis noor pianist Bruce Ubukata. Tema saade oli diskreetne, solisti nüansseile knasa elades, süvenenult ja sisse elanud iga esitatud palasse. Olles küll võrdseks partneriks solistile, oskas ta delikaatselt jääda tahaplaanile, ei ülemängides ega sumbutades, seejuures ei jäänud varju pianisti võimed.

Teenitud tänu ja noorte muusikutele edu soovid avaldas kontsertpublik aplausidega ning kontserdi lõpul käesurvetega.

R.A.

Timmins kullapalavikus

Timmins Põhja-Ontarios elab kullalumas. Liikumine on elav, ärid ja hotellid on inimesi täis. Prospektorid sõidavad ringi ja lennukitega veetakse varustust Detour Lake ja Hemlo rajoonis, põhjapool Superior järve. Seal arvatakse olevat sama rikkalikud kullalademed kui Lõuna-Aafrikas. Esimesed kulla avastajad olid seal McKinnon ja Larche, kes nüüd on mitmekordsed miljonärid.

Eesti arst Rootsist aitas täita VEKSA kalendrit

Maapagulastele saabus kodumaalt sealse KGB poolt juhitud suhtlemisühingu VEKSA (Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühing) kalender 1983-ndaks aastaks, koostatud ühingu esimehe Ülo Koiti enda poolt.

Seekord on kaastööd saadud ka Rootsist — Stokholmi arst dr. Harald Keiland kirjeldab oma reisi Volgal rootsi reisiseltskonnaga. Rootsi autori kõrval on välismaine ka USA autor — kommunistliku Uus Ilma toimetaja Mihkel Nukk New Yorgist.

Suhtlemiskroonikast selgub, et mõningad välismaised külalised leidsid autasustamist ülemnõukogu ja VEKSA „aukirjadega".

Märgitakse veel, et VEKSA komandeeringul Rootsis käisid ajaloolased Ea Jansen ja Sulev Vahtre, teatriteadlane Karin Kask, etnograaf Aleksei Peterson ja kirjandusteadlane Elem Treier. Tallinnas on VEKSA kutsel ja külalisina viibinud Mart Saare juubeli tähistamisel Harri Olt Rootsist ja Naan Põld Saksamaalt.

EPL

Noor lauljatar üllatas

Eesti Kunstide keskuse (EKK) kontsertbüroo tänavu viimases seeriakontserdis pühapäeval, 10. aprillil Tartu College'i saalis, oli esinejaks metsosopran Monica Zerbe.

Noor esineja on viimast aastat Toronto Ülikooli muusikafakulteedis õppija laulu alal interpreedi kraadi saavutamiseks. Eestlastele on ta muusikuna vähe tuntud, esinenud vaid E. Vabariigi aastapäeva puhul korraldatud EKN-u väliskülaliste vastuvõtul. Seekordne, 10. aprilli kontsert oli nii siis tema esimene meie muusikapublikule.

Kontserdi kava oli kujundatud mitmepalgelisena, näitamaks eriilmelisete helindkaraktereisse sisseelamist ja tõlgendust. Solist esitas nelja heliloojat — J. S. Bachi, Rich. Straussi, Claude Debussyd ja siin vähem esitatud hispaanlast Xavier Montsalvage't, igalt tsükkel nelja helindiga (Debussylt kolmega), nende loetletute kõrval oli kavas 7 eesti heliloojat kaheksa helindiga. — Tubli tegu noore lauljatari poolt eesti muusikasse süvenemisel ja võtmaks kontserdi kavva sellises ulatuses töid eesti autoreilt. Teadupärast on meie heliloomingut peetud küll võrdvääriliseks esitamaks kontsertlavadel. Paraku on takistuseks olnud, et meie muusikat on vähe publitseeritud ja vokaalmuusika osas puuduvad tõlked. Nii on meie muusika viimine ja tutvustamine jäänud nende väheste hooleks, kes ise pääsenud välislavale. Üks innukamaid, kellele see meeldivaks missiooniks, on Eva Wilson-Märtson, kes oma kontsertidel esitab ulatuslikumalt ja hea eduga meie laule.

Monica Zerbe laulis Mart Saare kaks laulu — „Unustamata laul" ja „Kus on kurva kodu", K. Türnpu „Üürike", J. Zeigeri „Küla mul ütleb", J. Jürgensoni „Ma sündisin sääl ilmale", Eug. Kapi „Uinulaul", K. Raidi „Ära viies" ja A. Karindi „Sind tervitame kuldpäike". Kõik märgatava rahvalaulu ja -viisiilminguga. Solist esitas need imestusväärse sisse elamise ja tõlgenduses. Siin võis kontsertpublik olla kinnitajaks eespoolöeldule, et meie heliloojad oma loominguga võivad seista teiste meistrite kõrval. Üheks läbivaks jooneks meie vokaalmuusikale on saade, mis on enam kui vaid saade, mis toetab solisti, kuid on seejuures omaette muusikaline saatepartii, helindile varjundeid lisav.

Monica omab meeldiva mahedakõlalise metso. Ilmne on Loojalt kaasaantud talent ja selle kõrval hea kool, sisse elamine esitatavasse ning hea esitusviis. Võib eeldada aina edu!

Klaveril solisti saatjana toimis noor pianist Bruce Ubukata. Tema saade oli diskreetne, solisti nüanseile kaasa elades, süvenenult ja sisse elanud iga esitatud palasse. Olles küll võrdseks partneriks solistile, oskas ta delikaatselt jääda tahaplaanile, ei ülemängides ega sumbutades, seejuures ei jäänud varju pianisti võimed.

Teenitud tänu ja noorte muusikutele edu soovid avaldas kontsertpublik aplausidega ning kontserdi lõpul käesurvetega.

R.A.

Toronto Eesti Meeskoor külakosti viimas Detroiti Soome Meeskoorile „Finlandia". Paremal koorijuht C. Kipper. Foto — O. Haamer

Toronto Eesti Meeskoor Detroit'is

Laupäeval, 9. aprillil kl. 6 hommikul alustas bussitäis laulumehi sõitu Detroiti, et osa võtta sealse Soome meeskoori „Finlandia" 60-da aasta juubelikontserdist. Keskpäevaks jõutiDetroiti Soome Majja, kus „Finlandia" laulumehed külalislahkelt kostitasid kohvi ja võileibadega.

Pisut jalgu sirutatud, asuti rivisse kontserdi kava peaprooviks, et harjutada ja tutvuneda ühendkoori laule. Pärast proovi siirduti ööbimiseks reserveeritud hotelli, et puhata ja kontserdiks riietuda. Paljudel Toronto laulumeestel olid vastu tulnud kohalikud kaasmaalastest tuttavad ja sõbrad, et neid oma kodudesse viia.

Kontserdi alguseks oli mahukas Soome Maja saal viimase kohani täis. Kava esimese osa avalauluks oli E. Grieg'i — „Lauljate tervitus", millele järgnesid Lochard Seitz'i — „Maailm ootab päikesetõusu" ning Larin-Kyösti-Tuuri — „Talkoopolska". Soome Meeskoor „Finlandia" poolt Evert Mäkkineni juhatusel. Charles Whitmore'i juhatusel laulis koor — „The Water is wide" ja E. Mäkineni juhatusel — „Paul Bunyan Love" (Les Kangas). Ettekanne võeti vastu publiku poolt väga soojalt.

Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipper'i juhatusel laulis Miina Härma „Meestelaul", A. Läte — „Pilvedele", Mart Saare — „Hällilaul", K. Türnpu — „Kevade tunne" ja E. Aava — „Öösse ära kadus". Ka lisapalaks lauldud R. Ritsing'i „Oh esä" ei suutnud vaikistada järjest tugevnenud aplausi.

„Finlandia" esitas veel C. Whitmore'i juhatusel „Let There Be Music" ja E. Mäkineni juhatusel: „Käy eespäin kansa" (J. Sibelius), „Olen kuullut on kaupunki tuolla" ja „O Brother Man". T.E. Meeskoor ja „Finlandia" ühendkoorina esitasid E. Mäkineni juhatusel „Kaikukõhon laulu maamme", Charles Kipper'i juhatusel „Kuu" (T. Vettik), Eero Keränen'i juhatusel „Suomen laulu" ja Evert Mäkineni juhatusel „Finlandia" (J. Sibelius). Viimase laulu ettekandel võis märgata pisaraid kuulajate silmis ja kordamisel ühinesid ühendkooriga ka kuulajate keskel viibivad endised soome meeskooris laulnud laulumehed andes kontserdile võimsa lõppakordi.

Soome Meeskoori tervitas 60. aasta juubeli puhul kirjalikult president R. Reagan ja Soome saadik Jaakko Iloniemi. Kontserdil viibis Soome saatkonna pressi-nõunik Jaakko Kaurinkoski abikaasaga. Talle anti üle „Finlandia" vimpel. Toronto Eesti Meeskoori esimees H. Paara andis koori nimel „Finlandia" koorijuhile E. Mäkinenile iluköites „Eesti hümn" ja „Finlandia" esimehele Toronto Eesti Meeskoori 20 aasta tegevusest albumi. Koorijuhtidele ja T.E.M. esimehele H. Paarale anti tänutäheks lillekimbud lisaks aplausile.

Tüsedasisulisele kontserdile järgnes koosviibimine.

Eriti esiletõstmist väärib „Finlandia" koori ja end. T.E. Meeskoori liige Raimond Tralla, kelle algatusel ja organiseerimisel toimus T.E. Meeskoori osavõtt „Finlandia" juubelikontserdist. Olles „Finlandia" koori juubelikomitee majutuskomitee juhatajaks, organiseeris ta Toronto laulumeeste majutamise kohalikkude kaasmaalaste perekondadesse ja oli alati abivalmis sidemeheks „küla ja külaliste" vahel.

Pühapäeva hommikul koguneti jälle Soome Majja, et kohata veel tuttavaid ja ütelda suur tänu külalislahkuse eest. Keskpäeval algas tagasisõit Torontosse, kuhu jõuti vihmasajus kella kuueks, pisut väsinult, kuid muljeterohkelt.

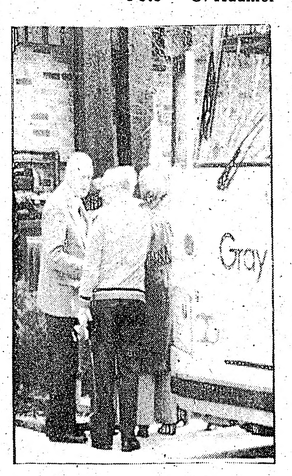

Juubelikomitee majutamiskomitee ja protokolli koordinaator Raimond Tralla Toronto laulumehi ära saates raputab lahkumisel asutajaliikme R. Kuus'i kätt. Foto — O. Haamer

Eestlased . . .

(Algus esiküljel)

Naisel tulevad pisarad silma ja ta pöörab näo ära.

Kuid venelased Tallinnas leiavad, et venestamine on täiesti loomulik:

„NÕUKOGUDE RAHVAS"

— See on Nõukogude Liidu osa, ütlevad venelased, ja N. Liidu keel on vene keel.

Ametivõimud katsuvad meelega segada eri rahvusi, et sel moel luua „nõukogude rahvast" kellel oleks vene keel emakeeleks.

Eeslinn Lasnamäe ehitatakse välja eri linnaks 200 000 elanikuga. Tallinna sadamat süvendatakse ja sadamapiirkonda neljakordistatakse. Rohkem sõjaväge tuuakse linna ja KGB ehitab oma peakorterit suuremaks.

Eestlased ja venelased käivad harvaläbi.

— Me oleme täiesti erinevad. Kaks eri keelt, täiesti erinevad kultuurid. Meil pole midagi ühist.

Selle asemel tunnevad eestlased endid põhjamaalastena, eesti keelel on sugulus soome keelega.

Töökohad Tallinnas on tihti ühekeelsed, kõrgeimast shefist koristajateni. Suured tööstused on tihti ühekeelselt venekeelsed ja ainult venelasi võetakse sinna tööle.

Eestlased ei arvesta enam välismaiste protestidega venestamise vastu. Üks eesti mees ütles mulle:

— Te Rootsis hoolite rohkem väljasurevatest loomaliikidest Aafrikas või Aasias kui ühest naaberrahvast, keda ähvardab häving.

Kuid eesti kultuur elab siiski edasi. Küll kommunistlikus riietuses, kuid see on siiski eesti kultuur. Eesti kirjanikud, ajakirjanikud, näitlejad ja teised kultuuri alal töötajad katsuvad säästa puhast eesti kultuuri. Palju tsenseeritakse ametivõimude poolt, kuid palju lastakse ka läbi.

Eestlased ei taha loobuda oma keelest ja kultuurist. Mitte vabatahtlikult — kirjutab rootsi ajaloolane.

□

Venestamise surve suurenemine okupeeritud Eestis on osa kavast laiendada Suur-Vene baasi vastukaaluks üha suurenevale idarahvaste osatähtsusele N. Liidus. Revolutsioonijärgsed lubadused rahvaste kultuurilisele vabadusele on tasapisi andnud maad uuele mõtlemisviisile Moskvas ja ka uuele mõistele — „nõukogude rahvas", kes loomulikult kõneleb vene keelt ja sulatatakse venelaste hulka.

H. RIGA

ELEKTRIK

Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.

HALLING

Tel. 762-9190 • Lic. E1044

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

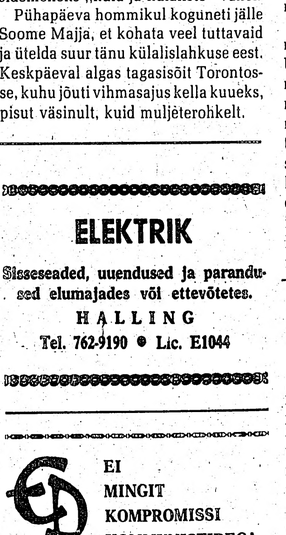

Venekeelsed plakatid Eesti pealinnas.

Timmins kullapalavikus

Timmins Põhja-Ontarios elab kullauimas. Liikumine on elav, ärid ja hotellid on inimesi täis. Prospektorid sõidavad ringi ja lennukitega veetakse varustust Detour Lake ja Hemlo rajoonis, põhjapool Superior järve. Seal arvatakse olevat sama rikkalikud kullalademed kui Lõuna-Aafrikas. Esimesed kulla avastajad olid seal McKinnon ja Larche, kes nüüd on mitmekordsed miljonärid.

Eesti arst Rootsist aitas täita VEKSA kalendrit

Maapagulastele saabus kodumaalt sealse KGB poolt juhitud suhtlemisühingu VEKSA (Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühing) kalender 1983-ndaks aastaks, koostatud ühingu esimehe Ülo Koiti enda poolt.

Seekord on kaastööd saadud ka Rootsist — Stokholmi arst dr. Harald Keiland kirjeldab oma reisi Volgal rootsi reisiseltskonnaga. Rootsi autori kõrval on välismaine ka USA autor — kommunistliku Uus Ilma toimetaja Mihkel Nukk New Yorgist.

Suhtlemiskroonikast selgub, et mõningad välismaised külalised leidsid autasustamist ülemnõukogu ja VEKSA „aukirjadega".

Märgitakse veel, et VEKSA komandeeringul Rootsis käisid ajaloolased Ea Jansen ja Sulev Vahtre, teatriteadlane Karin Kask, etnograaf Aleksei Peterson ja kirjandusteadlane Elem Treier. Tallinnas on VEKSA kutsel ja külalisina viibinud Mart Saare juubeli tähistamisel Harri Ölt Rootsist ja Naan Põld Saksamaalt.

EPL

Kõiki Gouzenko pabereid ei avaldata

Kanada kohtuminister tegi teatavaks, et lähemal ajal on võimalik Kanada kodanikel tutvuneda 1945. a. Kanadas asüüli palunud vene saatkonnaametniku Igor Gouzenko poolt saatkonnast kaasatoodud dokumentidega. Osa nendest dokumentidest avaldati 18 kuud tagasi. Enamik dokumentidest tuleb avaldamisele lähemal ajal. Osa nendest jääb ka nüüd avaldamata. Millised nimelt, seda Kaplan ei avaldanud.

Gouzenko poolt kaasatoodud dokumentide alusel avastati Kanadas ja USA-s-lai N. Liidu salakuulajate võrk, millesse olid segatud mitmed kõrged riigiametnikud, kelle nimesid ei ole seni avaldatud ega kohtulikule vastutusele võetud. Nõukogude salaluure selgitamiseks moodustati kuninglik komisjon. Selle komisjoni töö tulemusi ei ole ka täiesti avaldatud ja mõnede isikute suhtes, keda vastutusele võeti, karistati salaja, ilma nimesid nimetamata.

Nad on visad

Väga populaarne ameeriklane Linus Pauling (1901-), kahekordne Nobeli laureaat (1954 — keemia, 1962 — rahuauhind) ja Lenini rahuauhinna rüütel, esines möödunud aastal televisioonisaates, milline propageeris aatomrelvade ehitamise lõpetamist.

Väga palju temal ütelda polnud, veel vähem midagi uut. Tema Nobeliauhinnad said publikule selgeks rõhutatud (Lenini oma ei nimetatud — ei tea miks?) ning need andsid kaalu juurde hirmu- ja õuduse jutule maailma hukkumisest, kui Reagan oma meelt ei muuda.

Vana kommunistide sõjahobune traavib vapralt edasi.

Siinjuures olgu teadmiseks, kuidas kommunistlikud jõud töötavad meie ühiskonnas. 1969. aastal „USA National Science Board" koostas tava kohaselt igaaastase nimestiku ameerika väljapaistvatest teadlastest, esitamiseks presidendi nõunikele, kes nimestikku sorteerivad ja kandidaadi presidendile esitavad — „US Medal of Science" määramiseks.

Linuse nimi jõudis nii kaugele, kuid president Nixon keeldus austamast teadlast, kes oli üle maailma kuulus oma vene- ja kommunismisõprusega, rohkem kui teadlasena.

Järgmisel aastal esitas „USA National Science Board" ja presidendi nõunikud Linus Paulingu nime uuesti presidendile medali saamiseks.

Selle üle vihastas president Nixon ja luges oma nõunikele epistleid. Linus jäi jällegi ilma medalita.

Kuid president Ford, kellele visad tegelased L. Paulingu nime kandidaadiks esitasid, parandas selle ülekohtu ja andis teadlasele nii-kaua oodatud medali. See sündis samal ajal, kui Nõukogude Liidus A. Sakharov'it poliitilise politsei poolt kimbutati ja kes hiljem sai ka Nobeli rahuauhinna, kuid seda talle kätte ei antud, vaid teadlane saadeti Gorki linna asumisele.

H. RIGA

Saksamaa eestlased tähistasid E.V. aastapäeva

Suurim Saksamaa eestlaste Rahvuskoondiste poolt korraldatud Eesti Vabariigi 65. aastapäeva tähistamise kontsert-aktus ja pidu toimus meie sõduritele tuntud linnas — Bocholtis.

Bocholti Eesti Rahvuskoondise juhatuse organiseerivat tööd, eesotsas esimehe — Robert Aderiga, toetas ka Eestlaste keskkomitee ja selle esimees Johan Västrik. Nii kujunes pidu sümboolselt 5. märtsil nagu ülemaaliseks, kuna kohaliku ilmega aktused olid toimunud eelmisel laupäeval, 26. veebruaril — Münsteris, Bielefeld-Sennes, Hamburgis ja Lübeckis.

Bocholti aktust peeti ühe restorani peosaalis, kus olid kaetud lauad ligemale paarisajale peolisele.

Eesti- ja saksakeelse avasõna-tervituse ütles kohalik esimees Robert Ader, mille järgi lauldi ühiselt Saksa hümni.

Hoogsa ja patriootilise, päevakohase kõne pidas Keskkomitee esimees Joh. Västrik, kes oli selleks puhuks Lõuna-Saksamaalt kohale sõitnud.

Saksakeelse kõnega esines abiesimees, Edgar Bergmann, kes elab samuti Lõuna-Saksamaal.

Pikema, eestlasi südamest hindava tervituse tõi Bocholti linnapea,ja samuti oli tervitus kohaliku saksa Silbesia Põgenike Grupi esindaja poolt.

Kolmandana tervitas Hollandi Eesti seltsi nimel esinaine Vilma Belinfante.

Pikema tervituskõnega esines Saksamaa Eestlaste Huvidekaitsja Bonni valitsuse juures — Elmar Reisenberg.

Südamliku aastapäeva tervituse ütles veel Põhja-Rheinimaa/Westfaleni Rahvuskoondiste nimel selle piirkonna esindaja Linda Pärtel.

Segakoor „Leelo" oma populaarse koorijuhi Villu Laidsaare juhatusel esines mitme lauluga.

Silmailu pakkusid Bocholti Rahvatantsurühma noored paarid ja sopran Vilma Brinkmann-Põldoja laulis meeldivalt.

Omapäraseks esinemiseks olid Hollandist kohale kutsutud Aalten'i rahvatantsutrupp „Klammerklümpkes".

Keskkomitee abiesimeestest Robert Ader ütles lõppsõna.

Võimas Eesti hümn, mida ka mõned eesti meeste sakslannadest abikaasad elavalt kaasa laulsid, kuulutas üleminekut seltskondlikule koosviibimisele. Hümni instrumentaalsaatena kõlas peale Edgar Penti akordioni, pühalikult-mõjuvalt Arnold Kiitsaku tugev trompetihääl.

V.P.

E.V. aastapäeval torm ka Brasiilias

SAO PAULO („M.E." kaastööliselt)

Veebruarikuu on siin veel vihmaaeg, ilmad väga muutlikud eriti sel aastal, mis teeb koosviibimiste korraldamise kui ka nendest osavõtu küllaltki raskeks. Ootamatult on äikesepilved, torm ja kõvad vihmad kohal ja kui need ei lõpe sama järsku nagu nad algavad, muutuvad peagi nirisevad ojakesed käreda jooksuga jõgedeks, katkestades ühendusi, tekitades uputusi ja õnnetusi.

Ootamatult tabas vihmavalang ühes tormi ja äikesega neid eestlasi, kes 27-dal veebruaril olid teel perekond Kuusbergide kodusse, kus oli ettenähtud E.V. tähistamine.

Autodega tulijatel ei olnud sel korral probleeme, kes aga tulid kaugemalt ja olid sunnitud võtma mitmeid liiklusühendusi, jõudsid kohale ligumärgadena.

E.V. aastapäeva tähistati jumalateenistusega, mille pidas koguduse esimees Olev Saukas. Peale aktusekõnet lauldi Eesti hümni.

Proua Erika Vernik kandis ette oma luuletuse, mille ta oli pühendanud meie Vabaduse Päevale.

„Samm sammu järel, õla kõrval õlg
nii astus sõdur, koolinoorus läbi linna,
paks lumi oli katnud tänavad ja katused
mäetipud, sel veebruaril päeval kargel
valgel.
Kui kaunid olid heisat kõrgel me
vabaduse lipud.
Ma kõndisin ka selles rõõmsas rivis
orkester mängis ja rahvas kõrval
vaatas kuulas tumm au andes.
Hõiskas pasun, käras trumm
sedasi astus sõdur, koolinoorus läbi
linna
Ja selle veebruaripäeva taustal kargel
kui ilusana teretas meid ees ja
viis sini-must-valge.
See pilt ei kao minu silmist
täna veel nagu elaksin kaasa seda päeva
kui paukus pakane ja säras päeva laotus
Ja kuigi vahel tuhat surma, vaeva
kannatust
ma tean et eesti süda läbi sajandite
lööb
ning paneb õhetama kodus laste palged
oodates kuldkaunist koiduvalgust
mis kirgastuks me uueks VABADUSE
PÄEVAKS."

Järgnevalt pakuti koguduse naispere poolt külalistele kokteili, mille järele istuti,teelauas veel mitmeid tunde mugavas vestluses.

A.H.L.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.

Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

RATAS

ON KOLINUD UUDE ÄRIRUUMI
5 maja lääne poole, viinapoe kõrvale,
219 Danforth Ave., tel. 465-6251

AVAMISE PUHUL HINNAALANDUS
kelladelt 40%, prillidelt 20%, 5. aprillist — 30. aprillini

KEVADINE ERIPAKKUMINE

PRAEGU, enne tööhooaja algust võite saada meilt alumiiniumitooteid madalate kevadiste hindadega!

Alumiiniumist aknad ja uksed
Termoaknad
Aknaluugid
Välisseinakatted
Räästaalused (soffit & fascia)
Vihmaveerennid
Katused

SOOME ETTEVÕTE

TASUTA EELARVED

PAULI JUPPI ALUMINUM

34 Charles Tupper Dr. Scarborough
281-1175 759-8335

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

„Meie Elu" nr. 15 (1728) 1983

aks tooma
t aktiivsust

val. Need, kes otsivad aastavahe-
tõsiduse keskel Jumala lähedust,
vad kirikusse vanaaasta õhtul. Uut
at alati kiriklikult pühapäeva, 6.
uariga-nii Pauluse kirikus kui ka
ngton Ave. kirikus. Sellel pühaal toimetati ka Eesti vabaduse eest
enud kangelaste mälestamist. Le-
ton Ave. kiriku altari juures oli
valgustatud kõrge põlismetsast
ud kuusehiiglane. Jõulueelsel ajal
e haiguse läbi lahkunud õp. Wal-
Koppermanni mälestuseks oli alta-
umis valgetest elavatest lilledest
Mälestustalitusele olid tulnud
nsylvania osariigist ka lahkunu abi-
sa ja kolmlast, kes on kõik täiskas-
d noored.

LEVIPOEG" INGLISE KEELES
983 aasta peaks Eesti rahva vaba-
nõttele pühendatud oleku kõrval
nema ka äratavalt ja aktiviseeri-
„Kalevipoja" ja tema autori dr.
idrich Reinhold Kreutzwaldi aas-
. Kreutzwaldi surmast möödus hil-
100 aastat. See tähtpäev oleks
nud ulatuslikumat tähelepanu. F.
reutzwald ei ole mitte ainult meie
useepose looja, vaid ka inspireeriv
kuju, kuna ta juba ülikooli põlves
ras otsustunult selja sakslaste või
tlaste keskele kaduma minekule,
des sirgejooneliselt ja julgelt oma
ale ustavaks jäämise tee. Koos
ametivenna ja noorelt surnud sõb-
r.med. Friedrich Robert Faehlanni-
ta rakendas end rasketes oludes
a rahva teenimisele mitmekülgse.
uure väärtusega vabatahtliku pa-
e kaudu. Selliselt nad panid aluse
ti rahva ärkamisliikumisele. 1983.
n on selle suure kirjaniku ja sügava
vuslase 180. sünnipäeva aasta. On
repärane ja tugevat esile tõstmist
riv, et k.a. jaanuaris ilmus „Kalevi-
" ingliskeelses tõlkes andeka noo-
esti teadlase dr. Jüri Kurmani aas-
kestnud töö viljana. Dr. Kurman
SA eestlaskonna ühe kõige ande-
a kultuurilis-rahvusliku tegelase
Kurmani noorem poeg, kes kasvas
New Yorgis Hugo ja Juta Kurmani
vusliku meelsusega kodus.

VAATLEJA

Hoolekandel peaksid olema piirid

Briti Columbia Ülemkohtu korral-
sel tehti ajuoperatsioon pimedale,
rdile ning vaimselt ebanormaalsele
psele, kelle vanemad on olnud arva-
sel, et nende lapsel tuleks lasta sur-
. Laste hoolekandeamet pöördus
htu poole ja ülemkohus tegi korral-
se, et Stephen Dawsonile tuleb teha
eratsioon, et vältida kannatust, mis
mal võib olla peaaju kasvaja tõttu. S.
wson on 6-aastane ja ei räägi. Ope-
tsioon teostati maksumaksjate kulul
tõenäoliselt tuleb maksumaksjatel
nda tema ülespidamise kulud tule-
ste aastakümnete kestel. Märgitak-
, et normaalselt arenenud lastele sa-
al ajal piiratakse edasiõppimise või-
alusi, toetuse andmise piiramisega
nde koolidele. Protsess äratas suurt
elepanu ja otsus „elu kasuks" oli
himotteline.

stuvõimalus!
alalt, kohalepanekuga
offit — fascia
naveerennid
kohalepanekuga
MINUM
gal ajal

Ermi SOOMET
Tulumaksulehtede
täitmine
Kokkuleppeks helistada 247-3150

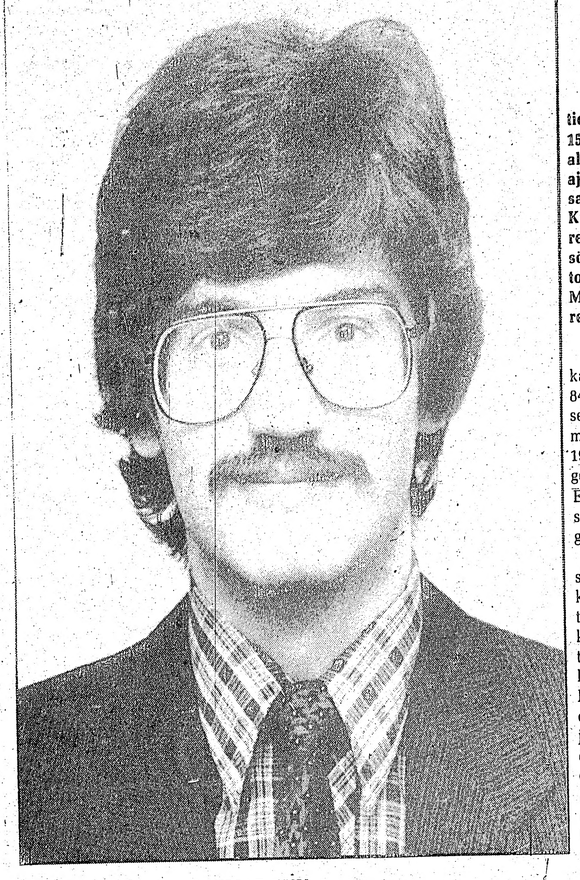

VILJAR PUU

Nädala vestlus

Viljar Puu Toronto Eesti Segakoori kontserdil

Laupäevaõhtuses väiksemas seltskonnas sattusin vaiksemasse nurka sõbraga, kus arenes meil järgnev keskustelu:

„Kas sa kontserdile tuled?"

„Mis kontserdile? Millal ja kus kohas?"

„TES kontserdile Viljar Puu'ga, pühapäeval, 17. aprillil, Lawrence Park koolimajas. Tead küll, seal, kus eelmisel aastalgi, Lawrence Ave. ja Avenue Road'i nurga lähedal, või täpsemalt: 125 Chatsworth Drive."

„Mida see TES tähendab ja mida see Puu seal teeb?"

„Igaüks teab, et TES on Toronto Eesti Segakoor ja Viljar Puu on noor eesti viiulikunstnik kodumaalt, kes esmakordselt esineb vabas maailmas laiemale rahvahulgale."

„Noor mees — ja kodumaalt? Kuidas ta sis nii lihtsalt sealt välja pääsis ja ja kas ta laulab siis nüüd segakooris?"

„Naljamees, küsid ikka kaks asja korraga — aga olgu. N. Eestist pääsis Viljar Puu välja seepärast, et tema väga sarnikas lesestunud ema abiellus siinse baptisti koguduse õpetaja Kaljo Raid'iga ning peale pikka punnimist andsid punased võimumehed lõpuks ümberasumise loa emale ja ta alaealistele lastele. Viljari õnneks oli ta siis veel alla kahekümneühe. Segakooris Viljar Puu küll ei laula, kuid ta on TES kontserdi solistiks, esitades viiulil vähemalt kolm pala. Saatjaks klaveril on meile kõigile tuntud magister Charles Kipper."

„Aga mida seal veel pakutakse?"

„Sel kontserdil on veel teinegi solist — „Estonia" orkester Uno Kook'i taktikepi all. Ka nemad mängivad vist kolm pala, praegu harjutavad kõvasti. Peale selle saadab orkestri väiksem ansambel veel valimiku koorilaule. Ja koori oma ridadest esineb ka veel soliste: laulude soolosades nin Leena Tiismann saadab klaveril osa laule. Nii et juba solistide ja väliskunstnike poolest kujuneb see kontsert väga rikkalikuks."

„Mida see koor siis ise laulab ja palju tal selleks aega jääbki?"

Aega jääb küllalt, kõik on kenasti välja rehkendatud. Laulab kogu koor ja laulab eraldi naiskoor; s.t. koori naishääled, need on rahvale eriti meeldinud. Kontserdi kava on väga mitmekesine erilaadsest heliloomingust nii meie vanameistritelt, kui ka pagulasheliloojatelt."

„Aga räägi mulle midagi lähemat Viljar Puu'st."

„Heameelega. Aga mis mina temast kõnelen, lasemetal endal rääkida — 21 eluaastat, ega see jutt kaua kesta. Järgnevad on tema omad sõnad minu küsimuste peale."

□

„Juba 8-aastasena tundsin huvi muusika; eriti viiuli vastu, mispärast alustasin õpinguid Viljandi laste muusikakoolis; õhtuti, pärast tavalise algkooli tunde. Laste muusikakoolis olid põhiaineiks muusikateooria ja klaver ning minu huvialale vastavalt muidugi ka viiul.

Viljandi laste muusikakollis õppisin 5 aastat, mille järele meie perekond asus elama Tallinna, kus jätkasin õpinguid Nõmme laste muusikakoolis. Selles koolis mu viimased 2 aastat, õpetaja Peep Töldsepa hoole all, osutusid suunamääravaks minu edaspidises elus.

Peep Töldsepp oli väga hea südamega, energiline ja entusiastlik õpetaja, mõjudes mulle ergutavalt ning edasipüüdlust sisendavalt. Tema nõuande kohaselt jätkasin õpinguid Tallinna Muusika Keskkoolis. See kool asendab tavalist keskkooli, kuid pearõhk on muusikal. Minu õpetajaks järgnenud 4-aastase kooliaja kestel oli Endel Lippus, kes on ise tugev muusik ja teadlik pedagoog.

Endel Lippus oli ka Konservatooriumi interpretatsiooni teaduskonna ja viiulikateedri juhataja.

Pärast Muusika Keskkooli lõpetamist, kuni ümberasumiseni Kanadasse, õppisin Tallinna Riiklikus Konservatooriumis (TRK), kus kahe ja poole aasta kestel minu viiuliõpetajaks oli jällegi Endel Lippus.

TRK on väga sarnane siinsele muusika ülikoolile, kus õppeaineiks on muusika ajalugu, keeled, harmoonia, läänemuusika; kaasaja muusika, eesti muusika, dirigeerimine, orkester, ansambel, klaver, viiul jt. Kompositsiooni klass on eraldi.

Dirigeerimise alal oli minu õpetajaks Kuno Areng, kes on praegu Gustav Ernesaksa järglasena Eesti Akadeemilise Meeskoori juhatajaks. Viimased kaks aastat juhatasin ise Oleviste kiriku umbes 50-liikmelist meeskoori.

Kontserdid? 16-aastasena saavutasin üleriiklistel muusikavõistlustel viiulil oma vanuse klassis esimese koha. Arvukatel viiulikontsertidel olen esinenud nii kooli kui ka kiriku korraldusel.

Lemmikkomponistid? Bach, Sibelius ja Brahms, kuid ka palju teisi.

Mida teen praegu? Praegu kuulun Torontos õpetaja Kaljo Raid'i perekonda, täiendan end Konservatooriumi viiulitundides ja annan ise viiulitunde, peamiselt lastele. Esmaseks mureks on aga üire inglise keele õppimine.

Kui hästi ma viiulit mängin? Eks kuulete seda kontserdil. Igaüks on oma hinnangu kuningas; loodan siiski, et ma teile pettumust ei valmista."

S. PREEM

Hamiltoni Segakoori kevadkontsert

Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor pole äsja möödunud talvel talveunes olnud, vaid hoopis vastuoksa: lauljate read on täienenud mõne „Helletajate" kooriliikme tagasitulekuga „tegevteenistusse" ja kolme uue laulja ühinemisega kooriga. Kõige selle juhtunu loogiline tagajärg on olnud tihe töö ja ladus laul kahe korijuhi täpsel taktilöömisel.

Tehtud töö tulemustega on Hamiltoni ja ka ümbruse laulusõpradel võimalus tutvuda koori kevad-kontserdil, 24. aprillil kell 3 p.l. vanas, tuntud ja proovitud „First Place" auditooriumis. Kontserdi kavas on laule segakoorilt, kvartetilt, duetilt ja solistidelt, ja mida veel oskakski ühe laulusõbra süda ihaldada! Koor esitab õige mitu laulu esiettekandes, nii eesti kui ka välismaa heliloojailt.

Kontserdi lõppedes on kõigil võimalus omavaheliseks vestluseks kohvitassi juures. Nagu tavaliselt on piletid eelmüügil kooriliikmete käes.

Esto '84 Toronto 150 aasta pidustuste kalendris

Sõprade pidutsemine (A Celebration of Friends) on mottoks Toronto 150 aasta juubeli tähistamisele mis algab 1984. aasta 6. märtsil. Üle 300 ajakirjaniku, TV reporteri ja organisatsioonide esindaja oli ilmunud King Edward Hotelli pressikonverentsile ja sellele järgnevale lõunasöögile. Toronto linnapea A. Eggleton, juubelikomitee esimees A. R. McMurrich ja koordinaator Maureen Kitts andsid seletusi.

Väljajagatud pressi-voldikus leidus ka ingliskeelne seletus, „mis on Esto 84". Kümne ürituse lendlehe hulgas oli see ainukene etnilise grupi oma. Ülemaailmsed Eesti Päevad esineb juba ka 1984. a. juulikuu kalendris. Esto tegelastest olid kohal Toomas Metsala, Enn Kiilaspea ja Endel Aruja. Lühikeseks kõneluseks oli mahti nii linnapeaga kui ka koordinaatoriga.

Tunniajane eeskava algas kabaree stiilis, kolmeliikmelise laulutrupi poolt klaverisaatega. Selles jutustati naljatoonis vanadest aegadest Torontos ja ka praegustest päevadest. Siis esitleti torukübaras ja pikas hallis kuues Yorki linna esimest linnapead „William Lyon Mackenzie'd kes võttis juhtimise oma kätte esitles järgnevaid kõnelejaid ja küsitles neid aegajalt, et asjasse elevust tuua. Linnapea kirjutas alla ka erilisele juubel proklamatsioonile. Juubelikomitee esimees seletas pidustuste majanduslikku külge. Toronto linnavalitsus kavatseb kulutada kaks miljonit dollarit, ja loodab saada 4.5 miljonit dollarit lisa kohalikelt ärimeestelt. Ta ütles, et kogemused näitavad, et niisugused pidustused tõstavad turistide arvu. Möödunud aastal käis Torontos 16 miljonit turisti, kes kulutasid siin 2 tuhat miljonit dollarit. Kui 1984. aastal Torontos tõuseks turistide arv samuti 19 protsenti, nagu see Bostonis tõusis, tähendaks see, 300-miljonit lisa sissetulekut linna ettevõtetele. Peale majandusliku hüve ootatakse ka linna enesetunde ja prestiishi tõusu.

Koordinaator Maureen Kitts, elav nagu säde, jutustas juubelipidustuste programmist. Teemad on kuude viisi jaotatud järgmiselt: märts 6-dal algab juubeliaasta suure peoga ja ajaloo kangastamisega (eriline kangas on tegelikult valmistamisel). Aprillis on pearõhk draamal ja teadusel; mai on nooruse kuu. Juunis on rahvusvaliste kuulsuste esinemised (International Festival); juuli on pühendatud järveäärsele elule. Kuninganna tuleb kas juunis või juulis. (Esto avapidu toimub Foorumil, ka järve ääres.) August on reserveeritud ilule ja vanadele, september naabritele (nende hulgas ka ülejärve linnad) ning oktoobris tuuakse esile seda mis on Torontos ja torontolaste poolt, esmaklassilist saavutatud.

E.A.

Cindy Õunpuu ujumas rinnuli. Tähelepanuväärv on ülakeha tõus üle veepinna käte tõmbe alustamisel. Foto — J. Sotnik

Cindy Õunpuu ujus uue Kanada rekordi

Kanada ujumise esivõistlused 25 m ujulas, mis peeti 16.—20. märtsil Vancouveris, lõppesid Etobicoke Swim Club'i võiduga. Teiseks tuli Laurentian University Swin Club Sudburyst ja kolmandaks University of Calgary Swim Club Albertast. Eestlastest võtsid nendest võistlustest osa Cindy Õunpuu, Etobicoke S.C. ja Maria Lember, Markham A.C.

Cindy Õunpuu, võisteldes Etobicoke 4x100 m komplekstiili teateujumise naiskonnas, tuli esikohale võites kuldmedali, ühtlasi saavutas uue Kanada rekordi. Naiskonna aeg 4.16,0. Cindy Õunpuu, kes ujus rinnuli teisena, saavutas aja 1.11,3. Endine rekord oli 4.19,99, saavutatud Edmonton Keyano S.C. poolt. Etobicoke naiskond asus juhtimisele kohe stardist väljudes ja juhtis võistlust kuni lõpuni. Seda rekordi saavutamist oli võimalus Toronto eestlastel jälgida televisioonis, kus see anti edasi laupäeval, 2. aprillil CBC poolt. Peale selle Cindy Õunpuu saavutas neljandad kohad 100 m rinnuliujumises — 1.12,7 ja 200 m rinnuliujumises — 2.36,0. Eelpooltoodud ajad on ainult kümnendikudes sekundites, sest võistluste korraldajate pool on täpsemad andmed veel väljastamata.

Maria Lember ei pääsenud finaali, kuid saavutas oma uue isikliku rekordi 400 m vabaltujumises ajaga 4.33.27 ja 400 m komplekssstiilis ajaga 5.19.85, parandades oma rekordit 6 sek, võrra. 800 vabaltujumises saavutas aja 9.25.4. Kanada ujumise esivõistlustel aktsepteeritakse võistlejaid ainult teatava kvalifikatsiooniga ja need toimuvad ilma vanusegruppideta. Sügise ja talveperioodil toimuvad võistlused 25 m ujulates ja kevade ja suve perioodil 50 m ujulates, nende võistlustega lõppesid võistlused 25 m ujulates ja järgmised Kanada ujumise esivõistlused peetakse 50 m ujulas augusti kuus Montrealis.

HARALD RAIGNA

Mulgid valmistuvad ESTO-ks

Neljapäeval, 24. märtsil pidas Mulkide Selts oma korralise koosoleku Eesti Maja klubiruumis, kuhu oli kogunenud rohkearvuliselt osavõtjaid. Seltsi vanem J. Vihma, avas koosoleku, tervitades kokkutulnuid. Vaikse leinaseisakuga mälestati surma läbi lahkunuid klubi liikmeid. Koosoleku juhatajaks valiti J. Vihma ja protokollijaks Elmar Silm.

Möödunud aasta oli seltsil tegevusrohke: aidati kaasa koos teiste maakondlikkude organisatsioonidega. Eesti Maja tuluõhtu korraldamisel, korraldati koos Tartu Instituudiga kirjanik Salme Ekbaumi juubeliõhtu ja aidati kaasa ka teiste tähtpäevade läbiviimisel. Teiste maakondlikkude organisatsioonide üritustest osavõtt on loonud maakondadevahelise sõbraliku koostöö vaimu.

Majandusaruande esitas Valdeko Ojasson. Aruanne näitas, et selts on rahaliselt rahuldavas olukorras. Nii tegevuse- kui majanduse-aruanne kinnitati ühel häälel.

Käesoleval aastal on mulkidel eriti palju sündmusi ja tähtpäevi. Helilooja Mart Saare sünnist möödub 100 aastat; samuti on kavas esitada Holstre vallast pärit, hiljuti Rootsis surnud, J. Aaviku helitöid. Sel aastal Viljandi vallast pärineva J. Laidoneri sünnist 100 aastat ja Viljandi linn tähistab oma 700 aast juubelit.

Lähemaks üritueseks on 16. aprillil Tartu College'is mulkide ja valgalaste ühine koosviibimine, kus kavas on eelnimetatud lühiülevaated toimuvatest tähtpäevadest ja sündmustest. Õhtuses kavas on mitmesuguseid lauluettekandeid ja valgalaste kandlemängu. Lõbusa meeleoli eest hoolitseb Edgar Kink.

Suurimaks ettevalmistuseks on ESTO-84, mille üle informatsiooni andis J. Vihma. Vahetati mõtteid kuidas koos teiste maakondadega koostöös läbi viia „Maakondade Päev". Eriti tahetakse aidata kaasa rahvariiete moenäituse ja etnograafilise-näituse läbiviimisele. Mulkide Seltsi esindajaks Etnograafilise ringi juurde valiti Helju Salumets. Otsustati aidata kaasa Eesti Rahvapillide Orkestrile rahvapillide ja mängijate muretsemisel.

Koosolek otsustas liituda saarlaste poolt organiseeritud suvepäeva korraldamisega 20. augustil Joekäärul, millest ka võrulased osa võtavad.

Soovitavaks peeti veel omavahelise koosviibimise korraldamist Eesti Majas enne ESTO-84, et olla valmis suurpidustusteks.

Valimistel valiti tagasi endine juhitus, kusjuures juhatust täiendati ESTO-84 puhuks kolme liikmega. Juhatuse esimeheks (Seltsi Vanemaks) endiselt J. Vihma ning liikmeteks (Vanemate Kogu): Valdeko Ojasson, Jaan Vares, Villi Mandra, Elmar Tani, Elmar Silm, Helju Salumets, Leida Randlepp ja Hilda Truupere.

Revisjoni komisjoni valiti: Jüri Ramjalg, Tõnis Laar ja Paul Juttus.

Peale asjalikku ja üksmeelset koosolekut jätkati omavahelist jutlemist kohvilauas.

O.H

TÄNUAVALDUS

Tänan kõiki kes minu 90. a. tähtpäevast osa võtsid ja selle heaks ja ilusaks kordaminekuks seda kinkidega, kõnedega ja heade soovidega tähistasid. Tänu piiskop Karl Raudsepale ja konsul Ilmar Heinsoole, Võitlejate Ühingule, Husaaridele, Ohvitseride Kogule, Eestlaste Kesknõukogule Kanadas, Läti ja Leedu Võitlejate esindustele Kanadas. Tänu Korp! Vironiale ja suur aitäh Uno Kook'ile. Palju tänu pr. S. Preemil'e ja dr. R. Toi'le, kes ilustasid sündmust muusikaga.

Tänu kõigile, kes mind kirjadega, telegrammidega ja postkaartidega rõõmustasid. Kõige suurem tänu ja õnnistus kuulub minu abikaasale Hertale.

Sügava tänutundega

BORIS LEEMAN

Aiandusklubi loeng

PÜSILILLEDEST

T.E. Aianduslubi esimees M. Lepik märtsi kokkutulekud avades andis klubile edasi dr. Agr. E. Terasmäe tervitused Frankfordi lähedalt talust. Samuti tegi teatavaks, et Tunne Taimi võistluse tulemused selguvad järgmiseks kokkutulekuks. Järgnevas tutvustas tema ja abikaasa poolt koostatud püsitaimede nimekirja.

Õhtu lektoriks oli angr. J. Oinus, kes esines teemal „Juttu püsililledest". Lektor oli koostanud tabeli kujulise nimekirja, milles oli esitatud taime õitseaeg, õievärv, taime pikkus jne. Lektor leidis, et viimastel aastatel on püsililledele kasvatamine suurenenud.

Püsililled on kevadel esimesed õitsevad lilled ja sügisel viimased. Kord istutatud taim kasvab ja õitseb kuni kümme aastat, sellega hoiame kokku tööjõudu ja raha. Püsililledele kasvatamine suvel väljas on võimalik. Mitmeid taimi saab paljundada jagamise teel, sellega väldime taimede ostmise kulu. Püsililledele peenar peab olema vähemalt 2 meetrit lai ja kuus kuni kaheksa meetrit pikk. Eriti sobivad need suvilate suurematele kruntidele. Ka ei ole need nii nõudlikud kui suvelilled. Esinevad ainult püsililledele peenrad, sega peenrad koos suvelilledega, üksikud grupid sobivas kohas, püsililled kivitaimlas jne. Peenra tagapõhjaks sobib hekk, puuaed, madalad põõsad jne. Puud ei sobi peenra lähedale, kuna nende juured kasvavad peenrasse. Puujuured peaks vähemalt kord aastas terava labidaga läbi lõikama 30 kuni 50 cm sügavuselt. Väikesel kruntidil istutatakse lillede grupid põõsaste vahele või ette. Ka siin lõigatakse põõsaste juured läbi. Kuna püsililled jäävad aastateks samasse peenrasse siis on oluline ettevalmistus sügavalt kaevamise ja orgaanilise väetise-näol nagu lauda sõnnik, kompost jne. Mineraalväetist nn. kunstväetist kasutatakse kevadel ja sügisel. Kasutataval väetisel peab olema madal lämmastiku sisaldavus — näiteks 6-12-24. Püsililli istutatakse peamiselt septembris ja oktoobris. Kulukas on osta taimi, odavam on ise kasvatada taimi seemnest.

KASVATAMINE

Järgnevalt vaatles referent seemnest püsililledе kasvatamist. Mõned seemned vajavad enne külvi külmetamist, nagu näiteks kukekannused. Kui meil on juba taimi siis saame kasutada vegetatiivset paljundamist. Lihtsam viis on paljundus juurte või juurte ja varre vastavate osade jagamise teel. Lektor vaatles üksikasjades jooniste abil mitmete püsililledе paljundamist jagamise teel ja ka nende istutamist. Ta soovitas krüsanteeme igal kevadel ümber istutada. Taimede istutamine püsililledе peenrasse nõuab kunstimeelt. Madalad taimed istutatakse ette, keskmised keskele ja kõrged peenra tagumisse ossa. Üldreeglina sama liigi ja sordi lilled asetatakse peenrasse gruppidena, mitte rohkem kui viis taime grupis. Grupp ei tohi moodustada rida. Oluline on ka taimede õitsemise aeg ja õie värvide sobivus. Vara kevadel kohendatakse muld lillepeenras, väetatakse kunstväetisega, lisatakse kompostimulda jne. Umbrohud hävitatakse suvel, muld hoitakse peenras kohevana ja taimede kasvule vajalikult niiskena. Krüsanteemid ja teised liiga tihedaks kasvanud püsililled istutakse kevadel ümber. Krüsanteemide ladvad näpistatakse, kukekannused lõigatakse pärast õitsemist kolmandik lühemaks ja kõrgeks kasvavad lilled seotakse tugikeppide külge. Lõigatud kukekannused õitsevad jälle septembris. On soovitav lõigata kõigi püsililledе õied pärast õitsemist.

HUVIRING

Selgus, et kui leidub küllaldaselt asjast huvitatuid võidakse moodustada, klubi juurde püsililledе huviring. Siis võidakse ühiselt seemneid osta ja kasvatamisega seoses olevaid probleeme lahendada. Lõpuks tänas lektor V. Piiglit abistamise eest püsililledе karakteristika tabeli tegemisel ja M. Lepikut, kelle kogust tuli järgnevalt näitamisele 90 valguspilti. Siin nägime muuhulgas õitsevaid püsililli nagu kilbirohud, hanerohud, püreetrid, maikellukesed, võhumõõgad, lõosilmad, tulikad, kannikesed, astilbed, kukekannused, kipsililled, liiliad, loobeeliad, hobusemindid, leeklilled, kukeharjad, astrid, tõrvalilled ja paljud teised.

Kokkutuleku lõpus loositi klubiliikmete vahel välja aianduslik raamat. Järgimine ja enne suvist tegevust viimane klubi kokkutulek on 28. aprillil, kus toimub aianduslik laudkonnavestlus. Laudkonnas agr. J. Oinus vaatleb umbrohtude tõrjet kevadel, E. Kuris käsitab aianduslikke uudiseid. M. Lepik selgitab soojade lavade kasutamist ja J. Luik vaatleb kevadisi töid puuviljaaias.

HELLARRA SERVICES
2001 Danforth Ave. Toronto Ont.
M4C 1J7 Tel. 694-6241
Hüpoteeklaenud raamatupidamine ja tulumaks
Helle Rannik endine keskvalitsuse tulumaksurevident

TORONTO EESTI ÜHISPANK
936 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
463-4650, 463-4659
Ühenduses on jõud
Kinnisvara laenud 11.25%
Isikulaenud 14.00%

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

20% SÄÄSTU alumiiniumist päikesekatetelt
kui ostate enne 30. aprilli.
Saadaval mitmesuguseid stiile ja värve rõdude, siseõuede, külguste, akende jne. jaoks.
Autovarjualustele ekstra tugevad lamedad katused sisseehitatud vihmaveerennidega.
Alumiiniumist käsipuud.
APEX ALUMINUM PRODUCTS
Tel. 291-0234 igal ajal
Omanik soomlane

PROGRA

ESTO 84 PROGRAMM seisug
Torontos juuli 8.—15. 1984

Pühapäev, 8. juuli
AVAJUMALATEENISTUS
ja lipu 100. aastapäev
ESTO 84
AVATSEREMOONIA
ja
ESTORAMA
Segaeeskava (Ontario Place)
PLAHVATUS
Nooruslik kokkutulek
NOORTETEATER

Esmaspäev, 9. juuli
Palvus 8.30—9.30
Malevõistlus
Teaduslik kokkutulek
Õpetajate kongress
Orelikontsert 12.30—13.00
Noorte muusikute kontsert
Laureaatide pidulik lõunasöök
Solistide kontsert
Teater p.l.
Võimlejad
Lasteteater
Sümfoonia kontsert
(Ontario Place)
Simman — teismeliste tants
Piive Piiril — Tants CN Tornis

Teisipäev, 10. juuli
Palvus
Malevõistlus
Rahvuskongress I
Eesti Päev Wonderland'is
Orelikontsert
Noored muusikud
Maakondade päev ja õhtusöök
Solistide kontsert
Teater p.l.
Teater
Sümfoonia kontsert
Simman
Laevasõit
Salakõrts

Kolmapäev, 11. juuli
Palvus
Rahvuskongress II
Sõjameeste kongress
Naiskongress
Noorte konverents
Orelikontsert
Noored muusikud
Kontsert
Operett p.l.
Operett
Rahvatantsijad
Sümfoonia kontsert
Simman
Sõduriõhtu (Sheraton Hotel)
Salakõrts

Neljapäev, 12. juuli
Palvus
RONGKÄIK
Skautide ja gaidide koosolek
Pop-kontsert „KÖLA"
Kontsert
Teater p.l.
Teater
Kammer-orkestri kontsert
Simman
ESTO BALL
(Harbour Castle Hilton)
Salakõrts

Reede, 13. juuli
Palvus
Orelikontsert
Noored muusikud
Realistide kokkutulek
Akadeemiline pealelõuna
Teater p.l.
ESTO VISION
võimlejad-rahvatantsijad, muusika
(Maple Leaf Gardens)
Salakõrts

Laupäev, 14. juuli
Palvus
Orelikontsert
Noored muusikud
LAULUPIDU
(Maple Leaf Gardens)
RAHVAPIDU
(International Centre)
Salakõrts

Pühapäev, 15. juuli
ÖKUMEENILINE LÕPUJUMALATEENISTUS
Teatrirahva kokkutulek
ESTO-RESTO — „Brunch"

anuvääriv on ülakeha tõus üle
Foto — J. Sotnik

ne Kanada rekordi

lt. Peale selle Cindy Õunpuu saavu-neljandad kohad 100 m rinnuliuju-es — 1.12,7 ja 200 m rinnuliujumi-— 2.36,0. Eelpooltoodud ajad on ai-kümnendikudes sekundites, sest stluste korraldajate pool on täpse-d andmed veel väljastamata.
Maria Lember ei pääsenud finaali, d saavutas oma uue isikliku rekordi m vabaltujumises ajaga 4.33,27 ja m kompleksstiilis ajaga 5.19,85, andades oma rekordit 6 sek. võrra. vabaltujumises saavutas aja 9.25,4. nada ujumise esivõistlustel aktsep-ritakse võistlejaid ainult teatava lifikatsiooniga ja need toimuvad a vanusegruppideta. Sügise ja tal-perioodil toimuvad võistlused 25 m iates ja kevade ja suve perioodil 50 ujulates, nende võistlustega lõppe-võistlused 25 m ujulates ja järgmi-Kanada ujumise esivõistlused pee-se 50 m ujulas augusti kuus Mont-lis.

HARALD RAIGNA

EDEST

üsanteeme igal kevadel ümber istu-da. Taimede istutamine püsililledе enrasse nõuab kunstimeelt. Mada-d taimed istutatakse ette, keskmised eskele ja kõrged peenra tagumisse sa. Üldreeglina sama liigi ja sordi led asetatakse peenrasse grupidе-a, mitte rohkem kui viis taime grup-is. Grupp ei tohi moodustada rida. luline on ka taimede õitsemise aeg ja ie värvide sobivus. Varа kevadel ko-endatakse muld lillepeenras, väeta-akse kunstväetisega, lisatakse kom-ostimulda jne. Umbrohud hävitatakse uvel, muld hoitakse peenras kohева-a ja taimede kasvule vajalikult niis-ena. Krüsanteemid ja teised liiga li-edaks kasvanud püsililled istutakse evadel ümber. Krüsanteemide ladvad äpistatakse, kukekannused lõigatak-e pärast õitsemist kolmandik lühe-maks ja kõrgeks kasvavad lilled seo-akse tugikeppide külge. Lõigatud ku-tekannused õitsevad jälle septembris. On soovitav lõigata kõigi püsililledе ied pärast õitsemist.

HUVIRING

Selgus, et kui leidub küllaldaselt as-ast huvitatuid võidakse moodustada, klubi juurde püsililledе huviring. Siis võidakse ühiselt seemneid osta ja kas-vatamisega seoses olevaid probleeme ahendada. Lõpuks tänas lektor V. Piiglit abistamise eest püsililledе ka-rakteristika tabeli tegemisel ja M. Le-pikut, kelle kogust tuli järgnevalt näi-tamisele 90 valguspilti. Siin nägime muuhulgas õitsevaid püsililli nagu kil-pirohud, hanerohud, püreetrid, maikel-lukesed, võhumõõgad, lõosilmad, tuli-kad, kannikesed, astilbed, kukekannu-sed, kipsililled, liiliad, loobeeliad, ho-busemindid, leeklilled, kukeharjad, as-trid, törvalilled ja paljud teised.

Kokkutuleku lõpus loositi klubiliik-mete vahel välja aianduslik raamat. Järgimine ja enne suvist tegevust vii-mane klubi kokkutulek on 28. aprillil, kus toimub aianduslik laudkonnavest-lus. Laudkonnas agr. J. Oinus vaatleb umbrohtude tõrjet kevadel, E. Kuris käsitab aianduslikke uudiseid, M. Le-pik selgitab soojade lavade kasutamist ja J. Luik vaatleb kevadisi töid puuvil-aaias.

20% SÄÄSTU
alumiiniumist
päikesekatetelt
kui ostate enne 30. aprilli.
Saadaval mitmesuguseid stiile ja värve rõdude, siseõuede, külguste, akende jne. jaoks.
Autovarjualustele ekstra tugevad lamedad katused sisseehitatud vihmaveerennidega.
Alumiiniumist käsipuud.
APEX ALUMINUM PRODUCTS
Tel. 291-0234 igal ajal
Omanik soomlane

ÜLEMAAILMSED EESTI PÄEVAD • TORONTO, KANADA • 8.–15. JUULI, 1984

TEATED'84

SUURPIDUSTUSTE ÜLDINFORMATSIOON

TOIMETAJA: EVA OLLINO
VÄLJAANDJA: ESTO'84 INFORMATSIOONI TOIMKOND • 958 BROADVIEW AVENUE, TORONTO, CANADA M4K 2R6

NR. 1 APRILL 1983

PROGRAMM

ESTO 84 PROGRAMM seisuga veebruar 1983
Torontos juuli 8.—15. 1984

Pühapäev, 8. juuli

AVAJUMALATEENISTUS
ja lipu 100. aastapäev
ESTO 84
AVATSEREMOONIA
ja
ESTORAMA
Segaeeskava (Ontario Place)
PLAHVATUS
Nooruslik kokkutulek
NOORTETEATER

Esmaspäev, 9. juuli

Palvus 8.30—9.30
Malevõistlus
Teaduslik kokkutulek
Õpetajate kongress
Orelikontsert 12.30—13.00
Noorte muusikute kontsert
Laureaatide pidulik lõunasöök
Solistide kontsert
Teater p.l.
Võimlejad
Lasteteater
Sümfoonia kontsert
(Ontario Place)
Simman — teismeliste tants
Pilve Piiril — Tants CN Tornis

Teisipäev, 10. juuli

Palvus
Malevõistlus
Rahvuskongress I
Eesti Päev Wonderland'is
Orelikontsert
Noored muusikud
Maakondade päev ja õhtusöök
Solistide kontsert
Teater p.l.
Teater
Sümfoonia kontsert
Simman
Laevasõit
Salakõrts

Kolmapäev, 11. juuli

Palvus
Rahvuskongress II
Sõjameeste kongress
Naiskongress
Noorte konverents
Orelikontsert
Noored muusikud
Kontsert
Operett p.l.
Operett
Rahvatantsijad
Sümfoonia kontsert
Simman
Sõduriõhtu (Sheraton Hotel)
Salakõrts

Neljapäev, 12. juuli

Palvus
RONGKÄIK
Skautide ja gaidide koosolek
Pop-kontsert „KÖLA"
Kontsert
Teater p.l.
Teater
Kammer-orkestri kontsert
Simman
ESTO BALL
(Harbour Castle Hilton)
Salakõrts

Reede, 13. juuli

Palvus
Orelikontsert
Noored muusikud
Realistide kokkutulek
Akadeemiline pealelõuna
Teater p.l.
ESTO VISION
võimlejad-rahvatantsijad, muusika
(Maple Leaf Gardens)
Salakõrts

Laupäev, 14. juuli

Palvus
Orelikontsert
Noored muusikud
LAULUPIDU
(Maple Leaf Gardens)
RAHVAPIDU
(International Centre)
Salakõrts

Pühapäev, 15. juuli

ÖKUMEENILINE LÕPUJUMALATEENISTUS
Teatrirahva kokkutulek
ESTO-RESTO — „Brunch"

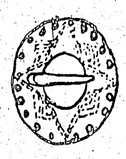

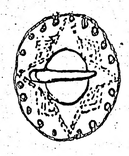

Mõni sõna programmist

ESTO 84 programmi sujuvaks läbiviimiseks on vajalik täita teatud vorminõuded. Selleks on vaja esitada sihtkiri ja eelarve. Sihtkiri sisaldab ürituse nimetuse, seda läbiviiva toimkonna koosseisu ja ütleb, mida kavatsetakse teha. Eelarve peab näitama, nii hästi kui võimalik, kõik üritusega seotud kulud ja sissetulekud. Ainult neid nõudeid täitvad üritused avaldatakse ESTO 84 programmis. Veebruaris oli ajatabelisse kantud 74 üritust. Kuigi kaks korda enam üritusi on veel selgumata, võib arvata, et praeguseks on selgunud üritused 80 kuni 90 protsendile osavõtjate arvust. Organisatsioonid ja grupid, kes soovivad ESTO raames mõnda pidu, koosolekut või esinemist korraldada, palutakse kiiresti kontakti võtta programmide toimkonna juhataja Feliks Koop'iga. Ruumid peavad reserveeritud olema enne 15. juunit *sel aastal* (1983).

Vaatame lähemalt mõnda suurüritust ja ürituste gruppi ja selle järele esitame seni selgunud kava päevade viisi.

Avamine

ESTO avapäeval, pühapäeval, 8. juulil, 1984, toimub avajumalateenistus ja pidulik avamine. Ava kontsert-jumalateenistus kell 11 hommikul hõlmab ka meie rahvusvärvide saja-aasta juubeli tähistamist, mida püütakse esitada võimalikult Otepääl a. 1884 aset leidnud vormis. (Juubelilipu kavand — vaadake ÜLESKUTSED.)

Avatseremoonia toimub kell 14.00 Foorumil, Ontario Place'is, millele järgneb samas mitmekülgse sisuga ESTORAMA, programm meie parimate solistide ja gruppide poolt. Rõhuasetus on kvaliteedil ja vaheldusrikkusel, kuid selle meelelahutusliku osa kõrval ka informatiivsel küljel. Avatseremoonia peab kujunema meeldejäävaks nii sisuliselt kui ka meeleolult. Foorum on osaliselt katuse all olev nõgu ja asub Ontario järve tehtud kunstlikul saarel. ESTO langeb Toronto linna 150. juubeliaastasse ja juulikuu on ette nähtud järveäärseks pidutsemiseks. On võimalik, et sel ajal külastavad Torontot paljud suured laevad, mis moodustaksid imposantse tagapõhja meie pidustustele. Ka inglise kuninganna külaskäik on ette nähtud juuli kuule. ESTO on võetud linna juubeli kavasse, mille reklaam aitab meile kohale meelitada ka võõraid pealtvaatajaid.

Suurüritused

Teistest suurüritustest nimetagem reedest ESTO VISION'i (ESTO 84 valguspeo nimi) ja laupäevast LAULUPIDU. Mõlemad toimuvad Maple Leaf Gardens'i jäähallis, kus on 17,000 istekohta.

ESTO VISION'i üldjuht ja rahvatantsu osa juht, Härnald Toomsalu teatab, et osavõtvate rühmade vastukaja on olnud väga hea. Paljud vahepeal eemale jäänud liikmed on jälle tantsukingad jalga tõmmanud. Nii on Kungla rühma üleskutse peale 20 paari 20 kuni 50 aastaliste hulgast uuesti tantsima hakanud. Treening on täies hoos ja loodame kavas näha mõndagi huvitavat ja uudset 500 tantsija ettekandes.

Võimlemise osa juht ja koreograaf on Evelyn Koop. Lavastus on üles ehitatud valguse ja liikumise harmooniale: nagu voolav meri mis püüab vabadusele. Armas Maiste kirjutab sellele osale muusika. Valgustusmeistriks on Harri Kivilo. Plaanis arvestatakse 300 osavõtjaga ja programmi selle osa kestvus on 45 minutit. Võimlejatelt on oodata esinemist ka mujal avalikul foorumil enne ESTO VISION'i. Seda osa koordineerib Heli Oder.

LAULUPEO korraldajaks on Eesti Lauljate Liit Põhja-Ameerikas. Noodiraamat oli valmis juba septembris ja üle 1200 eksemplari on saadetud laiali. „Laulupeo Laulud 10. 07. 84 Torontos" oma 104 leheküljel sisaldab 26 laulu nooti 17 helilooljalt. Laulude valiku tegi erikomisjon koosseisus Roman Toi, Uno Kook, Charles Kipper, Peeter Paul Lüdig, Erik Veski ja Mati Tammaru. (Pillimängijad — vaadake ÜLESKUTSED)

RONGKÄIK, meie peamine poliitiline manifestatsioon, toimub neljapäeva hommikul viie orkestri saatel, milliste hulgas on ka üks Stokholmis tuttavaks saanud orkester. Rongkäigu lõppsihiks on linna raekojaesine avar plats. Rongkäigu ajal lendab üle Toronto lennuk meie vabadusnõudega.

Muusika

Muusika toimkond Stella Kersoni juhatusel korraldab ESTO'l õige rikkaliku muusikalise kava.

Üks kontsertidest on 35—40 liikmelise kammerorkestriga, koostatud peamiselt eestlastest üle maailma, kasutades eesti noori muusikuid, tõusvaid dirigente ja eesti helitöid.

ESTO TALENT on igapäevane 45—60 minutiline lõunatunni kontsert esitades nooremaid muusikuid, kas solistidena või isegi perekonnagruppides. Reedel on kirjandus-muusikaline ennelõuna ja pidulik lõunasöök kultuurilaureaatide austamiseks. Laureaatide saamiseks korraldatakse selle-aastane Eesti Kunstide Keskuse võistlus nii, et võijad saaksid ESTO kontserdil esineda.

Samuti on kavas üks solistide kontsert ja üks „Estonia" koori kontsert.

(Pop-muusika — vaadake ÜLESKUTSED)

Kirikud

Avajumalateenistus ja lipu õnnistamine on juba eespool nimetatud. Iga äripäeva hommikul on palvus Peetri (Luteri) kirikus 8.30—9.30. Iga äripäeva lõuna ajal kell 12.30—13.00, välja arvatud rongkäigu ajal, on orelikontsert Vana-Andrese kirikus, erinevate kunstnikkude poolt. Lõpujumalateenistus on ökumeenilise ilmega, kõikide ristiusu vaimulikkude osavõtul, St. Paul'i kirikus.

Noorte üritused

Teistest üritustе toimkondadest on suurem programm noortel. Nende mitmekesises kavas on muuseas tants „Pilve Piiril" maailma kõrgeimas tornis, kus on ruumi 1200-le, õhtused laevasõidud Ontario järvel, Toronto vaatamisväärsuste tutvustamine, üks Eesti Päev Ontario Wonderland'is kümmekond miili linnast väljas olevas suures lõbustuspaigas, igaõhtused Simmanid s.t. tantsud vanusegruppidele, millisele Ontarios ei pakuta alkohoolseid jooke; teistele on Salakõrts. Kavas on ka noorte kongress, noorte kontsert ja populaarmuusika kontsert.

Miss ESTO 84 Kanada kandidaatide valimine toimub kevadel 1984. (Kirjasõprus — vaadake ÜLESKUTSED)

Teater

ESTO ajatabelis on praegu 9 teatrietendust, nende seas operett „Kalurineiu" (kaks etendust, Eesti Rahvusteater, Lydia Vohu lavastus, Roman Toi muusikadirektor), üks lasteteatri ja üks noorteteatri etendus.

Läbirääkimised on veel käimas Signe Pinna Stuudioga Rootsis ja Stokholmi, New Yorgi, Lakewoodi ja Adelaide'i eesti teatritega. Kaugemalt tulevate teatrite probleeme võib ette kujutada, seepärast on arusaadav, et teatrite lõpliku programmi otsustamine viibib.

Ka tahame mainida, et laupäeval, enne ametlikku ESTO algust, toimub Seedrioru vabaõhulavastus (Eesti Rahvusteater Kanadas).

(Näidendite otsimine — vaadake ÜLESKUTSED)

Muud

Ka teistel üritustel, nagu sõjameeste kongress ja sõduriõhtu, rahvapidu, ESTO ball, j.t. on ettevalmistus käigus. Spordivõistluste eeltöödes on pisike viivitus, mis varsti ületatakse. Täiendavad andmed ilmuvad järgmistes Teadetes ja ajalehtedes.

Näitused on muidugi avatud kogu ESTO aja. Neid katsutakse mahutada kokku ühte hoonesse, kuigi etnograafiline näitus läheb osalt Royal Ontario Muuseum'i ja mõni kunstinäitus arvatavasti otsib oma erivajadusele sobivamad ruumid. Ettevalmistusel on järgmised näitused: Kujutavkunsti valiknäitus (O'Keefe Centre's), Rakenduskunst, Fotokunst, Postmargid ja rahad, Etnograafia: rahvarõivad (Royal Ontario Museum'is) ja rahvamustrid rakendatud riidel ja tarbeesemetel, Rahvuskultuuri näitused: raamatud (ka võõrkeelsed), eksliibrised, noorsootöö, koolid jne. (Palutakse vaadata ÜLESKUTSED).

ESTO 84-le eelneval nädalal toimub skautliku nooruse maailmalaager ja suurlõke Kotkajärve ürgmetsas.

Laupäeval, 7. juulil on Seedrioru vabaõhulavastus.

TERETULEMAST

Kanada eestlased ootavad Teid 1984. aasta suvel Torontosse Neljandatele Ülemaailmsetele Eesti Päevadele — ESTO 84. Oleme koondanud igalt kultuurialalt kõige paremad eesti kunstnikud ja esinejad, oleme kaastöölisteks palunud kogemusrikkad organisaatorid, selleks et Teid väärikalt vastu võtta ning Teile ainulaadset ja meeldejäävat elamust pakkuda.

ESTO 84 põhiteemadeks on sõprus, kultuuriarendus ja vabadus.

Sõprus tähendab meie aatekaaslaste kohtumist ja meie ridade koondamist. Sõprus tähendab erinevatel mandritel elavate eestlaste teineteisele lähendamist ja meie noorte läbikäimise soodustamist.

Kultuuriarenduse kaudu näitame maailmale, et oleme võimelised mitte üksi elus hoidma, vaid ka arendama eesti rahvuskultuuri. Näitame, et suudame seista väärika kultuurrahvana teiste rahvaste kõrval. Näitame, et on midagi erilist olla eestlane, et on väärt olla eestlane.

Vabadusnõude aluseks on meie veendumus, et igal inimesel ja rahval on õigus valida säärast riigikorda ja valitsust, mida nad endile sobivaks peavad. Meie hulgaline kogunemine ESTO 84 pidustustele on vabadusnõue meile endile, eesti rahvale ja kogu maailmale.

ESTO 84 on sajad eriilmelised ja huvitavad üritused — kontserdid ja peod, teatrid ja koosviibimised — nii et iga külaline saab oma soovi kohaselt osa võtta meie mitmekülgsest rahvuskultuurist.

ESTO 84 on tuhanded sini-must-valged lipud lehvimas üle terve linna; on uhkuse ja rõõmutunne, mida saame nähes oma sõpru ja aatekaaslasi tervest maailmast.

ESTO 84 on kümned tuhanded eestlased üheskoos hõiskamas ja tuulutamas tervele maailmale, et EESTI ELAB!

TOOMAS METSALA
ESTO 84 esimees

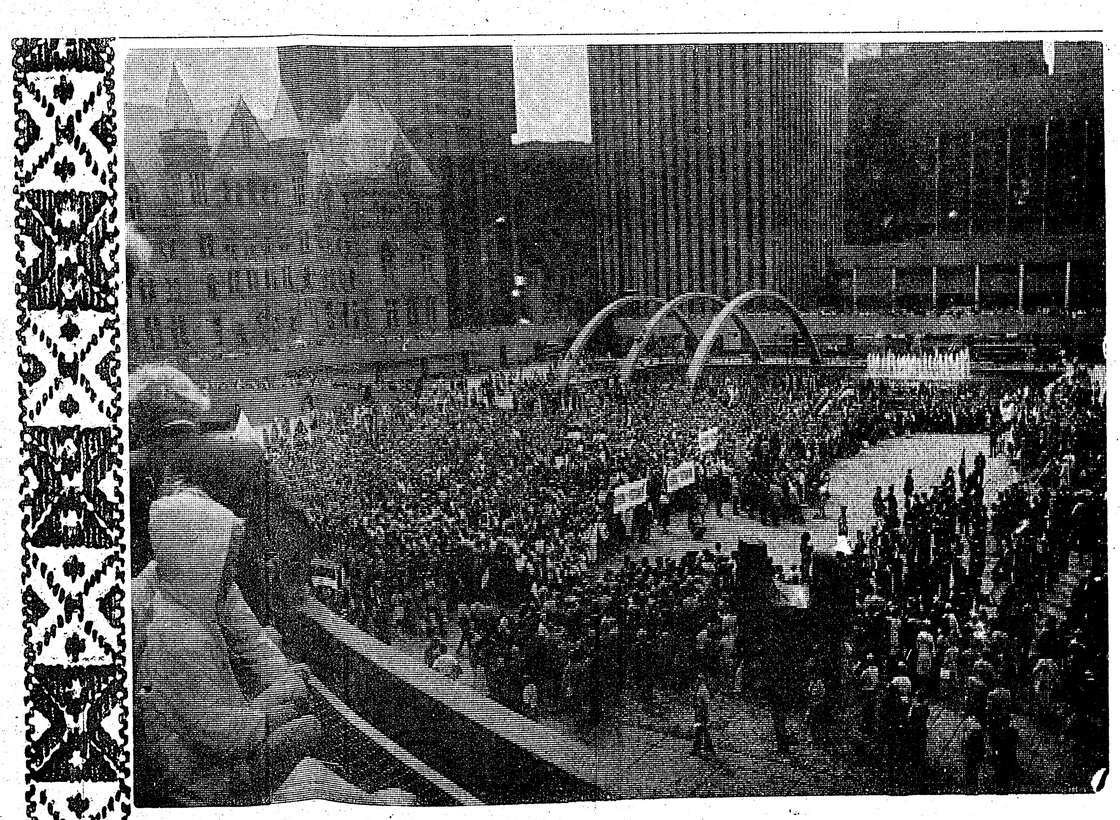

Jakob Liiva Järgi *T. Vettik*

Hõiskame kooris, et pilveni kajab!
Hõiskame kooris, et taevani lajab!
Leelotame laulda lauluviisi,
Veeretame võimsalt Viru viisi!

Laulus on elu ja laulus on võimu,
Helides ilo ja taevaste hõimu!
Ärkama paneb see õilsamad meeled,
Kõlama õrnemad südame keeled.

Kõrguste poole viib hinge!
Laulgem me rõõmule, murede maale,
Võimsana viisina muistsele ra'ale!
Armastus laulust me kodule koidab,
Armastus kodumaa leelost meil' loidab!
Kodule laulud kõik loome!

SAATEKS

ESTO 84 on elamus! Ei taha, et ükski eestlane või Eestist huvitatud isik sellest ilma jääb teadmatuse pärast. Seepärast: ESTO TEATED peaks jõudma igasse eesti perekonda. Hoidke see alles ja näidake tuttavaile. Ühiste elamustega loome sidemeid ja sõprust!

Eesti keelt mittevaldajaile on ingliskeelne ülevaade. Aidake teda registreerimislehe täitmisel.

Teie erilist tähelepanu väärivad „Üleskutsed" ja „Mälestusesemed" osad Teateist. Reageerige positiivselt ja kiiresti! Üheskoos on kergem!

Arstide ja hambaarstide nimekiri teenib mitut eesmärki: näitab ühte külge eestlaste panusest siinses ühiskonnas ja kviteerib nende abi selle informatsioonilehe trükkimiseks.

TEATED 2 ilmub enne suve ja TEATED 3 käesoleva aasta lõpupoole tuues ka piletite ettetellimise informatsiooni. Teadete vaheajal avaldame ESTO INFO 84 mis on mõeldud ESTO organiseerivatele toimkondadele ja gruppidele. Ja muidugi, püüame anda jooksvat informatsiooni meie ajalehtede kaudu.

1983 on kuulutatud KÜLVI AASTAKS! ESTO 84 põld vajab kündjaid ja külvajaid! Teie, armas lugeja, olete külvaja! ESTO 84 saab olema üks suur elamus. Palju edu!

Endel Aruja
Abiesimees — Informatsioon

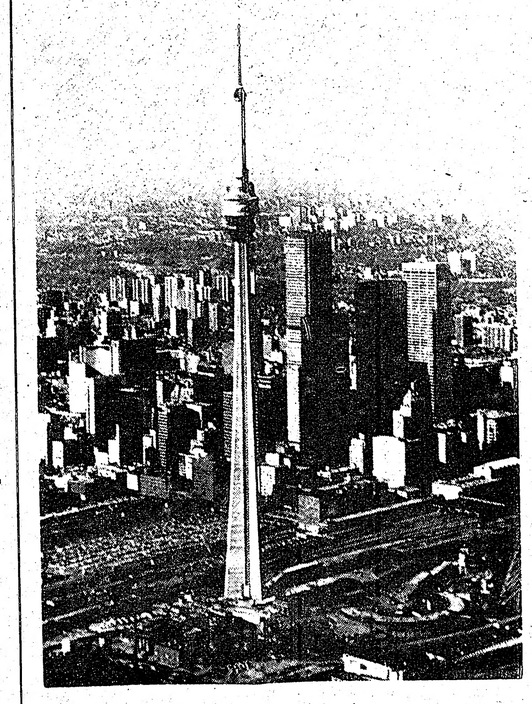

CN Torn — keerutab tantsijaid „Pilve Piiril"

ESTO 84 struktuur

ESTO 84 PEAKOMITEE, juhatus ja mitmed programmi toimkondade juhatajad valiti Kanada eestlaste organisatsioonide üldkoosolekul 24. novembril 1981. Järgneval „Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas" peakoosolekul valiti ESTO 84 juhatuse liikmed Sihtasutuse üheksaliikmeliseks juhatuseks.

Sihtasutus, ingliskeelse nimega „Estonian Canadian Festivals Foundation", on Kanada valitsuse juures registreeritud organisatsioon ja on legaalselt vastutav ESTO 84 tegevuse eest.

Peakomiteesse kuuluvad kõik tehniliste/administratiivsete ja programmi toimkondade juhatajad. Teistes eestlaste asukohamaades on moodustatud komiteed vastavalt nende maade tavadele.

ESTO 84 PEAKOMITEE Torontos

Aadress:
ESTO 84
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario, Canada
M4K 2R6

Seda aadressi palutakse kasutada siis kui ei tea juhatuse või toimkonna liikme kodust aadressi kelle kompetentsi Teie küsimus kuulub. Otse koju kirjutamine kiirendab asjaajamist.

Peakomitee juhatus:

Esimees
Toomas Metsala
64 Clareville Cresc.
Willowdale, Ontario M2J 2C1
(416) 493-1459

Abiesimees, välissuhted
Enn Kiilaspea
89 Lesgay Cresc.
Willowdale, Ontario M2J 2J2
(416) 493-3653

Abiesimees, informatsioon
Endel Aruja
37 Groveland Cresc.
Don Mills, Ontario M3A 3C4
(416) 447-8958

Abiesimees, programm
Feliks Koop
52 Forest Park Cresc.
Thornhill, Ontario L3T 2M7
(416) 889-4167

Abiesimees, majandus
Nikolai Valge
86 Cummer Avenue
Willowdale, Ontario M2M 2E4
(416) 225-6359

Rongkäigu peakorraldaja
August Jurs
29 Burke Avenue
Brantford, Ontario N3S 6V5
(519) 753-3089

Laulupeo peakorraldaja
Herbert Kasenurm
34 Woolton Cresc.
Toronto, Ontario M6M 4K9
(416) 244-4750

ESTO VISION'i peakorraldaja
Härnald Toomsalu
47 Mountain Avenue
Hamilton, Ontario L8P 4E8
(416) 529-3760

Kongresside peakorraldaja
Laas Leivat
533 Deloraine Avenue
Toronto, Ontario M5M 2C2
(416) 787-9422

Välisrevident
Gunnar Mitt C.A.

Revisjonikomisjon
Jaan Terts
Heikki Paara
Arvo Vahtra

Välissuhete sektsioon
Juhataja: Enn Kiilaspea
Kunstiline koordinatsioon
Vello Hubel
531 Soudan Avenue
Toronto, Ontario M4S 1X1
(416) 486-1602
Sini-must-valge 100 a. juubeli toimkond
Udo Petersoo
3714 Beechollow Cresc.
Cooksville, Ontario L4Y 3T2
(416) 624-6128
Rongkäik
August Jurs — vt. Juhatus

Informatsiooni sektsioon
Juhataja: Endel Aruja
Juhatuse sekretär: Lydia Aruvald
Arhivaar: Helmut Aavik
Bulletäänid:
Teated 84 — Eva Ollino
Info 84 — Endla Kannel
Majutus:
Öömajad —
Maire Lainevool
44 Goodyear Crescent
Willowdale, Ontario,
Canada M2H 1N6
(416) 493-5829
Ürituste ruumid —
Tõnu Orav
188 Clark Avenue,
Thornhill, Ontario,
Canada L3T 1T5
(416) 889-8903
Registreerimine, raal: Märt Pihl

Majandussektsioon
Juhataja: Nikolai Valge
Laekur: Toivo Kõhelik
Juriidiline nõuanne:
Johannes Järvalt
Loterii:
Juhataja — Aksel Veedla
Piletite müük —
Julius Ohsolin
4 Deering Crescent,
Willowdale, Ontario,
Canada M2M 2A3
(416) 225-5187
Mälestusesemete müük:
Kohalik Torontos: Nina Kivi
Posti teel tellimised:
ESTO 84, Mälestusesemed
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario,
Canada M4K 2R6
(tsekkidele kirjutada ESTO 84)

Programmi sektsioon
Juhataja: Feliks Koop
Rahvuskongress: Laas Leivat
Esto Vision
Rahvatantsijad —
Härnald Toomsalu
Võimlejad —
Evelyn Koop
52 Forest Park Crescent,
Thornhill, Ontario,
Canada L3T 2M7
(416) 889-4167
Võimlejate üritused:
Heli Oder
2 Main Street, #9,
Toronto, Ontario,
Canada M4E 2V4
(416) 690-7045
Laulupidu: Herbert Kasenurm
Rahvapidu: Osvald Piil
Rahvuskultuur: Avo Kittask

Filateelia:
Henn Mäeste
91 Old Mill Drive,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 4K2
(416) 763-2933
Kiriklikud üritused:
Karl Raudsepp
Teaduslik kokkutulek:
Jaan Kruus
Naiskongress: Heljo Novek
Sport: Feliks Koop
Sõjameeste üritused: Kalju Tori
Noorte üritused: Kadi Kaljuste
Muusika: Stella Kerson
Teater: Lydia Vohu-Viksten
Akadeemilised organisatsioonid:
Ants Puust
Foto-video toimkond:
Foto — Hans Westerblom
Naima Aer
Video — Peeter Sepp
Alar Allas
Rahvuskultuuri näitus: Epp Aruja
Kujutav Kunst: Lia Holmberg
Rakenduskunst: Mall Puhm
Etnograafiline rahvakunst:
Ene Runge
Koolitoimkond: Edgar Marten
Maakondade Päev:
Johannes Vihma

ESTO 84 Rootsi komitee

Esimees: Sven Hanson
Prästbolsgatan 42 B
582 64 Linköping, Sweden
tel. k. 013/15 13 84
t. 013/14 61 40
Abiesimees: Leo Karupää
Movägen 4
163 60 Spånga, Sweden
tel. k. 08/ 36 20 44
Peasekretär: Siim Saare
Laekur: Eldur Velliste
Toimkondade juhatajad:
Eesti-Rootslased —
Hugo Mickelin
Filateelia — Hans Krönström
Kirik — Konrad Veem
Kirjandus — Kalju Lepik
Kunst — Maia Mathiesen
Lauljad — Jüri Raid
Liikumis (võiml.) — Eva Värbu
Noorte — Peeter Paljak
Reisid — Kalle Onno
Rahvatants — Udo Tohver
Rahvuskongress — Leo Karupää
Ajakirjanduse, laske-, muusika-, rongkäigu, teatri-, jne. toimkonnad on veel moodustamisel.

ESTO 84 USA komitee

Esimees: Veljo Areng
4232 Norbeck Road
Rockville, MD 20853, USA
tel. (k) (301) 929-1241
tel. (t) (301) 588-1032
Virko Keder — tehniline ja majandus
Ado Valge — Rahvuslik kultuur ja sport
Jyri Kork — Reklaam
Peeter Kiik — Eriülesanded
Peasekretär — Krista Areng
Laekur — Endel Kaseoru
ERKÜ volinik —
Maria Pedak-Kari
Graafika — Jaan Born
Revisjonikomisjoni esimees —
Feliks Tamm
Reisiagendid, Idakallas:
Enterprise World Travel Inc.
Washington D.C.

ESTO 84 Austraalia toimkond

Esimees: Erik Schmidt
P. O. Box 99
Glenorie
2157 N.S.W. Australia

ESTO 84 esindajad teistes maades

Belgias:
Eesti Selts Belgias
Paul Otter,
Rue de Tilleur 80,
4310 Saint-Nicolas, Belgium
Tel. 041/5306 12

Taanis:
Kopenhaageni Eesti Selts
Johannes Mereväli,
Englandsvej 160/48,
DK-2300 Kobenhavn S.
Denmark
Tel. 01-58 84 43

Inglismaal:
Inglismaa Eestlaste Ühing
Kristy Sheldon,
14 Reeds Lane, Moreton,
Wirral, Mersyside L46 3RH.
England
Tel. 051 677 9933

Prantsusmaal:
Eesti Vastastikuse Abist. Selts
Mrs. H. Weide,
3 Rue Duval,
Village Anglais,
77340 Pontault-Combault,
France
Tel. (6) 029-91-65

Saksamaal:
Eesti Keskkomitee
Hoffschulstrasse 21,
4400 Münster,
West Germany
Tel. 0251/65432
Tel. 07331/61481

Shveitsis:
Shveitsi Eesti Selts
Pra Dr Virve Gilly,
Lärchenstrasse 8,
Ch-8442 Hettlingen,
Switzerland
Tel. 052 391548

Uus Meremaal:
Harald Kapp,
16A Patterson Street,
Auckland 3,
New Zealand

TORONTO

ESTO 72 külastajad muidugi mäletavad Torontot kui ilusamat Põhja-Ameerika suurlinna. Möödunud 12 aastaga on linn jõudnud veel ilusamaks ja huvitavamaks muutuda. Kuluks vähemalt paar nädalat, et vähegi tutvuda Toronto linnaga ja kaasa elada ESTO-le. Siin on palju teha ja näha. ESTO on elamus!

Torontos on Eesti Maja, Tartu College, mitmed eesti kirikud, „Eesti Kodu", „Ehatare" puhkekodu ja mitmed ühiskorterimajad. Kättesaadavas kauguses on kinkude ja metsatukkade vahele peidetud Jõekääru laste suvekodu ja suvilad (70 km); Grand River'i hõlmas on Seedrioru suvekodu oma vabaõhuteatri ja mälestussammastega (90 km); ja keset kivirahnuseid Muskoka metsi-orge on tuhandetele eesti skautidele-gaididele armsaks saanud Kotkajärve laagrikompleks (200 km).

Toronto linna paljudest vaatamisväärsustest võiks nimetada järgmisi:

(16) ESTO 84 „süda" — elegantne ROYAL YORK hotell linna tsentrumis oma 1400 toaga ja 40 koosolekuruumiga on ideaalne meie suurüritusteks. Eestlastele on reserveeritud 800 tuba ning paljud üritused toimuvad just siin.

(10) CN TOWER — maailma kõrgeim torn (533 m ehk 1815 jalga), millest avaneb imeilus vaade Torontole ja ta ümbrusele. Tornis on ESTO raames ette nähtud noorte discotants „Pilve Piiril".

(11) ART GALLERY OF ONTARIO — moodne hoone, kus on alati vaatamiseks mingi huvitav väljapanek, lisaks Henry Moore'i rikkalik skulptuuride kogu.

(12) ROM — ROYAL ONTARIO MUSEUM — suuruselt teine Põhja-Ameerika muuseum. Asjavalminud juurdeehituse ja sisemiste ümberkorraldustega on saavutatud väljapanekutes ülevaatlik ja kompaktne pilt inimkonna arengust.

(13) ONTARIO PLACE — Ontario järvele ehitatud vaiküla erilise Cinesphere'i kinoga, Forum'iga vabaõhukontsertideks, laste mänguväljaku ja restoranidega, on meelitav koht nii päeval kui ka õhtul, oldaku siis seal üksikult, paariti või perekonniti. Siin toimub avatseremoonia ja ESTORAMA varieteekava.

(14) YORKVILLE — omaaegne hipide piirkond, mis on nüüd ümber ehitatud ja kus võib leida hulgaliselt erinäolisi vabaõhukohvikuid, peenemaitselisi kauplusi, jm.

(15) ROY THOMSON HALL — uus (1982) moodne kontsertsaal, mis väärib uudistamist ja vaatamist nii seest kui väljast, rääkimata kontserdi kuulamisest.

(16) ONTARIO SCIENCE CENTRE — see koht üksi võib võtta terve päeva. Siin võib nii laps kui täiskasvanu imetleda teaduse viimase aja saavutusi ja ise eksperimenteerida.

(17) CASA LOMA — sajandivahetusel ehitatud loss. Kunagine rikas inglise aristokraat laskis selle lossi tuua kivi-kivilt Inglismaalt ja ehitada, et ta inglise naine end igati uuel maal kodus tunneks. Seda romantilist kohta peaks iga ESTO-lane küll külastama.

(18) EATON CENTRE — üks suuremaid ja moodsamaid ärikomplekse Põhja-Ameerikas. Ühe katuse all on võimalik saada peagu kõike, mis igaühe süda soovib ja rahakott lubab.

(19) TORONTOS on kolm ülikooli, mitmed instituudid ja kolledzhid; palju mitmepalgelisi teatreid, kinosid ning huvitavaid restorane, kus toite vastavalt iga maailmanurga maitsele. Toronto on täielikult kosmopolitaanne linn -- ta on kujunenud üle 60 rahvusgrupi rahvuskultuuriliseks keskuseks, kus eestlased on andnud oma väärilise panuse. Enne või pärast ESTO't oleks paras aeg ja võimalus tutvuda paljude siinsete muuseumide, kunstigallerii-de, teatrite, jms. väärtuslikuga.

MITTE KAUGEL TORONTOST on:

(1) NIAGARA FALLS — jalutamiskäigu rõduga kose alla.

(20) ONTARIO WONDERLAND — kümmekond km põhjasuunas Disneylandi taoline lõbustuspark, kus ESTO noorte toimkond korraldab erilise Eesti Päeva.

(21) BLACK CREEK VILLAGE — Toronto põhjaserval asuv vabaõhumuuseum, kus näidatakse elu Kanadas „vanasti". Seal võib näha argielu talus ja külas nii tõetruult, et unustad kaasaja mitmeks tunniks. Kus mujal võib näha seppa püssi meisterdamas, vana veskit jahvatamas, lõngade värvimist, riidekanga valmimist, või maitsta ahjust tulnud sooja leiba meega?

(22) LOOMAAED — asub Toronto idaserval haarates enda alla suure maa-ala. Tänu rohkele ruumile puudub siin loomaaedadele nii omane kokkusurutus ja kunstlikkus. See on huvitav ja looduslikult ilus koht, kus möödub märkamatult suur osa päevast.

Geograafiliselt asub Toronto 44 paralleelil. Ta on Ontario provintsi pealinn, elanikke 3 miljonit; Ontario provintsis on 8 miljonit ja kogu Kanadas 24 miljonit elanikku. Ontario hõlmab ligi 11% kogu Kanada pindalast. Võrdlusena võiks märkida, et Ontario on pindalalt kaks (2) korda suurem Prantsusmaast ja Kanada ulatab Atlandi ookeanist Vaikse ookeanini, s.o. umbes sama vahemaa kui Delhist (India) Rotterdamini (Holland), mis on üle 6000 km. Kanada idaranniku elanikul on Vancouverisse (läänerannikul) sama pikk tee kui tal oleks Eestisse minekuks.

Toronto juuli teise nädala keskmine temperatuur on päeval 27°C (81°F) ja öösel 16°C (61°F). Vihma tõenäosus on vaid 30%. Sellegi poolest toimuvad kõik ESTO 84 üritused, v.a. rongkäik, õhujahutusega siseruumides. Toronto on see paik kus TEIE peate olema 1984 aasta juulis!

Sõit Torontosse ja Toronto linnas

Torontosse saab lennukiga, bussiga, autoga, rongiga, laevaga ka kui on oma laev. Ja võib-olla isegi jalgsi või jalgrattal.

Saabumine lennukiga: Sõit lennuväljalt linna on umbes 30 km. Taksiautoga või limusiiniga maksab see $22.00, bussiga ESTO 84 peakorterisse Royal York'i, $5.50. Samuti saab bussiga sõita allmaaraudtee jaamadesse.

Liiklemine Torontos: Suur-Toronto on 70 km idast läände ja 25 km järve äärest (nn. all-linn) põhja. Linna transpordisüsteemis (TTC) on kaks allmaaliini (subway). Üks neist läheb sirgelt ida-lääne suunas ja teine U-kujuline põhja-lõuna suunas. Tramm ja trollibuss on peamiselt all-linnas, kuid bussiliine on enamvähem igalpool. Toronto linna transpordi süsteem on väga hea ja sellega saab peagu igale poole. Ümberistumine ühe bussi/rongi/trammi pealt teisele toimub erilise pileti (transfer) abil, mida saab allmaaraudtee automaatidest või siis liiklusvahendite juhtidelt kes on Torontos väga sõbralikud ja abivalmid.

TTC piletid. Pilet on kas metallist „token" või postmargisuurune paber, saadaval allmaajaamade kassadest, **mitte bussi/trammi juhtidelt.** Sõidukile saab kas pileti või paraja sularaha kesse. Raha vahetamist TTC sõidukites pole. TTC liinidel on sisselaskmisel vastavasse kastiüksainus sõiduhind, praegu 85 senti. TTC liinide skeemi saab allmaajaamades tasuta. Samuti saab seda ka ESTO büroost.

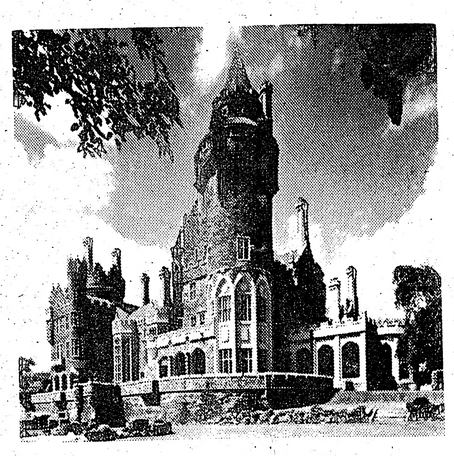

Casa Loma

Jüri Mandre

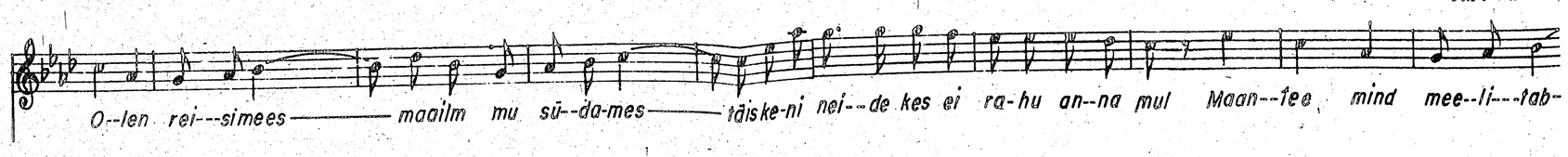

ESTO'84 TORONTO 1984

Majutamise küsimus on jagatud kahte ossa — öömajad ja ürituste ruumid.

Ürituste ruumide üürimist koordineerib Tõnu Orav. Hotellid nõuavad seltskondlike ruumide kinnipanemist tervelt 12 kuud ette. Aadress toimkondade all.

Öömajade eest kannab hoolt Maire Lainevool. Juba mõnda aega on eelreservatsioon tehtud umbes 3000 hotellitoale erinevates hinnaklassides, kõik Toronto all-linnas, pidustuste asupaikade läheduses. Odavamad öömajad, nagu üüritavad korterid, üliõpilaselamud (väljaarvatud Neil Wycik) ja erakorterid, ei võta praegu veel reservatsioone vastu.

Hotellide hinnad on garanteeritud neile, kes enne 7. maid 1984 registreerivad. Varajasem registreerimine — enne 1. novembrit 1983 — on väga vajalik, sest peale seda võivad hotellid vähendada ESTO'le reserveeritud tubade arvu, kui registreerijaid on vähem kui oodatud.

Majutustoimkond soovitab, eriti noortele, juba nüüd otsida kirjavahetust kanada eesti noortega. Soendage üles vanad tutvused! Toronto noored püüavad abistada kontaktivõtmist, kui omal tutvusi pole. Juhised on siinsamas allpool.

ESTO 84 ajaks on varutud neli eri liiki majutamisvõimalust: Hotellid, ülikoolide ühiselamud, möbleeritud korterid ja erakodud. Reservatsioonid tehakse saabumise järjekorras. Lisatud registreerimisleht tuleb täita ja tagastada NII KIIRESTI KUI VÕIMALIK ka neil, kes öökorterit ESTO kaudu ei soovi. Tagastage aadressil:

ESTO 84 Housing Bureau
c/o Ms. Maire Lainevool
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario,
Canada M4K 2R6

Hotellid:

Allpoolnimetatud hinnad on ESTO'le soodustatud tingimustel ja Kanada vääringus. Hinnad on kindlad ESTO 84 osavõtjatele kes registreerivad enne 7. maid 1984. **Iga toa reservatsioon vajab eraldi registreerimislehte koos C$100.00 sissemaksuga.** Reservatsiooni kinnitab Teile hotell kirjalikult umbes kuu aja jooksul. Kogu muu kirjavahetus, küsimused telefoni teel jne., kaasa arvatud äraütlemised ja muudatused, tuleb korraldada ESTO 84 majutustoimkonna kaudu. Hotelli registreerimise rahad on tagastatavad kuni 7. maini 1984. Kui teie poolt soovitud öökorterit ei ole enam saadaval, asendatakse see võimalikult võrdsega.

Kõik hotellid on ESTO 84 peategevuse kohtade ja transpordiliinide ligiduses (vaadata lisatud kaarti). Harbour Castle Hotellil on oma buss kesklinna.

Royal York —

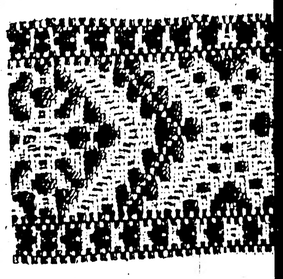

● EATON CENTER — üks suuremaid ja moodsamaid ärikomplekse Põhja-Ameerikas. Ühe katuse all on võimalik saada peagu kõike, mis igaühe süda soovib ja rahakott lubab.

● TORONTOS on kolm ülikooli, mitmed instituudid ja kolledzhid; palju mitmepalgelisi teatreid, kinosid ning huvitavaid restorane, kus toite vastavalt iga maailmanurga maitsele. Toronto on täielikult kosmopolitaanne linn -- ta on kujunenud üle 60 rahvusgrupi rahvuskultuuriliseks keskuseks, kus eestlased on andnud oma väärilise panuse. Enne või pärast ESTO't oleks paras aeg ja võimalus tutvuda paljude siinsete muuseumide, kunstigallerriide, teatrite, jms. väärtuslikuga.

MITTE KAUGEL TORONTOST on:

● NIAGARA FALLS — jalutamiskäigu rõduga kose alla.

● ONTARIO WONDERLAND — kümmekond km põhjasuunas Disneylandi taoline lõbustuspark, kus ESTO noorte toimkond korraldab erilise Eesti Päeva.

● BLACK CREEK VILLAGE — Toronto põhjaserval asuv vaba õhumuuseum, kus näidatakse elu Kanadas „vanasti". Seal võib näha argielu talus ja külas nii tõetruult, et unustad kaasaja mitmeks tunniks. Kus mujal võib näha seppa püssi meisterdamas, vana veskit jahvatamas, lõngade värvimist, riidekanga valmimist, või maitsta ahjust tulnud sooja leiba meega?

● LOOMAAED — asub Toronto idaserval haarates enda alla suure maa-ala. Tänu rohkele ruumile puudub siin loomaaedadele nii omane kokkusurutus ja kunstlikkus. See on huvitav ja looduslikult ilus koht, kus möödub märkamatult suur osa päevast.

Geograafiliselt asub Toronto 44 paralleelil. Ta on Ontario provintsi pealinn, elanikke 3 miljonit; Ontario provintsis on 8 miljonit ja kogu Kanadas 24 miljonit elanikku. Ontario hõlmab ligi 11% kogu Kanada pindalast. Võrdlusena võiks märkida, et Ontario on pindalalt kaks (2) korda suurem Prantsusmaast ja Kanada ulatab Atlandi ookeanist Vaikse ookeanini, s.o. umbes sama vahemaa kui Delhist (India) Rotterdamini (Holland), mis on üle 6000 km. Kanada idaranniku elanikul on Vancouverisse (läänerannikul) sama pikk tee kui tal oleks Eestisse minekuks.

Toronto juuli teise nädala keskmine temperatuur on päeval 27°C (81°F) ja öösel 16°C (61°F). Vihma tõenäosus on vaid 30%. Sellegi poolest toimuvad kõik ESTO 84 üritused, v.a. rongkäik, õhujahutusega siseruumides. Toronto on see paik kus TEIE peate olema 1984 aasta juulis!

Sõit Torontosse ja Toronto linnas

Torontosse saab lennukiga, bussiga, autoga, rongiga, laevaga ka kui on oma laev. Ja võibolla isegi jalgsi või jalgrattal.

Saabumine lennukiga: Sõit lennuväljalt linna on umbes 30 km. Taksiautoga või limusiiniga maksab see $22.00, bussiga ESTO 84 peakorterisse Royal York'i, $5.50. Samuti saab bussiga sõita allmaaraudtee jaamadesse.

Liiklemine Torontos: Suur-Toronto on 70 km idast läände ja 25 km järve äärest (nn. all-linn) põhja. Linna transpordisüsteemis (TTC) on kaks allmaaliini (subway). Üks neist läheb sirgelt ida-lääne suunas ja teine U-kujuline põhja-lõuna suunas. Tramm ja trollibuss on peamiselt all-linnas, kuid bussiliine on enamvähem igalpool. Toronto linna transpordi süsteem on väga hea ja sellega saab peagu igale poole. Ümberistumine ühe bussi/rongi/trammi pealt teisele toimub erilise pileti (transfer) abil, mida saab allmaaraudtee automaatidest või siis liiklusvahendite juhtidelt kes on Torontos väga sõbralikud ja abivalmid.

TTC piletid. Pilet on kas metallist „token" või postmargisuurune paber, saadaval allmaajaamade kassadest, **mitte bussi/trammi juhtidelt.** Sõidukile saab kas pileti või paraja sularaha kesse. Raha vahetamist TTC sõidukites pole. TTC liinidel on sisselaskmisel vastavasse kastiüksainus sõiduhind, praegu 85 senti. TTC liinide skeemi saab allmaajaamades tasuta. Samuti saab seda ka ESTO büroost.

Jüri Mandre

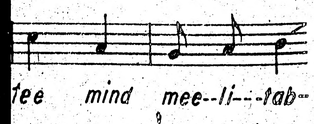

MAJUTAMINE

Majutamise küsimus on jagatud kahte ossa — öömajad ja ürituste ruumid.

Ürituste ruumide üürimist koordineerib Tõnu Orav. Hotellid nõuavad seltskondlike ruumide kinnipanemist tervelt 12 kuud ette. Aadress toimkondade all.

Öömajade eest kannab hoolt Maire Lainevool. Juba mõnda aega on eelreservatsioon tehtud umbes 3000 hotellitoale erinevates hinnaklassides, kõik Toronto all-linnas, pidustuste asupaikade läheduses. Odavamad öömajad, nagu üüritavad korterid, üliõpilaselamud (väljaarvatud Neil Wycik) ja erakorterid, ei võta praegu veel reservatsioone vastu.

Hotellide hinnad on garanteeritud neile, kes enne 7. maid 1984 registreerivad. Varajasem registreerimine — enne 1. novembrit 1983 — on väga vajalik, sest peale seda võivad hotellid vähendada ESTO'le reserveeritud tubade arvu, kui registreerijaid on vähem kui oodatud.

Majutustoimkond soovitab, eriti noortele, juba nüüd otsida kirjavahetust kanada eesti noortega. Soendage üles vanad tutvused! Toronto noored püüavad abistada kontaktivõtmist, kui omal tutvusi pole. Juhised on siinsamas allpool.

ESTO 84 ajaks on varutud neli eri liiki majutamisvõimalust: Hotellid, ülikoolide ühiselamud, möbleeritud korterid ja erakodud. Reservatsioonid tehakse saabumise järjekorras. Lisatud registreerimisleht tuleb täita ja tagastada NII KIIRESTI KUI VÕIMALIK ka neil, kes öökorterit ESTO kaudu ei soovi. Tagastage aadressil:

ESTO 84 Housing Bureau
c/o Ms. Maire Lainevool
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario,
Canada M4K 2R6

Hotellid:

Allpoolnimetatud hinnad on ESTO'le soodustatud tingimustel ja Kanada vääringus. Hinnad on kindlad ESTO 84 osavõtjatele kes registreerivad enne 7. maid 1984. **Iga toa reservatsioon vajab eraldi registreerimislehte koos C$100.00 sissemaksuga.** Reservatsiooni kinnitab Teile hotell kirjalikult umbes kuu aja jooksul. Kogu muu kirjavahetus, küsimused telefoni teel jne., kaasa arvatud äraütlemised ja muudatused, tuleb korraldada ESTO 84 majutustoimkonna kaudu. Hotelli registreerimise rahad on tagastatavad kuni 7. maini 1984. Kui teie poolt soovitud öökorterit ei ole enam saadaval, asendatakse see võimalikult võrdsega.

Kõik hotellid on ESTO 84 peategevuse kohtade ja transpordiliinide ligiduses (vaadata lisatud kaarti). Harbour Castle Hotellil on oma buss kesklinna.

1.	ROYAL YORK. ESTO 84 peakorter. Siin toimuvad ka paljud üritused.	C$89.00 kahele (k) või ühele (ü)
2.	HARBOUR CASTLE HILTON ESTO Ball	C$95.00 k/ü
3.	SHERATON CENTRE	C$95.00 k/ü
4.	RAMADA INN	C$74.00 k/ü
5.	CARLTON INN	C$65.00 ü., $75 k., $85.00 kolm inimest (maksimum) toas

Hindadele lisandub Ontario käibemaks (5% — 1983)

Lapsed alla 18 aasta (ESTO ajal) olles koos vanematega, on lisamaksuta. Lisavoodid ja auto parkimine on saadaval eri maksu eest. Kõigis hotellides on õhujahutus, värvi-TV ja söökla. Hotellides 2, 3, 4 ja 5 on ujula ja saun. Hotellides 2 ja 3 on võimla.

Üliõpilaselamud:

Neil Wycik Student Hotel — 2 inimest toas, 8 ööd maksab C$100.00 isikult (käibemaks kaasaarvatud) kui registreerida 1983. a. jooksul. Hiljem $116.00 isikult kuni 7. maini 1984. Magamistoad on korteritena koos elutoa, köögi ja vannitubadega. Voodipesu on hinna sisse arvestatud. **Registreerimisel on vajalik ette maksta kogu 8 päeva hind.** Kui soovitud elamu ei ole enam saadaval, asendatakse see võimalikult võrdsega Ryersoni või Toronto Ülikooli piirikonnas. Muide, Wycik osa selles nimes kuulub „Mama" Wycik'ule, eestlanna, kes oli pikemat aega Ryerson Polytechnical Institute'i ühiselamu perenaiseks.

Noorte majutamine kodudesse:

Erakodudes on majutusvõimalusi saadaval ainult piiratud arvul ja mõeldud ainult üksikutele, alla 30 aasta noortele. Informatsiooni saadetakse sooviavalduse tagastamisel. Soovitav on täita registreerimislehel ka tegevus- ja huvialade osa. ESTO 84 ei ole vastutav külaliste ja kostitaja eest peale kontakti. Külaline ja võõrustaja lepivad ise kokku kõikides üksikasjades. Vaadake ka ÜLESKUTSED: kirjasõprus.

ESTO kirjasõprus

☆ Looge eestluse sõprusvahekordi üle maailma!
☆ Saage kokku oma kirjasõpradega ESTO 84-l!
☆ Ulatage oma käed sõpruses üle maade ja merede!
☆ Kirjutage eesti keeles — meie kõikide ühises emakeeles!
☆ Osavõtt on võimalik kõikidele, vaatamata vanusele või ESTO-st osavõtule!

Kirjasõpruse korraldajad on Eestlaste Keskнõukogu Kanadas Noorsootöö Komisjon, ESTO 84 ja Toronto Eesti Täiendusgümnaasium.

Kirjasõbra leidmiseks täitke allpool toodud ankeet, või lehekülg sama informatsiooniga ja saatke aadressile:

Maiki Andre Lupp
EKN Kirjasõprus
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4K 2R6

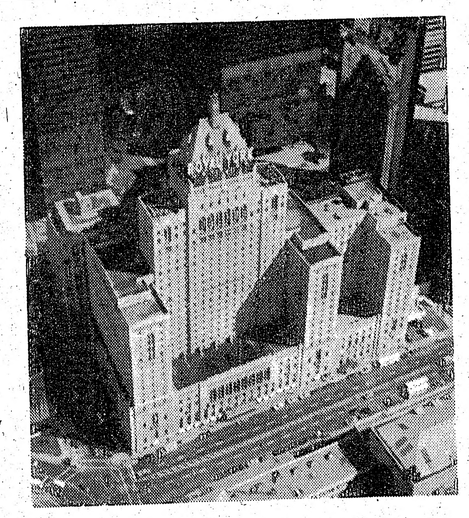

Royal York — ESTO 84 peakorter

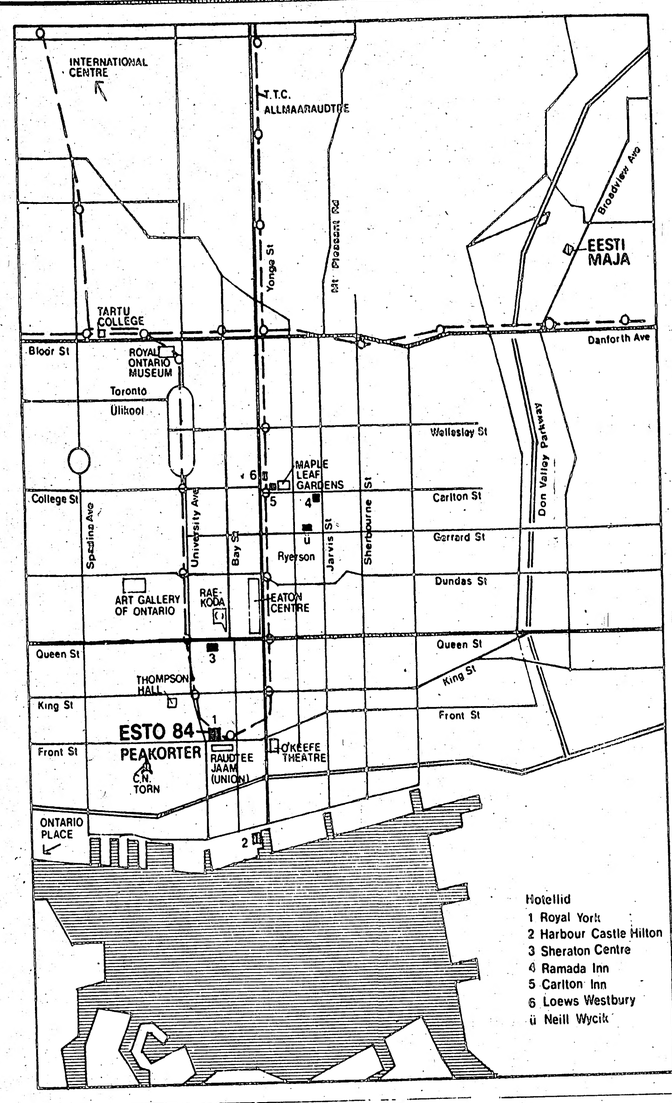

Möbleeritud korterid:

Toronto Apartment Buildings Co. üürib kortereid kas kolmeks päevaks, nädalaks või kuude viisi. Hinnad on erinevad asukoha ja korteri suuruse järgi. Kesklinnas maksab ühe magamistoaga korter, neljale isikule, (elutuba, köök, TV, toidunõud ja pesu, auto koht, saun) $200.00 nädalas (1982). Vabade korterite arv on piiratud. Täielikumat informatsiooni saab kompanii poolt sooviavalduse tagastamisel.

Kõik osavõtjad, registreerige!

Eelregistreerimine lihtsustab ürituste piletite eelmüüki, kaasmaalaste ülesleidmist ja ESTO informatsiooni levitamist. Iga ESTOst osavõtjat palutakse täita üks ruut registreerimislehel "A" ja leht "C" (Tutvusring). Need kes soovivad öökorterit ESTO Büroo kaudu täidavad ka toa valiku lehe "B". Iga toa jaoks on vaja oma "A" ja "B" leht, näidates ainult selles toas olijate nimed.

Laste puhul, kes ööbivad vanematega ühes toas, palume märkida nime järgi "L" täht ja lapse vanus ESTO 84 ajal.

Ruumipuudusel lisada ekstra nimed eraldi lehel.

A. ÜLDREGISTREERIMINE

Perekonna- Eesnimi
Nimi
Aadress
Telefon
Linn Osariik
Maa Postikood:
Tegevus: Rahvatants ☐, Võimlemine ☐, Laulukoor ☐,
Konverentsid ☐, Sport ☐, Teater ☐, Skautlus ☐,
Vaatleja ☐, Muud ☐.

Perekonna- Eesnimi
Nimi
Aadress
Telefon
Linn Osariik
Maa Postikood:
Tegevus: Rahvatants ☐, Võimlemine ☐, Laulukoor ☐,
Konverentsid ☐, Sport ☐, Teater ☐, Skautlus ☐,
Vaatleja ☐, Muud ☐.

Perekonna- Eesnimi
Nimi
Aadress
Telefon
Linn Osariik
Maa Postikood:
Tegevus: Rahvatants ☐, Võimlemine ☐, Laulukoor ☐,
Konverentsid ☐, Sport ☐, Teater ☐, Skautlus ☐,
Vaatleja ☐, Muud ☐.

Perekonna- Eesnimi
Nimi
Aadress
Telefon
Linn Osariik
Maa Postikood:
Tegevus: Rahvatants ☐, Võimlemine ☐, Laulukoor ☐,
Konverentsid ☐, Sport ☐, Teater ☐, Skautlus ☐,
Vaatleja ☐, Muud ☐.

B. MAJUTUS — TOA VALIK

Millist majutust soovite?

Hotell: esimene valik .....
teine valik .....
Hotellituba:
1 voodi ☐ ühele; topelt ☐
2 voodit ☐ ühele; topelt ☐
lisavoodeid ☐
Üliõpilaselamu:
ühele ☐ kahele ☐
Möbleeritud korter:
üks tuba ☐
elutuba ja üks magamistuba ☐
elutuba ja kaks magamistuba ☐
Noorte majutamine erakodudes:
mitmele ☐
Saabumine:
kuupäev ..... juulil ...
kell: e.l. ☐ p.l ☐
Lahkumine:
kuupäev ..... juulil ...
kell: e.l. ☐ p.l ☐
Kui olete üksik, kas olete nõus jagama tuba teise isikuga?
Jah ☐ Ei ☐
naabri vanus .....
mees ☐ naine ☐

Lisada rahakaart (International Money Order) Kanada $100 isikult „ESTO 84 Housing Bureau" nimele.

Reservatsiooni kinnitus saadetakse hotelli poolt "A" osas esimesena kirjutatud nimele. Kui vajate lisa informatsiooni, kirjutage siia mida soovite.

C. ÜLEMAAILMNE TUTVUSRING

Täita soovi korral

See osa hõlbustab tuttavate ja huvikaaslaste leidmist. Palume paljundada iga isiku andmete jaoks eraldi.

Perekonnanimi .....
Eesnimi .....
Neiupõlve/endine nimi .....
Elukutse .....
Organisatsioonidesse kuuluvus
.....
.....
.....
.....
Huvid
.....
.....
.....
.....
.....
Koolid:
Gümnaasium aastad
.....
.....
Ülikoolid aastad
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Sünnikoht aasta
.....
Endised elukohad:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Põgenikelaager .....
.....
Laev, millega üle mere sõitsite
.....
aastal .....

JAH, MA SOOVIN OMALE **ESTO** KIRJASÕPRA

Nimi: ..... Neiu ☐ Peiu ☐
Aadress: .....
.....
Telefon .....
Sünniaasta .....
Huvialad: .....
Organisatsioonid .....
.....
Soovitud kirjasõber:
Neiu ☐ Peiu ☐ Ükskõik ☐ Vanuse grupp .....
Kas võtate ESTO 84-st osa? Jah ☐ Ei ☐ Võib-olla ☐

WHAT IS ESTO 84?

The Estonian World Festival, from July 8 to 15, 1984 is the fourth such international celebration, and will be held in Toronto for the second time.

The Festival, called ESTO 84, will be the time for Estonians to come together and celebrate their common heritage and make plans for the future. The program includes many events which will delight also the non-Estonian speaking public. It will be a special occasion as the Estonians will also celebrate the centennial of their national colours — blue, black and white. By happy coincidence, 1984 is the 200th anniversary of Ontario and the 150th anniversary of Toronto. The latter has accepted ESTO 84 as a participant in its events.

Previous Estonian World festivals have attracted over 20,000 spectators from all over the world. Two thousand have performed in choirs and orchestras, as folk dancers, women gymnasts, soloists, and artists of all sorts and participated in sports, chess and bridge competitions. The first Festival was held in Toronto in 1972 and was the culmination of several smaller east and west coast, Swedish, and Australian festivals held from time to time. The second was in 1976 in Baltimore, USA, and the third — ESTO 80 — was held in Stockholm, Sweden.

At this stage, the ESTO 84 program has already listed 74 activities. Altogether, some 200 events are expected to take place, some for groups of a dozen or two, others for crowds of thousands.

ESTO 84 will start, on July 8th, with a church service and rededication of the Estonian national colours on its 100th anniversary. The Grand Opening Ceremony will take place on the same day, at the Ontario Place Forum with ESTORAMA, a colorful variety program.

Parade

Another special event will be the Ceremonial Procession on Thursday morning, July 12. This is a parade of all participants, starting at Queen's Park and culminating at City Hall.

Folk dancing and gymnastics

Folk dancing and gymnastic shows will be presented by all ages and levels of training, with special performances by the "elite" groups. The Canadian gymnastic movement was initiated and enhanced by Estonian girls under the direction of Evelyn Koop. As a result of their efforts, gymnastics is now listed as an Olympic competition.

ESTO VISION, the most spectacular folkloric, gymnastic and musical show, happens July 13th, at Maple Leaf Gardens.

Conferences

There will be a two-day Estonian National Congress, a women's congress, and conferences by war veterans, youth, scientists, professionals and many interest groups.

Dances

The younger generation (under 18) will have four dances. The older youths will dance one night away in the highest spot in Toronto, the CN Tower; have a formal dinner dance at the Harbour Castle Hilton; take a cruise on Lake Ontario; and have a final, massive party at the International Centre. In the week preceding ESTO, there will be an international boy scout/girl guide Jamboree in Muskoka with about a thousand participants.

Theatre

Theatre groups from Sweden to Australia will present nine plays, including two operettas. The night before the opening of ESTO 84, there will be an open air theatre performance at Seedrioru near Elora, an annual event, at times attended by about 3000 people, many of them from the USA.

Exhibitions

Some smaller exhibits are planned to run far ahead of the Festival, in public libraries. During the Festival, at various locations, there will be displays of visual arts, our ethnographic heritage, books and archival materials, book plates, stamps and coins, films and audiovisual displays, photographs.

Music

Also on the Festival's agenda are exhibitions, concerts, folk dances and gymnastic performances. The Toronto Symphony with a fellow Estonian, Neeme Järvi, as guest conductor, is expected to present Estonian and Finnish music. There are, in addition, three concerts by well-known soloists, five lunch hour concerts by young artists and one pop-music concert. A competition for pop-music compositions has been announced. The grandest event will be the traditional Song Festival, with a thousand singers, scheduled for Maple Leaf Gardens, on July 14.

To sum it up, Estonian World Festivals have a tradition of bringing together thousands of Estonians and their friends. Come and join us in Toronto July 8—15, 1984.

Muuseas

ESTO nimetuse kasutamine meie ülemaailmsete pidustuste märkimiseks on muidugi uuemaegne ja ESTO sõna rullub keelelt hästi ka Põhja-Ameerika keelepruugis. Seepärast oli üllatuseks leida ESTO nime ühes 1920-date aastate kodumaises lehes ilmunud kuulutusest, mille pilt ilmus mitte ammu tagasi meie lehtedes. Veel enam oli põhjust üllatuseks, kui sirvides koguteost „Verbum habet Sakala" (1974) võib lugeda Ilmar Arensi kirjutist, kus esinevad eestisoost talupojad nimedega Clemens Esto ja Rudolfus Esto aastal 1311 ja potens Esto aastail 1232 või 1234. On ilmne, et tollal antud eesnimed olid isiku rahvuse määramisel vähem tähtsad kui tänapäeval segaabielust sündinud laste puhul. Kirjutises seletatakse, et ‚potens' viitab asjaolule, et too vasall oli ristimata, s.o. pagan.

MÄLESTUSESEMED

ESTO 84 reklaamiks valmistatakse mälestusesemeid, mida müüakse ESTO ettevalmistustööde kulude katteks. Praegu on valmis kleebik, tuletikud ja seinaplakat. Hinnad on Kanada dollarites antud. Üksiktellimiste puhul on ettemaksmine vajalik, et vähendada paberitööd, v.a. kogukamad jällemüügi juhused. Väljaspoolt Kanadat tulevate tellimiste puhul palutakse kasutada rahvusvahelist rahatähte (International Money Order).

KLEEPMÄRK (kleebik) auto aknale panemiseks. See on ESTO 84 värvilise märgiga 11-sentimeetrilise läbimõõduga sõõr, mille äärel on sõnad „Estonian World Festival, July 8-15, 1984". Hind on C$2.00 tükk, pluss saatekulu: Kanadas C$0.50, USA's C$0.50, ülemere C$0.75 saadetiselt.

TULETIKUD mille „raamatu" välisküljel on ESTO 84 märk, Eesti kaart ja sõnad „Freedom for Estonia" ning siseküljel on 35-sõnaline seletus Eesti olukorrast ja sõnad „Light a match for freedom". Sini-must-valge kujundus on väga nägus. Hind on C$3.00 pakendi eest, milles on 50 raamatukest igas 20 tulesüütajat, pluss saatekulu: Kanadas C$1.25 karbilt, C$1.75 kaks karpi, USA's C$1.75 kaks karpi, Ülemere C$2.25 kaks karpi.

Suuremal arvul pakipostiga saates tuleb suhteliselt odavam. Ühe karbi netto kaal on 200 grammi.

SEINAPLAKAT suurusega 43 x 29 sm, on kujundatud kunstnik Jüri Punno poolt. Plakati tagaküljel on Eesti- ja ingliskeelne kirjeldus ESTO mõttest ja programmist. Hind C$3.00 tükk, pluss saatekulu: Kanadas C$0.75, mujale C$1.00.

Antud hind katab kuni kolme plakati saatekulu ühes torupakendis. Ühupost on mõnevõrra kallim.

Mälestusesemete tellimised saata aadressil:
ESTO 84 mälestusesemed
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario,
Canada M4K 2R6
(Tsekkidele kirjutada ESTO 84)

ESTO 84 REKLAAMMARGID (kirjadele) ESTO sümboliga ja vastava kirjaga on valmis. 25 marki poognas, hind C$2.50 poognalt, pluss saatekulu $0.50 saadetiselt.
Aadress:
Henn Mäeste,
91 Old Mill Drive,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 4K2

ESTO 84 LOTERII. Peavõit C$2000, teine võit C$1000, kolmas ja neljas võit C$500 ja 10 võitu C$100. Loosi hind C$2.00 tükk.
Aadress:
Julius Ohsolin
4 Deering Crescent,
Willowdale,
Ontario, Canada M2M 2A3

ESTO 84 T-SÄRGID: Nende valmistamist ja müüki korraldab Rahvatantsurühm „KUNGLA".

TERVITUS

Soovime indu ja õnne ESTO 84 korraldajatele ja kõigile meie rahvuslikust suurüritusest osavõtjatele head tuju ja tervist.

Ülo Ambus MD, FRCS(C)
Roland Enno Amolins MD
Ivi Campbell MD
Riivo Ilves MD, FRCS(C)
Enn Jomm MD, FRCS(C)
Toivo Kuutan MD
Anne Kõresaar BSc, MD
Ivar Laurimaa MD, FRCP(C)
Mart Leesment MD
August Mae MD
Talvi Maimets MD
Jaanus Marley MD, MCFP
Heldur Erik Meema MD, DMR, FRCP(C)
Harry Meindok MD, DMR, FRCP(C)
Mari-Ann Ott MD
Raimond Pahapill MD, CCFP
Leili Pede MD
Ago Peters MD, FRCP(C)
Jaak Purres MD, FRCP(C)
Ann K. Rebane MD, CCFP
Jaan Roos MD, FRCP(C)
Toomas P. Sauks MD
Hans Sepp MD, FRCP(C)
Marje Luik Soots MD
Ants Toi MD, DMR, FRCP(C)
Vello E. Tooming MD
Reet Vanaselja MD

Olev Härm DDS
S. Holmberg DDS
Mati R. Rand DDS
K. Reet Roman BSc, DDD
Tiiu Tarmet DDS
Maret Truuvert DDS, Dipl.Paed.
Piret Truuvert BSc, DDS
Anne Tõnisson DDS
Peeter Tõnisson DDS
Helle Solu-Tupholme BSc DDS
Nadia Walter DDS
Walter S. Walter DDS
Tiina-Ann Vetka Berrevoets DDS

Kui kõrgema kvalifikatsiooniga isikud on rahvastiku bilansis positiivses veerus, siis tuleb positiivsesse veergu lugeda ka 58 eesti päritoluga arsti ja 27 hambaarsti, kellede nimed on kätte juhtunud. Need on kas Toronto ülikooli lõpetajad või need, kes on Toronto lähedal töötanud. Kuid kindlasti on kogu Kanada eesti arstide arv tunduvalt suurem. On rõõmustav, et ESTO 84 puhuks läks korda kontakti võtta 40-ga neist ja nõusolekut saada nende tutvustamiseks.

ÜLESKUTSED:

Kaks tähtpäeva

Mistahes üritus — olgu see pidu, koosolek, jällenägemise kokkutulek või mistahes — selleks vajalik ruum tuleb registreerida enne 1. juunit s.a., sest ESTO reservatsioon hotellides lõpeb siis ja pärast tulevad probleemid ruumide leidmise ja hindadega. Ruumide soovijad kirjeldagu lühidalt oma ürituse iseloom, ruumi suurus (näiteks istekohtade arvuga), ürituse kestvus, eelistatud päev ja kellaaeg, kas vajatakse toitu jne.

Aadress: ESTO Majutustoimkond — Tõnu Orav.

Öökorterite esimene tähtpäev on 1. november s.a. Vaadake lähemalt Majutuse all.

Fotonäitus „Eesti kodu ja perekond"

Eesti kodu ja perekonna aasta puhul kuulutab Eesti Kunstide Keskus Kanadas välja fotode kogumise teemal „Eesti Kodu ja Perekond". Fotod esitatakse ESTO 84 näitusel. See näitus on osaliselt eesti perekonnaelu jäädvustamiseks etnograafilises mõistes ja üldiselt ka eestlaste ülemaailmseks tutvustamiseks.

Eestlased-fotohuvilised üle maailma on kutsutud sellest näitusest osa võtma. Teemat võib katta kas üksikpiltidega või seeriaga. On soovitav saata kuus (6) kuni kaksteist (12) fotot. Pildid võivad olla must-valges või värvides, vähemalt 20 x 25 sm (8 x 10 tolli) suuruses, või suuremad. Iga pildi kohta peab olema lühike selgitus: kes on pildil, koht kus pilt on võetud ja millal võetud. Saatke valmis fotod, ilma raamita. Negatiive ei kasutäta. Sissesaadetud fotod soovitakse salvestada arhiivis eesti kodu ja perekonna mõtte jäädvustamiseks. Kolm paremat autorit tunnustatakse rahaliste auhindadega.

Sissesaatmise tähtpäev on 1. november 1983.
Aadress:
Estonian Arts Centre,
„Eesti kodu ja perekond",
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4K 2R6

Kunstinäituse üleskutse

Kutsume kõiki välis-eesti elukutselisi kunstnikke osa võtma ESTO 84 kujutavkunsti valiknäitusest. Kavas on teha kõrge kunstilise tasemega esinduslikku näitust. Valiku teeb žürii diapositiivide põhjal, žürii otsus on lõplik. Kui pakkumisi on rohkem kui ruumi, on mõeldav eraldi näituse tegemine.

Näituseks on toimkonnal õnnestunud saada üks esinduslikumaid kohti Torontos. O'Keefe Centre on Põhja-Ameerika üks suuremaid teatrihooneid. Näitus tuleb teatri eesruumides, mis asuvad kolmel korrusel. Alumisel korrusel asub restoran, baar ja välikohvik. Näituse ajal korraldatakse seal sobivaid ettekandeid ja vastuvõtte. Teatri soovil on näitus avatud terve juulikuu. O'Keefe on kesklinnas, ainult mõne-minutilise jalutuskäigu kaugusel ESTO keskusest Royal York hotellist.

Palutakse kõiki kunstnikke, kes soovivad osa võtta sellest, teatada hiljemalt 1. juuniks 1983. Üksikasjalikud andmed näituse kohta saadetakse siis teile hiljem.

Kujutavkunsti toimkond

Aadress:

Lia Holmberg,
53 Winterton Drive,
Islington, Ontario,
Canada M9B 3G8

Rahvusmustrid näitusele

Maakondade Päeval ja Etnograafilisel Näitusel esitatakse töid rahvuslikkude mustrite kasutamisest tarbeesemetel, olgu need riided, metall, nahk, luu, puu või plastik. Osavõtta soovijail palutakse enesest teatada saates, kui võimalik, värviline diapositiiv esemest, niipea kui võimalik Ene Runge'le

7 Benhur Crescent,
Scarborough,
Ontario, Canada, M1H 1P2
Tel. (416) 438-6500

Eesti fotokunst

ESTO 84 Foto-Video Toimkond kutsub kõiki eesti fotokunstnikke, kes püüdlevad kunstipäraseid tulemusi oma kaameraga — kas looduses, maastikus, arhitektuuris, portrees, natüürmortis (still-life) jne. osa võtma Eesti Fotokunsti näitusest.

Iga fotograaf võib sisse saata valiku oma töödest oma valitud teemal. Soovitav on, et portfolio koosneks vähemalt kümnest (10) fotost samal teemal, näiteks kõik looduse pildid või abstraktid; või kõik ühes tehnikas, nagu näiteks polaroid pildid. Lisage ka kirjalik ülevaade oma fototööst ja elust. Esimesel sissesaatmisel võivad fotod olla väiksemas suuruses või ka slaidid (diapositiivid), aga mitte negatiivid. Need fotograafid, kelle tööd valitakse näitusel esitamiseks valmistavad hiljem umbes kuus (6) kuni kümme (10) fotot näituseks sobivas suuruses.

Fotode esimene sissesaatmise tähtpäev on 15. september 1983.

Aadress:
Estonian Arts Centre,
„Estonian Photoart",
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4K 2R6

Näidendite nimekiri, näidendite salvestus

Teatritoimkond annab välja teatmeteose „Eesti Näitekirjandus Välismaal". See tuleb üksikasjalike andmetega kataloog eesti näitekirjandusest välismaal. Eesmärgiks on: (1) teatavaks teha eesti näitekirjandus, kõik, kas trükitud või käsikirjaline, kas lavastatud või veel mitte, ka kõige lühemad palad; (2) paigutada teosed või käsikirjad meie arhiivraamatukogudes. Selle kaudu loodetakse ergutada meie lavategevust. Kõiki autoreid ja teisi, kelle käes on näidendite tekste, palutakse küsida ankeetlehti — üks iga näidendi jaoks.

Tähtpäev: 1. september 1983, et ESTO 84 ajaks saaks trükitud.

Aadress:
ESTO 84 Teatritoimkond
c/o Elsa Vallner
27 Lawnview Drive,
Willowdale, Ontario, Canada
M2N 5J9

Populaar-laulude võistlus

ESTO 84 juhatus kuulutab välja populaar-laulude võistluse lootuses, et see ka laulu alal meie suurürituse vastu rohkem elevust tekitab:

TINGIMUSED ON JÄRGMISED:

1) Laulul peab peale sõnade olema viisi jaoks noot klaveri saateks koos akkordi sümbolitega saatepillidele.
2) Nii sõnad kui viis võivad osaliselt tõlgitud või laenatud olla. Siiski originaalsust hinnatakse kõrgemalt.
3) Sõnade esimene salm peab noodile kirjutatud olema, et täpsustada autori tõlgendust.
4) Puhtalt väljakirjutatud sõnad ja viis, vastavalt ülaltoodule, palutakse saata ESTO 84 aadressile kandes mitte hiliisemat kui 31. mai, 1983 postitemplit.
5) Hindamiskomisjoni koosseisu valib ESTO 84 juhatus.
6) Võitja kuulutatakse välja 1983. a. „Karavani" pidustustel Torontos.
7) I auhind on $100 eest pileteid võitja valikul ESTO 84 üritustele; II auhind on $75 eest ja III auhind on $50 eest pileteid ESTO 84 üritustele, samuti võitja valikul.
8) ESTO 84 jätab omale eesõiguse kõikide sobivate laulude trükkimiseks oma väljaannetes, mitte aga üksiknootide või lauliku kujul, mis riivaks autori seaduslikke õigusi.

Aadress:
ESTO 84 Lauluvõistlus
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4K 2R6

Eesti pop-muusikud! Teeme KÕLA!

Mis on KÕLA 84? — Suurim eesti noorte pop-muusika kontsert, Torontos, neljapäeval, 12. juulil, 1984. a.

Kes on KÕLA 84? — Teie. Ainult teie talendiga saame selle suurürituse läbi viia.

Kus on KÕLA 84? — Toronto südalinnas, North Marketi avaras saalis.

Milleks on KÕLA 84? — Et süstida uuemat eluvõimu eesti muusikakultuuri soontesse.

Mida teha? — Võtke kontakti niipea kui võimalik kontsert-komiteega; kirjutage natuke oma muusikast, esinemiskogemustest, jne. Oleks soovitav ka saata demonstratsiooni helilint.

Aadress:
KÕLA 84
c/o Andres Tamm
84 Wineva Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4E 2T2

Pillimängijad, ühinege ESTO orkestriga

Meil on palju instrumentaliste, kes mängivad kas kohalikes orkestreis või omaette, kuid kes pole ühinenud eesti orkestriga. Neid üksikuid keel- ja puhkpillide mängijaid kutsub Laulupeo Toimkonna juhatus nüüd ühinema laulupeo ühendorkestriga. Palutakse teatada oma aadress ja millist instrumenti mängite, siis saadetakse Teile vastavad noodid. Üldharjutus toimub hommikupooliti enne laulupidu (mis on reedel, 13. juulil 1984). Teatada aadressil: Herbert Kasenurm, 34 Woolton Crescent, Toronto, Ontario, Canada M6M 4K9, või üldisel ESTO 84 aadressil.

Juubeli lipu kavandi võistlus

Tahtes märkida sini-must-valge lipu 100 aastast juubelit erilise lipuga, palutakse Teid saata ideekavandeid, mis arvestaks järgmiste juhistega:

1) Juubeli lipu põhiline kangas on sinine, must ja valge.
2) Kaunistatud juubeli lipul on arv „100" ja aastaarvud „1884—1984". Soovitav oleks narmaste kasutamine.
3) Lisavärvina tuleks kasutamisele peamiselt kuld-värv.
4) Juubeli lipp on kasutatav kas vertikaalse või horisontaalse varda küljes.

Lipukavandi võistlusel ei anta rahalisi auhindu. Tarvitusele võetav kavand kui ka kavandaja tehakse teatavaks ajakirjanduse kaudu.

Kavandite saatmise viimane tähtpäev on 23. juuni 1983.

Aadress:
Juubeli lipu toimkond
ESTO 84,
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4K 2R6

„MEIE ELU"

Eestlaste ajaleht paguluses

Toronto Eesti Majas
958 Broadview Avenue
Toronto, Ont. Canada
M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toronto Eesti Seltsi Lasteaia moepa
All — Grupp rahvarõivais pisikesi
esimees Raivo Remmel.

Lasteaia jä moep

Eesti Majas demonstreeriti 10. aprillil laste riietust. See üritus on aastate jooksul populaarseks kujunenud ja toob suure saalitäie rahvast kokku. Nii ka tänavu. T.E.S. Lasteaed on eestluse rahvustunde suurim edasikandja, sest niipea kui laps on lasteaiast läbi, astuvad asemele uued lastevanemad uute lastega. Lasteaia tegevus on täielikult noorte juhtida ja nad tulevad sellega suurepäraselt toime. Moenäitus annab majanduslikku toetust.

Kavalelt näitas 69 esineja nimed. Saali seinad olid värviliste õhupallidega dekoreeritud ja lavadekoratsioon kujutas filmistuudiot koos suurte valgustuslampidega. Lava äärel mõnalesid mõned hiigelsuured karud ja muud elukad. V. raamat oli lava dekoraator, kelle abikaasa Rein omab filmistuudio.

Lastevanemate komitee esimaine Maie Ilves ütles avasõna. Klaverimuusika oli Leena Tiismann'ilt. Teadustas Linda Kukk — kohati ka inglise keeles.

MÄNGURIIETUS

Esimeses osas esinesid: Melissa ja Sarah Jones, Jennifer Peterson, Diane Kulpa, Tiina Paluoja, Lisa Hogg ja David Byers, Esko Remmel, Ingrid ja Eerik Randsalu, Silvi Jaason, Eric Reppo ja Katriina Ilves. Oh seda lapselikku armsust, süütuid ja kartlikke silmi! Ei ole enam ema kaitsmas selle suure ennenägemata rahvahulga ees... Oled korraga üksi. Toimub suur kasvatuslik tegur esimest korda elus.

Guillaume Kaarel Palias oli nagu Kesk-Aafrikast, Keniast, oma safaari ülikonnaga tulnud. Istus väga hästi. Talvi ja Helve Hess vanaema valmistatud kleitides. Agur, Andrus, Krista Raun, Lisa Hogg ja David Byers, Sarah ja Melissa Jones — hommikmantleis, Ty ja Ryker Bird, Viive Kittask IV klassi õpilane — väga hästi ja ilusasti valmistatud (vanaema) kleidis, Jennifer Peterson ja Kersti-Ly ning Aili Kuutan — punaseis kostüümides, mis sinise paelaga kaunistatud.

Neljanda osa esinejate hulgas oli palju silmailu. Tiiu Martin, Anneli Sepa — oskuslikult valmistatud roosa kleit. Tiina Paluoja — valge kaunis kleit, mille sinised tillukesed õied olid käsitsi tikitud. Leila Hess kandis valget rüüshidega topeltpõlle. Anna Christina Sales oli madrusikleidis. Erik Reppo — valged pikad püksid sinise kootud vestiga. Kristi ja Erik Laar. Erik

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

ESEMED

SEINAPLAKAT suurusega 43 x 29 sm, on kujundatud kunstnik Jüri Punno poolt. Plakati tagaküljel on Eesti- ja ingliskeelne kirjeldus ESTO mõttest ja programmist. Hind C$3.00 tükk, pluss saatekulu: Kanadas C$0.75, mujale C$1.00.

Antud hind katab kuni kolme plakati saatekulu ühes torupakendis. Ohupost on mõnevõrra kallim.

Mälestusesemete tellimised saata aadressil:

ESTO 84 mälestusesemed
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario,
Canada M4K 2R6
(Tsekkidele kirjutada ESTO 84)

ESTO 84 REKLAAMMARGID (kirjadele) ESTO sümboliga ja vastava kirjaga on valmis. 25 marki poognas, hind C$2.50 poognalt, pluss saatekulu $0.50 saadetiselt:

Aadress:
Henn Mäeste,
91 Old Mill Drive,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 4K2

ESTO 84 LOTERII. Peavõit C$2000, teine võit C$1000, kolmas ja neljas võit C$500 ja 10 võitu C$100. Loosi hind C$2.00 tükk.

Aadress:
Julius Ohsolin
4 Deering Crescent,
Willowdale,
Ontario, Canada M2M 2A3

ESTO 84 T-SÄRGID: Nende valmistamist ja müüki korraldab Rahvatantsurühm „KUNGLA".

miteega; kirjutage natuke oma muusikast, esinemiskogemustest, jne. Oleks soovitav ka saata demonstratsiooni helilint.

Aadress:
KÕLA 84
c/o Andres Tamm
84 Wineva Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4E 2T2

Pillimängijad, ühinege ESTO orkestriga

Meil on palju instrumentaliste, kes mängivad kas kohalikes orkestreis või omaette, kuid kes pole ühinënud eesti orkestriga. Neid üksikuid keel- ja puhkpillide mängijaid kutsub Laulupeo Toimkonna juhatus nüüd ühinema laulupeo ühendorkestriga. Palutakse teatada oma aadress ja millist instrumenti mängite, siis saadetakse Teile vastavad noodid. Üldharjutus toimub hommikupooliti enne laulupidu (mis on reedel, 13. juulil 1984). Teatada aadressil: Herbert Kasenurm, 34 Woolton Crescent, Toronto, Ontario, Canada M6M 4K9, või üldisel ESTO 84 aadressil.

Juubeli lipu kavandi võistlus

Tahtes märkida sini-must-valge lipu 100 aastast juubelit erilise lipuga, palutakse Teid saata ideekavandeid, mis arvestaks järgmiste juhistega:

1) Juubeli lipu põhiline kangas on sinine, must ja valge.
2) Kaunistatud juubeli lipul on arv „100" ja aastaarvud „1884—1984". Soovitav oleks narmaste kasutamine.
3) Lisavärvina tuleks kasutamisele peamiselt kuld-värv.
4) Juubeli lipp on kasutatav kas vertikaalse või horisontaalse varda küljes.

Lipukavandi võistlusel ei anta rahalisi auhindu. Tarvitusele võetav kavand kui ka kavandaja tehakse teatavaks ajakirjanduse kaudu.

Kavandite saatmise viimane tähtpäev on 23. juuni 1983.

Aadress:
Juubeli lipu toimkond
ESTO 84,
958 Broadview Avenue,
Toronto, Ontario, Canada
M4K 2R6

Majas
w Avenue
Canada
l. 466-0951

Toronto Eesti Seltsi Lasteaia moeparaadilt. Ülal — Erik ja Kristi Laar. Paremal Kadri ja Raivo Uukkivi, Leiki Edwards, abistaja Tiina Tralla. All — Grupp rahvarõivais pisikesi mannekeene koos kasvataja Ene Rannalaga. Paremal — lasteaia loterii, mikrofoniga vanematekomitee esimees Raivo Remmel.

Foto — Erik Liigand

Lasteaia järjekordne moeparaad

Eesti Majas demonstreeriti 10. aprillil laste riietust. See üritus on aastate jooksul populaarseks kujunenud ja toob suure saalitäie rahvast kokku. Nii ka tänavu. T.E.S. Lasteaed on eestluse rahvustunde suurim edasikandja, sest niipea kui laps on lasteaiast läbi, astuvad asemele uued lastevanemad uute lastega. Lasteaia tegevus on täielikult noorte juhtida ja nad tulevad sellega suurepäraselt toime. Moenäitus annab majanduslikku toetust.

Kavaleht näitas 69 esineja nimed. Saali seinad olid värviliste õhupallidega dekoreeritud ja lavadekoratsioon kujutas filmistuudiot koos suurte valgustuslampidega. Lava äärel mõnulesid mõned hiigelsuured karud ja muud elukad. V. raamat oli lava dekoraator, kelle abikaasa Rein omab filmistuudio.

Lastevanemate komitee esinaine Maie Ilves ütles avasõna. Klaverimuusika oli Leena Tiismann'ilt. Teadustas Linda Kukk — kohati ka inglise keeles.

MÄNGURIIETUS

Esimeses osas esinesid: Melissa ja Sarah Jones, Jennifer Peterson, Diana Kulpa, Tiina Paluoja, Lisa Hogg ja David Byers, Esko Remmel, Ingrid ja Eerik Randsalu, Silvi Jaason, Eric Reppo ja Katriina Ilves. Oh seda lapselikku armsust, süütuid ja kartlikke silmi! Ei ole enam ema kaitsmas selle suure ennenägemata rahvahulga ees... Oled korraga üksi. Toimub suur kasvatuslik tegur esimest korda elus.

Guillaume Kaarel Palias oli nagu Kesk-Aafrikast, Keniast, oma safaari ülikonnaga tulnud. Istus väga hästi. Talvi ja Helve Hess vanaema valmistatud kleitides. Agur, Andrus, Krista Raun, Lisa Hogg ja David Byers, Sarah ja Melissa Jones — hommikmantleis, Ty ja Ryker Bird, Viive Kittask IV klassi õpilane — väga hästi ja ilusasti valmistatud (vanaema) kleidis, Jennifer Peterson ja Kersti-Ly ning Aili Kuutan — punaseis kostüümides, mis sinise paelaga kaunistatud.

Neljanda osa esinejate hulgas oli palju silmailu. Tiiu Martin, Anneli Sepa — oskuslikult valmistatud roosa kleit. Tiina Paluoja — valge kaunis kleit, mille sinised tillukesed õied olid käsitsi tikitud. Leila Hess kandis valget rüüshidega topeltpõlle. Anna Christina Sales oli madrusikleidis. Erik Reppo — valged pikad püksid sinise kootud vestiga. Kristi ja Erik Laar. Erik tegi nii sügava kummarduse, et õe eest ka. Silvi Jaason. Skai Raamat, kellele ema oli teinud mantli. Edasi oli kolmik Kadri ja Raivo Uukkivi ning Leiki Edwards. Neil olid kootud kapuutsidega jakid ja veinipunased püksid. Krista Raun'ile oli vanaema teinud kleidile kauni eesti tikandi. Diana Kulpa — tumesinine kleit valge pitsiga. Mark Oder, Talvi ja Helve Hess — ainukesed, kes olid sametkleitides. Daniel ja Mihkel Scher. Guillaume Kaarel Palias oskas hästi esineda. Peokleitidega olid Laine ja Raja Raudsepp. Edasi Mark Tuvike, Priit Rosenberg ja Skai Raamat roosa pika lilleneiu kleidiga. Larissa Ilves, Merike Kolga, Karin Marley nägid välja ku ilusad väikesed inglid.

Lõpuks tuli lavale grupp lapsi — enamuses rahvarõivais — kahe laulu õpetaja saatel. Õpetajad Heidi Kalamas ja Leena Tiismann'i laulu kuulsime „Meie koome kangast" aga enamus lapsi unustas suud kinni.

Loosimist aitas organiseerida Lastevanemate Komitee esimees Raivo Remmel. Lõppsõna ütles juhataja k.t. Helle Arro, kes tänas kõiki, kes aitasid moenäitust korraldada, eesotsas Tiina Tralla, T. Jaason ja S. Hoog, kes juba sügisel asusid ettevalmistusi tegema. Perenaised Randsalu ja Medri kutsuti lavale. Sekretär Reet Vanaselja võttis oma tänu all saalis vastu, hoides kätel paari nädala vanust maimukest. Väiksed lastekäed ulatasid roose. Kasvatajad olid tegevuses ja mitmed meeldivalt rahvarõivais. Praegused kasvatajad on Merike Martin, Kadri Koop, Silvi Verder, Leena Rosenberg, Ene Rannala, Aime Saastamoinen, Mai Meret, Helve Reppo, Valentine Kivi.

See on südantsoendav, et Eesti Majja tuleb kokku nii palju noori lastevanemaid.

EHA TARMET-TOOMBERG

„Kunstlik Paradiis"

Laupäeval, 16. ja pühaäeval, 17. aprillil toimub Eesti Maja lähedal asuvas Don Hall'is omapärane kunstinäitus, „Kunstlik Paradiis". on isemoodi ettevõte mis pakub võimalust kunstnikele oma töid näidata ja müüa. See on kutse kõigile eesti kunstnikele — kas noor või vana — skulptor või fotograaf — amatöör või elukutseline. „Paradiisis" on ka teile ruumi!

Publikule „Kunstlik Paradiis" pakub huvitava läbilõike Toronto eesti kunsti olukorrast ning võimalust originaaltöid omandada soodsate hindadega. Näituse ajal avatud „Vabadus-Kaffee" pakub seltskondlikke võimalusi, kultuurset meeleolu ja suupisteid. Laupäeva õhtul toimub „Paradiisi" suüritus — moodsa muusikaga tantsupidu (esinevad „Jä-Jä-Jä").

Asjast huvitatuid kunstnikke palutakse kohe helistada: Alar Aedmaa (päeval) 536-7942, Peeter Pajos (õhtul) 656-7691. (Kunstnikud saavad tuua oma töid reede, 15. aprilli õhtul).

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-päraudused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

MALE

Märtsikuus Toronto Eesti Maleklubis Eesti Majas peetud kiirmale (2x10 min.) turniir kujunes üheks elavamaks selle talve maleüritusekś. Maleõhtust võttis osa tosin maletajat. Üheksa maletajat võistles turniiril mida juhatas Lembit Joselin. See üheksavooruline turniir oli väga tasavägine ja alles viimase turniirivooru lõpul selgus võitja, kuid kohad teisest kuni kuuendani jäidki selgumata. Turniiri võitis Peter Smeelen kes saavutas 5 1/2 punkti üheksast võimalikust. Turniirist võttis esmakordselt osa Inglismaalt Torontosse asunud maletaja A. Kuus kes võistles heade tagajärgedega.

Järgmine maleõhtu peetakse peetakse 14. aprillil Toronto Eesti Majas algusega kell 7 õhtul. Kõik malehuvilised on teretulnud.

□

Klubi juhatus teatab, et eeltööd Esto 1984 malevõistlusteks arenevad edukalt ja klubil on kavas korraldada mitmed shveitsi süsteemis peetavad maleturniirid. Noortele 14 aastat ja nooremad korraldatakse viievooruline turniir (aeg 2x60 minutit). Turniir vanematele (lahtine) peetakse kä viies voorus (2x60 min.). See turniir algab 9. juulil 1984 (esmaspäeval) kell 11.00 ja kestab kuni kell 17.30. Esimesel päeval mängitakse kolm vooru. Teisel päeval, 10. juulil 1984 (teisipäeval) mängitakse kaks vooru kusjuures mängude algus on kell 10.00 ja lõpp 14.15. Samas peetakse kiirmale turniir (lahtine) ja see toimub kuues voorus (2x10 min.). Mängud algavad kell 14.30 ja kestavad kuni kella 17.00.

Aeg.

Eestlane Euroopameister

Eestlane Jaan Ehlvest võitis Euroopa noorteturniiri males. Eestis jälgiti turniiri väga suure elevusega.

Jaan Ehlvest on psühholoogia üliõpilane Tartu ülikoolis. Ta on sammsammult saavutanud järjest suuremat edu. 1979. a. kohtas ta esimest korda omaealisi maletajaid maailma tasemel Belfortis (nn. kadettide, kuni 17-aastaste MM-võistlustel). 1981. a. noorte (kuni 20 a.) maailmameistrivõistlustel naasis ta juba hõbemedaliga. Ja nüüd sai ta Euroopa-kulla.

Groningeni võistluste algul juhtis tiitlihoidja taanlane Kurt Hansen. Ehlvestil oli pool punkti vähem. Otsustavaks kujunes Hanseni ja Ehlvesti omavaheline kohtumine. Hansen sai valged malendid, kuid tulemus oli viik.

Ehlvestile mõjus viik võiduna ja pärast seda võitiski ta kuus mängu järjest, millega ta läks Hansenist mööda. Seega saavutas Jaan Ehlvest 11 punkti 13-st võimalikust (9 võitu ja 4 viiki). Möödunud aasta meister Hansen jäi teisele kohale 10,5 punktiga.

Kolmainu koguduse loterii

Toronto Kolmainu koguduses möödusid Ülestõusmispühad usulise elevusega. Suurel Reedel oli jumalateenistusel arvukas osavõtt, eriti armulauast. Ate 50 inimese võttis osa pühä õhtu söömaajast. Ülestõusmispühal oli varane teenistus. Laulis Estra Toompuu. Kanada praostkonna Sinodil viibib Vancouveri Peetri koguduse õpetaja Toomas Vaga toob koguduse usulist külakosti. See jumalateenistus on pühapäeval, 17. aprillil kell 3 p.l.

Jumalateenistusele järgnevalt toimub kiriku saalis selle aasta loterii. Varemail aastail on olnud rohkesti võidu võimalusi. Ka sel aastal on esemete müügilaud, millel on kvaliteetseid ja meeldivaid esemeid. Koguduse naisringi poolt on einelaud. Trinity Lutheriusu kirik asub Sherbourni allmaa jaama lõunaküljel, kuna parkimisplats on Bloorilt sissesõites kiriku tagaküljel.

„Pühajärve sõda"

Kuigi Venemaale ümberasumise soove esitati Liivimaa talupegade poolt juba varemgi, toimus ulatuslik liikumine „hingemaa" saamiseks ehk „keisri alla" minekuks Liivimaal aastail 1841-42. Kuulduste järgi pakkunud keiser Türgi piiri ääres koormistevaba maad. pealegi leidis 1840. a. aset 2530 juudi ümberasustamine Kuramaalt Hersoni kubermangu. Läbiminekul Liivimaast kiitsid need sealse maa viljakust ja mitmeid eeliseid ning soodustusi seoses ümberasumisega.

Nii algasid talupegade käigud Riiga kubermanguvalitsusse a. 1841 ümberasumise soovidega. Eriti laialdasteks muutusid käigud Riia õigeusu piiskopi Irinarhi juurde, kes oli talupoegi lahkelt vastu võtnud. Need käigud jätkusid, kuigi nad keelustati. Rännati salaja mööda metsi ja kõrvalteid. Riias käijaid ja selleks organiseerijaid hakati areteerima, kohtu alla andma ja karistama.

Sellest arenesid vastuhakud võimudele, eriti suurelt Pühajärve mõisas septembriku algul 1841. Selle ajal seati sisse sõjakohus Tartu maakohtu juurde vastuhakkajate rängaks karistamiseks. Dokumente, mis valgustavad peamiselt Võru- ja Tartumaa ja osalt ka P-Eesti olukorda talurahva ümberasumis-rahutuste ajal on avaldatud V. Naabri ja A. Traadi poolt koostatud ja viimase toimetatud raamatus, mis ilmunud 1982 Tallinnas „Eesti Raamatu" kirjastusel, tiitli all: „Talurahvaliikumine Eestis 1841. -1842. aastal".

Raamatu eessõnas on antud lühike ülevaade liikumise põhjustest, ulatusest ja mõjust mõisnikkonale ja tollekordsele Vene valitsusele, olles nõnda hirmutav, et Nikolai I andis käsu kindralkubernerile parun Pahlenile sõjakohtu asutamiseks ja selle otsuste kinnitamiseks, kuigi see viimane kuulunuks seaduse järgi keisri enese kompetentsi. Rahutuste põhjuseks on loetud kaks peamist asjaolu — raske teoorjus ja ühes talurahva vabastamisega neilt maa äravõtmine, mis rahva meeles oli põliselt olnud tema pärisoma.

Pärast eessõna on toodud dokumendid nummerdatud järjekorras, varustatud sisule viitava pealiskirjaga ja eestikeelse tõlkega. Dokumendid omakorda on koondatud kolme peatükki: Üldosa, Võrumaa, Tartumaa ja Lääne- ja Põhja-Eesti. Sündmuste arengut võib jälgida suuresjoones nende kohta käivate dokumentide järgi, millest anname mõned näited alljärgnevalt.

(Nr. 1) 4. augustil 1841. — Kindralkuberneri ringkiri Liivimaa sillakohtuile abinõudest talupoegade ümberasumisliikumise tõkestamisek (Salajane).

(Nr. 6) 9. oktoobril 1841. — Liivimaa kubermanguvalitsuse korraldus sillakohtutele talurahvarahutuste mahasurumiseks rakendatavate sõjaväeosade paigutamise kohta.

Sellest nähtub, et Liivimaale oli käsutatud Schlüsselburgi jäägripolk, kaks grenaderipolku ja kasakapolgu divisjon. Need tulid paigutada järgmiselt:

1: teise grenaderidiviisi 2. brigaadi staap tuleb paigutada Tartu linna,

2. Tema Keiserliku Kõrguse troonipärija tsareevitshi Jekaterinoslavi grenaderipolk, mis koosneb 3 pataljonist, tuleb üle viia Pärnu Viljand ja Valga maakonda, ning nimelt:

a) polgustaap koos ühe pataljoni staabi ja ühe rooduga Pärnu linna,

b) kolm roodu Pärnu maakonda, ja nimelt ühe roodu kaupa Tõstamaa, Tori ja Vändra mõisa,

c) üks pataljonistaap koos ühe rooduga Viljandi linna,

d) viis roodu Viljandi maakonda, ning nimelt Viljandi, Vastemõisa, Vana-Põltsamaa, Tarvastu ja Helme mõisa,

e) üks pataljonistaap koos ühe rooduga Valga linna,

f) üks rood Trikata mõisa Valga maakonnas.

Sama mustri kohaselt järgneb Meklenburgi suurhertsog Pauli karabinjeeripolgu osade paigutamine Tartu, Võru ja Valga maakonda, sealhulgas Tartu linna, Laius-Tähkvere, Sangaste, Rõngu ja Pühajärve mõisa, Võru linna ja maakonda ja Tähtvere mõisa Tartumaal (Atamani kasakapolgu divisjoni pooleskadron).

(Nr. 8) 14. oktoobril 1841 Tsarskoje Seloos. — Keiser Nikolai I reskript kindralkubernerile võimudele relvastatud vastupanu osutanud talupoegade viivitamatu karistamise kohta.

(Nr. 36) 11. septembril 1841 Pühajärvel. — Tartu sillakohtuniku L. von Braschi ettekanne Liivimaa Kubermanguvalitsusele talupoegade vastuhakust Pühajärve mõisas 8. septembril.

(Nr. 39) 29. oktoobril 1841. — Tartu Sillakohtu ettekanne Tartu Maakohtu juures asuvale sõjakohtule koos Pühajärve sõjast osavõtnud 38 vahistatud talupoja nimekirja ja iseloomustusega.

(Nr. 40) Enne 20. novembrit 1841. — Tartu Maakohtu juures asuva sõjakohtu otsuse väljavõte Pühajärve vastuhakust osavõtnud talupoegade karistamise kohta.

(Nr. 44) 25. novembril 1841. — Tartu Sillakohtu eeskiri Pühajärve mõisavalitsusele talupoegade karistamiseks saabuvate sõjaväeosade majutamise ja karistatute jaoks laatsareti sisseseadmise kohta.

(Nr. 46) 19. detsembril 1841. — Tartu Sillakohtu ettekanne Liivimaa Kubermanguvalitsusele sõjakohtu otsusel nekrutiks andmisele või Siberisse saatmisele mõistetud Pühajärve talupoegade ja nende perekondade Kubermanguvalitsusse saatmise kohta.

Sõjakohtu poolt määratud karistusist olid karmimad — Pühajärvel 500 hoopi läbi kadalipu laskimisel ja 250 hoopi, Vana-Antslas ja Kavastus 250 hoopi.

Iseäranis huvitav on teosele lisatud isikunimede register, mis sisaldab kõik dokumentides nimeliselt käsitatud talupoegade nimed, kust niimõnigi võiks leida mõne oma esivanema.

Teos on hästi koostatud, selekteeritud ja toimetatud ning on teretulnud eesti ajalooga tegelejate lauale.

I.R.

ESTO'84 TORONTO 150

KIRJASÕPRUS

- Looge eestluse sõprusvahekordi üle maailma!
- Saage kokku oma kirjasõpradega ESTO 84-l!
- Ulatage oma käed sõpruses üle maade ja merede!
- Kirjutage eesti keeles — meie kõikide ühises emakeeles:!
- Osavõtt võimalik kõikidele, vaatamata vanusele või ESTO-st osavõtule!

Ankeet või leheküig sama informatsiooniga saata:

Maiki Andre Lupp
Koordinaator, ESTO Kirjasõprus (EKN)
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario
M4K 2R6
Canada

Korraldajad: Eestlaste Keskнõukogu Kanadas Noorsootöö Komisjon
ESTO 84
Toronto Eesti Täiendusgümnaasium

JAH! MA SOOVIN ESTO KIRJASÕPRA!

Nimi _____ Neie ☐ Peiu ☐

Aadress _____

Telefon _____ Sünniaasta _____

Huvialad _____

Organisatsioon(id) _____

Soovitud kirjasõbra vanusegrupp _____ Neiu ☐ Peiu ☐ Ükskõik ☐

Kas võtate ESTO 84-st osa? Ja ☐ Ei ☐ Võibolla ☐

ARMAST UNUSTAMATUT ABIKAASAT

JAAN PETTAI'd

sündinud 30. jaanuaril 1923 Võrus
surnud 29. märtsil 1983 St. Catharines'is

leinavad sügavas kurbuses

ABIKAASA
ÕED ja OMAKSED Kodu-Eestis

Armastus ei väsi iial ära.

KALLIST ELUKAASLAST JA ÕDE

REET IRENE VAIKLA't

neiuna PÕLDRE
sündinud 29. mail 1923 Rannus
surnud 10. aprillil 1983 Torontos

Õnnis on see, kelle Sina valid
ja lased tulla enese ligi
elama Sinu õuedes.
Laul 65:5

mälestavad

KARL
vend EDUARD kodumaal

ARMAST SÕPRA

JAAN PETTAI'd

mälestavad kauaaegsed kaastöötajad

E. AHERMÄE abikaasaga
A. AASMA abikaasaga
U. KALLIP abikaasaga
K. KIISEL abikaasaga
A. KURLEY
A. LAAS abikaasaga
S. LAHT abikaasaga
J. MIGLAI abikaasaga
E. MIIL
A. PAJUR
A. PINT
F. PRAAKEL
R. RANNALA abikaasaga
R. TÄHE abikaasaga
O. VARES abikaasaga

ARMAST VENDA, ONU JA SUGULAST

BERNARD INGEL'it

surnud 7. aprillil 1983 Stokholmis

mälestavad leinas

OSWALD INGEL abikaasaga
ILMAR ja TIIU KALJURAND perekonnaga

Endel Meiusi kõneleb Evangeeliumi-nädalal

Toronto Eesti Evangeelse Koguduse korraldusel toimub Evangeeliumi-nädal Immanuel Kirikus. 21 Swanwick Ave. 16. - 24. aprillini. Külaliskõneleja on pastor Endel Meiusi Coloradost, kes hiljuti jõudis tagasi mitmenädalaselt evangelisatsiooni-reisult Jaapanisse ja Filipiinidesse.

Evankeeliumi-nädal algab laupäeval 16. aprillil kell 7 õhtul vaimuliku koosviibimisega kohvilaudades. Pastor Meiusi näitab valguspilte väga seklusrikkalt reisult ja kõneleb. Jumalateenistused jätkuvad pühapäeval 17. aprillil kel 3 pl. nädalaõhtulel kolmepäeval 20.- reedel 22. aprillini kell 7.30., laupäeval 23. aprillil kell 7 õhtul ja pühapäeval 24. aprillil kell 3 p.l. Evangeeliumi nädale peetakse ka ingliskeelseid jumalateenistusi, mis toimuvad pühapäeval 17. aprillil kell 11.15. hommikul ja pühapäeval 24. aprillil kell 6 õhtul.

Pastor Endel Meiusi sündis Tallinnas a. 1932. Teise maailmasõja segaduses siirdus perekond Rootsi ja mõned aastad hiljem Austraaliasse. Aastal 1953 tuli Endel Meiusi Ameerikasse alustades usuteaduse ja psühholoogia õpinguid Southern Calif.. College'i juures omades B.A. kraadi. Hiljem jätkas ta õpinguid San Francisco State University's University of California's (Berkley) ja lõppuks Universtity of Portland'is Oregonis.

Ta ordineeriti 1958. a. San Francisco Baptisti kirikus.

Pastor Endel Meiusi on teeninud eesti kogudusi Los Angeles'is, San Franciscos ja Sydney's Austraalias. Vancoveris oli ta kaasas ja alustas „Kodukiriku" vaimulike raadiosaateid sügisel 1962, ja see töö kestab edasi. 1965. aastast alates on E. Meiusi teeninud Ameerika kogudusi lääneranniku, viimased neli aastat Denveris, Colorados.

Pastor Meiusi on vilunud reisija ja ta evangelisatsiooni reisud on viinud teda enam kui 60-nele erinevale maale. Sageli on ta ka kõnelenud meie kaasmaalastele.

Evangeeliumi nädalal teenivad veel koguduse pastor Allan Laur ja kaastöölised. Laulu ja muusikaga esinevad koguduse koor Ülo Lindströmi juhatusel ja lauluansamblid.

Immanueli kirik asub üks block lõuna pool Gerrard St. ja üks block lääne pool Main St.

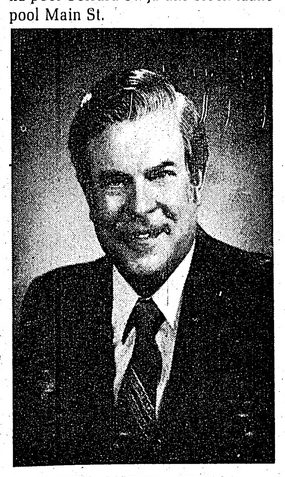

REV. ENDEL MEIUSI

ARMAST

REET VAIKLA't

mälestavad leinas

EDITH TOMSEN
HELGI ja ARNOLD AADOSON
HELDI ja UNO RANNE
HILJA ja INNAR TEOSE
MARTA ja HENRYK UNUCKA

LAHKUS MEIE ARMAS SÕBER

REET VAIKLA

mälestavad kurbuses

HELLE ja EMA

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

REET VAIKLA't

mälestavad kurbuses

LINDA ja VOLDEMAR REKK
GERDA KLAAR

KALLIST SUGULAST

REET VAIKLA't

mälestavad kurbuses

ELLI, EVALD
HILDA, HILDE, GEORG
MALLE, MÄRT, TIIA

Südamlik kaastunne MEEN'ile tema ema

RAISSA KASK'e

lahkumise puhul.

Mälestavad

Põrm sureb,
vaim jääb elama.

HARALD MIITEL pojaga
H. TOOTS abikaasaga

ARMAST

JAAN SEPP'a

mälestavad vaikses leinas

VIVI, HAROLD, INGRID ja ROBERT KIVI
ELLEN, ASKO, KATRIN, RITA ja TOOMAS KÜTTI

ARMAST KOGUDUSE LIIGET

ALVINE NÕMM'e

mälestab

Ent suurim neist
on armastus.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

KALLIST

HILDA ÕUNPUU'd

mälestavad

ÕIE ja LEO SAAR perekonnaga

ARMAST SÕPRA

AKTE JÜRISSON'i

mälestavad kurbuses

ARMILDE ja VAMBOLA VOIKA
MEERI ja RICHARD METSLANG
LIA ja HELMUT LELOV

Grupireis Lääneranniku Eesti Päevadele

Ärasõit Torontost toimub esmaspäeval, 20. juunil. Reisi marsruut on järgmine (linnad ja osariigi nimed, kus peatutakse ööbimiseks: Joliet, Illinois; Omaha, Nebraska; Cheyenne, Wyoming; Salt Lake City, Utah; Reno, Nevada), jõudes kuuendal päeval San Franciscosse. Seal peatutakse 7 päeva üliõpilaste ühiselamus ja nauditakse Eesti Päevi, mis toimuvad 26. juunist kuni 2. juulini 1983. 3. juulil s.t. reisi 14-dal päeval jõutakse Los Angelesi, kus peautakse 2 päeva. Selle aja jooksul tutvutakse ka Hollywoodi vaatamisväärsustega, külastatakse Universal filmistuudiot ja kõik mis sellega seotud. Reisi 16-dal päeval jõutakse Las Vegasesse, Nevadas. Edasi Flagstaff, Arizona, kus peatutakse 2 päeva, tehes ka kõrvalhüppe Grand Canyoni. 19-dal päeval jõutakse Albuquerque, New Mexico — siis Tulsa, Oklahoma; St. Louis, Missouri; Fort Wayne, Indiana; ja 24-da päeva õhtul 13-dal juulil jõutakse Torontosse tagasi.

Reis toimub 48 kohalises bussis ja on nii kavandatud, et kõik tähtsamad vaatamisväärsused nagu Great Salt Lake, Sierra Nevada mäed, Majove Desert, Hoover Dam Colorado jõel, Petrified Forest ja paljud teised kohad ei jääks sel pikal reisul nägemata.

Reisi hinnaks on $1,100.— Kanada rahas ja selle hinna sisse on arvestatud ööbimine esimesejärgu hotellides, välja arvatud San Francisco peatus kus lisaks ööbimisele on ka hommikusöök hinna sees. Ka elukutseline teejuht, pakkide kandmine hotellides ja mitmete vaatamisväärsuste sissepääsud on arvestatud hinna sisse. Kuna reis saab teoks ainult täisgrupi moodustamisel, siis nendele, kes on huvitatud sellest ühisreisist läbi 14-ne osariigi, palutakse ühendust võtta Astrid Jõgi'ga enne 20. aprilli, telefon (416) 487-2094.

Palmipuudepüha „Eesti Kodus"

„Eesti Kodus" tähistati Palmipuudepüha jumalateenistusega 27. märtsil, kus teenisid õp. E. Pähn ja kand. theol. E. Heinsoo. Õp. Pähn kirjeldas oma jutluses Kristuse sõitu Palmipuudepühal Jeruusalema, kus teda suured rahvahulgad võtsid vastu rõõmuhõiskamisega, kuid mõne päeva pärast samad rahvahulgad olles üles ässitatud juutide poolt karjusid „poo risti, poo risti." Selle sündmusega jutlustaja sümboliseeris ka meie rahva saatust, kes alustas, oma elu ilusamate lootustega vabaduse saavutamisel, kuid varsti kulges meie rahva tee Kolgata sündmustesse, kus meie rahvas pidi asuma ristiteele.

Teenistust kaunistas sopran Lydia Kööp kahe lauluga. Bachi „Oh mu süda valus murdub" ja „Ketsemanist Kolgatale, Lunastaja viimased kannatused sellel teel". Solisti saatis klaveril Julie Herma ja organistina toimis A. Pähn.

Teenistuse järele tähistati Eesti Kodus elunevate Johannes ja Sinaida Naaride kuldpulmapäeva, kus õp. Pähn pidas lühikese palve ja õnnistas juubilaridepaari.

Valpade ja mööbli
PUHASTUS
muruga (steamcleaning)
Helistada ERIK LOKBIK
tel. 447-9834

Jumalateenistus ja filmiõhtu Virginia Ühendatud kirikus

Laupäeval, 19. märtsil toimus Royal Beachi lähedal United kirikus kannatusaja jumalateenistus kus jutlustas Jakobi koguduse õpetaja mag. Tõnis Nõmmik. Oma vaimulikus kõnes rääkis ta Kristuse elust, kannatustest ja surmast. Lõpp-palves palvetas õpetaja Kodu-Eesti, Kanada rahva ja maa eest ning õnnistas palvelisi.

Peale jumalateenistust siirdusid kirikulised seltskondlikku ruumi kus õpetaja näitas kahte värvilist heli'ilmi. Esimesel nägime Püha Maad ja sealseid vaatamisväärsed paiku, kuna teine oli puht usuline film ja näitas missiooni tööd ja ristiusku ristimise talitusi orientaal maades, mis oli päris huvitav vaadata.

Enne filmi näitamist ja filmide vaheajal lasti Jakobi koguduse liikme Selma Hõbeda poolt pakutud kuumal kohvil ja suupistetel hea maitsta.

LAHKUS IGA

mälestavad

ERNA ja A
DAGMAR j
ELLAja AR
ASTA ja BE
ELLA KIVI
HELGI ja E
SENTA ja I
EDUARD M
ARMILDE
ANTS
LINDA ja

ARMAST

AKTE JÜR
surnud 4. apr
mälestavad
HERM
FERDI
LEO SA
OSVAL

ARMAST

AKTE JÜ

SÜGAVAS KURBUSES LEINA

AKTE JÜ
VILLA

LAHKUS MEIE ARMAS SÕBE

AKTE JÜ

Ilmus teos Ees
H. P. TAYLOR &
UNIFORM, ORGA
HISTORY OF THE W
256 lk., köites.
Käsitab Eesti Diviisi koos
rohkesti dokumenta
Müügil „MEIE
958 Broadview Ave., T

ENE
A't

annus
rontos
lestavad
KARL
vend EDUARD kodumaal

AIKLA't

stavad leinas
EDITH TOMSEN
HELGI ja ARNOLD AADOSON
HELDI ja UNO RANNE
HILJA ja INNAR TEOSE
MARTA ja HENRYK UNUCKA

ÕBER
AIKLA
mälestavad kurbuses
HELLE ja EMA

ÕPRA
AIKLA't
lestavad kurbuses
LINDA ja VOLDEMAR REKK
GERDA KLAAR

AIKLA't
mälestavad kurbuses
ELLI, EVALD
HILDA, HILDE, GEORG
MALLE, MÄRT, TIIA

ile tema ema
A KASK'e
ise puhul.
Mälestavad
HARALD MIITEL pojaga
H. TOOTS abikaasaga

N SEPP'a
ses leinas
INGRID ja ROBERT KIVI
KATRIN, RITA ja TOOMAS KÜTTI

ET
NÕMM'e
ab
NTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

LAHKUS IGAVIKKU

AKTE JÜRISSON

mälestavad

ERNA ja ALFRED AASMA
DAGMAR ja EVALD ABNER
ELLAja ARNOLD ALTOSAAR
ASTA ja BENNO JOSTMAN
ELLA KIVISTIK
HELGI ja EUGENE KRAMER
SENTA ja BERNHARD LAHT
EDUARD MIIL
ARMILDE ja KALJU PIHL
ANTS
LINDA ja OSKAR PINT
DAGMAR ja VILLU PINT
ELLEN ja KARL RAUDSEPP
SENTA ja KARL HAAKON RAUDSEPP
MAI ja ALEKS TAMME
VOLDEMAR TAMMEMÄGI
RODA TIELS
ALLY ja EVALD TIMUSK
ANNE VARANGU
SAIMA ja KALJU VARANGU
VAIKE ja JUHAN VIILMA
LEIDA VÕRANG emaga

ARMAST

AKTE JÜRISSON'i

surnud 4. aprillil 1983

mälestavad leinas

HERMAN ALLIKSOO abikaasaga
FERDINAND KASE abikaasaga
LEO SAAR abikaasaga
OSVALD ÕUNAPUU abikaasaga

ARMAST

AKTE JÜRISSON'i

mälestavad

KARIN ja OLEV
REET abikaasaga
JÜRI perekonnaga
VIRVE

SÜGAVAS KURBUSES LEINAB

AKTE JÜRISSON'i

VILLA ESTO pere Bova Ratonis

LAHKUS MEIE ARMAS SÕBER

AKTE JÜRISSON

mälestavad kurbuses

ELLEN OJASALU
LILL ja GUNNAR NEEME

Ilmus teos Eesti Diviisist:

H. P. TAYLOR & R. J. BENDER

UNIFORM, ORGANIZATION AND HISTORY OF THE WAFFEN–SS, vol. 5

256 lk., köites. Hind $19.00

Käsitab Eesti Diviisi koosseisu ja tegevust, sisaldab rohkesti dokumentaalset fotomaterjali.

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 17. aprillil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb õp. Toomas Vaga Vancouverist. Esineb Central High School of Commerce Concert Band Lembit Avesson'i juhatusel.

EVANGELISATSIOONI NÄDALA jumalateenistused 18., 19. ja 20. aprillil. Teenib õp. Thomas Vaga Vancouverist.

24. aprillil PIHIPÜHA kell 11 hommikul. Armulaud leerilaste vanematele, vanavanematele, sõpradele ja tuttavatele. Solist Tamara Norheim. Kell 10.45 Linda Norheim harpsikordil. Pühapäevakool. Leerieelsed. Kell 4 p.l. Musica Divina ja Musica Viva kontsert. Juhatab Lembit Avesson. Päässmeks kirikukorjandus.

Pühap., 1. mail LEERILASTE ÕNNISTAMINE kell 2 p.l. St. Paul'i kirikus Bloori tänaval.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool.

PIIBLITUNNID igal pühapäevahommikul kell 10.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KONETUNNID kolmapäeval 9.30—2 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128, kirikus 923-5172

Laup., 16. aprillil kell 4 p.l. piiskop Karl Raudsepa 75 a. sünnipäeva ja 50 a. ordinatsiooni juubeli KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Teenivad Ameerika ja Kanada praostkondade vaimulikud. Kontsertosas dr. Roman Toi kantaat „Laudate Deo" autori juhatusel. Pärast jumalateenistust koosviibimine kohviga.

Pühap., 17. aprillil jumalateenistust ei ole.

Teisip., 19. aprillil kell 11 homm. koguduse naisringi KÄSITÖÖRING.

Pühap., 24. aprillil kell 4 p.l. koguduse 34. aastapäeva tähistav JUMALATEENISTUS. Solist sopran Helmi Betlem. Laulab koguduse segakoor Peeter Tammearu juhatusel.

Pühap., 1. mail kell 11 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS pühapäevakooli ja leerinoote osavõtul. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS kell 1 p.l.

Pühap., 8. mail kell 4 p.l. EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS.

PIIBLITUNNID kell 3 iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal.

KIRIKUKOORI harjutused igal esmaspäeval kell 7 õhtul kiriku ruumes.

ÕPETAJA KONETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti 5—7 õhtul, neljapäeviti 2—8 õhtul ja pärast igat teenistust.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 17. aprillil kell 3 p.l. Külalisena jutlustab Vancouveri Peetri koguduse õpetaja Toomas Vaga. LOTERII järgneb jumalateenistusele. Einelaud.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Immanuell Kirik
21 Swanwick Ave.
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6240

EVANGEELIUMINÄDAL 16.—24. aprillini. Külaliskõneleja pastor Endel Meiusi Coloradost. Kaastegevad Allan Laur ja Ilmar Aavik Vancouverist (16. ja 17. aprillil). Laulu ja muusikaga teenivad koguduse koor Ülo Lindströmi juhatusel ja lauluansamblid.

Laup., 16. aprillil kell 7 õhtul avaõhtu kohvilaudade ümber. Valguspilte Filipiinidest. Evangeeliumi kuulutus.

Jumalateenistused leiavad aset järgmiselt:
Pühap., 17. apr. kell 3 p.l.
Kolmap., 20. apr. kell 7.30 õhtul.
Neljap., 21. apr. kell 7.30 õhtul.
Reedel. 22. apr. kell 7.30 õhtul.
Laup., 23. apr. kell 7.00 õhtul.
Pühap., 24. apr. kell 3 p.l.
(Buss „Eesti Kodust" pool tundi enne iga jumalateenistuse algust).

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED pühap., 17. aprillil kell 11.15 h. ja pühap., 24. aprillil kell 6 õhtul.

TORONTO EESTI S. P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laup., 16. aprillil kell 9.30 h. JUMALATEENISTUS. Jutlustab pastor K. Aka inglise keeles, tõlgitakse eesti keelde. Misjoniloeng. Piibliklass kell 11 h., aine: „Võitjad". Kõigil sõnavabadus.

Laup., 23. aprillil kell 9.30 h. MISJONILUGU. Piibliklass mõttevahetuse korras. Kell 11 e.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Olev Tralla. Teretulemast!

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.

Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühap., 17. aprillil kell 17.00 JUMALATEENISTUS'

Pühap., 1. mail kell 14.00 ühine JUMALATEENISTUS Toronto rootsi kogudusega TAANI KIRIKUS, 72 Finch Ave. West, Willowdale. Jutlustab piiskop Karl Raudsepp, teenivad külalised ja koguduse õpetaja. Duett: sopran Valve Tali, metsosopran Hilda Sepp, orelil A. Brown. Järgneb õp. T. Nõmmiku 50. a. SÜNNIPÄEVA TÄHISTAMINE kohvilauas. Kõik kutsutud!

ÕPETAJA KONETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
30 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 17. aprillil kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL' Kell 11 h. JUMALATEENISTUS. K. Raid kõneleb teemal „Illusioonid". Kell 6 õhtul VÄLISMISJONI ÕHTU. Kõneleb ja näitab slaide Kaug-Idast naasnud Endel Meiusi.

TORONTO EESTI AP. ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühap., 17. aprillil kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

Näitemüügi korjanduslehed palutakse tungivalt tagastada hiljemalt 17. aprilliks.

Koguduse NÄITEMÜÜK-PEREKONNAÕHTU toimub laupäeval, 23. aprillil kell 5 p.l. Peetri kiriku saalis. Käsitööde müügilaud avatud kell 4 p.l.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 17. aprillil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Teenivad A. Ehasoo ja E. Saraoja. Laulab naisansambel.

Kolmap., 20. aprillil kell 7.30 õhtul PIIBLI-PALVETUND: „Ilmutusraamat — Sardese kogudus".

Eesti arst valvekorras

16. ja 17. apr.
Dr. T. Kuutan 751-6141

23. ja 24. apr.
Dr. R. Pahapill 921-7777

Euroopa kogemustega rätsep õmbleb meestele ja naistele
ÜLIKONNAD — KOSTÜÜMID — MANTLID
kvaliteet materjalid
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

MÜÜGID

MÜÜA
LOOMA-SÕNNIKUT
sobiv väetiseks aiamaale, kartulipõllule, marjapõõsastele jne. 1 1/2 aastat vana, peaaegu lõhnatu. Helistada hommikuti enne kella 10, tel. 759-7485, Lahti.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Akende asendamine thermo-akendega. ★ 5 tollised veereenid kuues värvis. ☆ Rõästaaluste katmine.
Keldri akendele sissemurdmise vastu metallkattsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238
Kodus 769-0932
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)
EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES: 376 College St.
767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ..... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 S. Algoma St.

SUDBURY
Wolfe's Bookstore ..... 133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $37.00 6 k. $20.00, 3 k. $15.00; USA-sse — 1 a. $41.00 6 k. $23.00, 3 k. $17.00; Ülemeremaadesse — 1 a. $46.00 6 k. $25.00, 3 k. $19.00 Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Helmut Rüdmik 60-aastane

Reedel, 8. aprillil pühitses pastor Helmut Rüdmik oma 60 a. sünnipäeva. Ta sündis Tallinnas, kus ka möödusid ta nooruspäevad ja kooliaeg. Raskema elukooli tegi ta läbi Teise maailmasõja lahingutes, olles rindel viis aastat.

Imekombel pääsis ta sõjast eluga ja siirdus koos perekonnaga üle Saksamaa ja Inglismaa Kanadasse 1950 ndal aastal. Varsti pärast Kanadasse saabumist tuli ta usulisele ärkamisele ja otsustas pühenduda vaimulikule tööle oma rahva keskele ja selles oma kutsumuses on H. Rüdmik olnud tegev tänaseni.

Raadiomisjon on olnud juubilari eriline südameasi. Ise koges ta raadiosaadet kuulates kuidas Jumal sekkus tema eluga. Ususõnumi vaimulikes raadiosaadetes on ta olnud peamiseks kõnelejaks 24 aastat. Raadio kaudu on tema kuulutus välja saadetud veel Austraalias, Vancouveris, Californias, New Yorgis, Brasiilias ja samuti Kaug-Idas asuva FEBC lühilaine saatejaama kaudu Nõukogude Liidus asuvatele eestlastele. Viimased kaksteist aastat on pastor H. Rüdmik olnud „Hea Sõnumi" raadiosaadete aktiivsem kaastööline ja kõneleja. Kaks korda nädalas on need saated kuulda Euroopas ja Kodu-Eestis. Viimasel aastal on saateaega pikendatud ja praegu kostub Evangeeliumi Sõnum poolteist tundi nädalas. Saated on hinnatud ja kuuljaskond aina kasvab. Suure julguse ja armastusega kuulutab pastor Rüdmik kodumaa eestlastele ristiusu põhitõdesid.

Helmut Rüdmiku sulest on ilmunud palju vaimulikke artikleid. Samuti on ta välja andnud mitmeid broshüüre ja terve rea traktaate. Helmut Rüdmiku visioonis on kaasmaalased üle kogu maailma. Nii on ta alates 1961. aastast oma misjoni reisidel rännanud kuus korda ümber maailma ja kümnel korral külastanud Euroopat seoses kuulutus ülesannetega. Ta oli ka esimene vaimulik kes külastas meie rahvusgruppi Türgimaal. Viimastel aastatel on ta sagedasti korraldanud turismireise Pühale Maale ja enam kui 500 kaasmaalast on temaga koos kõndinud Piibli radadel.

Kanadas ja USA-s on ta kuulutanud enamuses eestlaste keskustes. Evangelisti ja raadiotöö kõrval on ta ustavalt olnud tegevuses ka koguduse töös Torontos, olles mitmed aastad Toronto Eesti Evangeelse koguduse pastoriks. Aastal 1978 siirdus juubilar koos oma abikaasa Endlaga Floridasse, kus nad teenivad meie kaasmaalasi vaimulikult Fort Lauderdales, Miamis ja West Palm Beachis.

Soovime juubilarile rohket Jumala õnnistust sünnipäevaks ja eelseisvateks aastateks.

A.L.

Rootsi kogudus kolmkümmend

Toronto Rootsi Luteriusu kogudus, kuhu kuulub riigi- ja soomerootslaste kõrval ka eesti-rootslasi, tähistab eeloleval pühapäeval oma kolmekümnendat aastapäeva.

Rootsi kogudusel on Torontos olnud algusest saadik tihedad kokkupuuted eestlastega. Kogudust on algusest peale teeninud eesti õpetajad, kes samaaegselt on teeninud ka eesti kogudusi. Koguduse asutajaks oli assessor August Raidur ning alates 1975. a. teenib kogudust õp. Tõnis Nõmmik. Organistidest on samuti mitmed eestlased: Leida Pilt, dr. Roman Toi, Evi Uuesson-Heinar ning Jaak Kivik. Samuti on koguduses esinenud mitmed eesti solistid: sopranid Elna Libe, Tamara Norheim, Valve tali ning Erika Veskimets-Solom, metsosopran Hilda Sepp j.t.

Koguduse juures tegutseb naisring, pühapäevakool, Piibliring ja vabaaja klubi, mis käib koos Eesti Majas. Eriti viimase aasta vältel on rootsi ühiskond kanadas ning koguduse liikmete arv ja tegevus tublisti suurenenud.

Tähtpäeva tähistab rootsi kogudus piduliku jumalateenistusega pühapäeval 17. aprillil, algusega kell 2 p.l., Taani kirikus, 72 Finch Avenue West, Willowdale. Jumalateenistusel teenivad Ida-Kanada piiskop dr. William D. Huras, külalisena Rootsist õp. Andres Nisbel, mitmed külalisõpetajad, diak. kand. Kersti Kimmel ning koguduse õpetaja. Solistideks on sopran Valve Tali ja tenor Erik Sundström. Järgneb koosviibimine kohvilauas, kuhu kogudus kutsub ka oma arvukaid eesti sõpru.

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

JÕEKÄÄRUL
SUVILA
välja üürida. Soovijail palutakse helistada 489-8564.

ARMAST UNUSTAMATA

AKTE-LUDMILLA JÜRISSON'i

neiuna PLESIVA
sündinud 15. novembril 1914 Tallinnas
surnud 4. aprillil 1983 Jordan Station'is

mälestab kurbuses

ABIKAASA

**"Issand, kelle juurde me peame minema?
Sinul on igavese elu sõnad."**

ARMAST VENNANAIST JA SUGULAST

MADELINE ELLER'i

surnud 2. aprillil 1983 Lakewood'is, N.J.

mälestavad kurbuses

FRIEDA lastega
LEIDA lastega
KALJO perekonnaga

Puhka rahus!

ARMAST KAUAAEGSET PEREKONNASÕPRA

KAPTEN **MIHKEL KÕVAMEES't**

surnud 20. märtsil 1983 Stokholmis

mälestab

AIDE MUNDI perekonnaga

ARMAST

REET VAIKLA't

mälestavad leinas

ERNA VISMAN
LIIS PURRE
LIISI ja ENDEL RUBERG
ESTER LAANEMETS lastega
FRIDA ja RALF ASPER

ARMSAT TÄDI

REET VAIKLA't

mälestavad sügavas leinas

TIIU ja ALAR
ristitütar LEENA ja STEPHEN
JAAN
SILVIA

ARMSAT

REET VAIKLA't

mälestavad leinas

ÕIE ja JAANUS HALL
ASTA ja FERDINAND KALJUSTE
TIKI ja ARTVIG KIVISSOO
LINDA ja VALDU LILLAKAS
ESTER ja BRUNO TREILMAN

KÜTTED
☆ Uued ja parandamine ☆ ÕLI- ja GAASIAHJUDE vahetamine.
☆ Korstnavoodrid (chimney linings) ☆ Veetorude parandamine
★ Mõõdukad hinnad, oskustega töömehed.
ROLAND KULLIK Tel. (416) 275-1280

Ameerika press A. Primast

USA eestlaskonnas hästi tuntud rahvusliku elu aktivistist agr. Aleks. Primast, kes neil päevil suri 76 a. vanuselt südamehaigusesse, avaldasid mitmed New Jersey ajalehed omapoolseid sooje ja tunnustavaid järelhüüdeid koos tema kui eesti poliitilise põgeniku elu kohta käivate andmetega. Eriti ulatuslikult tegi seda päevaleht Times-Observer. A. Primal oli aastate pikkused tihedad kokkupuuted paljude ameeriklaste ringkondadega poliitilises elus, etniliste ürituste korraldamisel ja muus. Teda oli ta aktiivsuse tõttu varemalt ameerika pressis austatud teenitult „Mr. Estonia" hüüdnime all. Kadunu viimaseks ühiskondlikuks tööks oli hiljutise USA eesti rahvusorganisatsioonide kongressi tehniline ettevalmistamine, millise kokkutuleku ajal ta haigestus ja enam lõplikult ei paranenud. Ta suri E.V. 65. a.p. Lakewoodis märkimise päeva varahommikul omas kodus unest ärkamata.

Kadunu ärasaatmisel oli eesti kirikus kohal pea kogu sealne eestlaskond, puusärgi juures auvalves Korp! Ugala, ja sealse Võitlejate Üh. liikmed. Vaimuliku talituse pidas õp. E. Pähn, järelhüüdeid laususid Lakewoodi linnapea, ERKÜ esim. J. Simonson, N.J. Balti Komitee esim. P. Blumbergs, Agronoomide Seltsilt dr. Ed. Rubel, akadeemilistelt vendadelt J. Virkus j.t. A. Prima maeti kohalikule kalmistule, ta puusärgil olnud rahvuslipp anti Võitl. Ühingult üle mälestuseks kadunu lesele.

□

A. Prima pärines talulapsena Tartumaalt, Elva lähedalt Udernast. Õppis Tartu Realgümnaasiumis, Tartu Ülikoolis ja riikliku stipendiumiga Berliini Ülikoolis — mille ta lõpetas põllumajanduse alal. Noorena oli juhtivalt tegev noorseppade malevas ja andeka flöödimängijana oli ta ka Realgümn. ork.juht. A. Wirkhausi abiks. Hiljem tegutses aianduse ja masinduse ala pedagoogina, koolijuhatajana, selle eriala ajakirja toimetajana ja ministeeriumi nõunikuna. Paguluses on tal eriti laialdased teened Lakewoodi päevist, kuhu ta saabus 30 a. tagasi. Vaevalt on seal olnud mingit suuremat ja tähtsamat üritust, kus kadunu ei olnuks kaasjuhtivalt oma abistavat õlga alla pannud. Need ulatusid üle laulupäevade, spordipidustuste, noorte laagriväljaku, eesti ühingu ning selle seltsimaja ja muu kaudu lõpeks ka akadeemilistele suvepäevadele, ERKÜ valimiste peakomiteesse, organisatsioonide kongressi ja mujale. A. Prima oli koostööline, heasüdamlik ja visa töömees. Abielus Armilde Sakk'iga, kus neil sirgus neli tublit poega. Kadunu kui harukordse panusega kaamaalase surm on USA eesti ühiskonnale tõeliselt valusaks kaotuseks.

B.P.

Leedu endine meremees ja Siberi-vang Simas Kudirka on USA-s endiselt aktiivne Balti rahvaste vabadusvõitleja, kes oma autentsete andmetega raskeist kannatusist ning läbielamustest saab hästi selgitada olukordi Nõukogude inimõiguste ja poliitiliste vabaduste vastase korra all, eriti okupeeritud Balti riikides ja Kremli vangilaagreis. Teda intervjueeris äsja mitu ameerika ajakirjanikku Los Angelesis Balti Vabadusliidu konverentsi puhul. Pildil S. Kudirka paremal, usutleb ajakirjanik R. Kabaker. Foto — V. Stokes

Eestis välditi demonstratsioonid tugeva valvega

STOKHOLM — Eestist on informatsioon, et Eesti Vabariigi 65-aastapäeval 24. veebruaril 1983 ei toimunud linnades suuremaid rahvuslikke ja nõukogudevastaseid demonstratsioone. Kõik selleks mõeldavad strateegilised paigad (surnuaiad jne) olid võetud KGB-töötajate, militsionääride ja rahvamalevlaste hoolsa valve alla. Surnuaedadel takistati noori füüsiliselt rahvuskangelaste haudadele lähenemast. Kuigi on kuuldusi väikse matest demonstratsioonidest maal, puuduvad veel faktilised üksikasjad.

Jõululaupäeval, 24. detsembril 1982 läksid kümme Tartu ülikooli ajaloo teaduskonna esimese kursuse üliõpilast värviteklites Raadi kalmistule, kus nad päid paljastades auvalves süütasid küünlad Eesti Vabadussõja kangelase Julius Kuperjanovi haual. Nad võeti isiku kindlakstegemiseks kinni hulgaliselt kohal olevate KGB-töötajate poolt. Sellise rahvusliku demonstratsiooni tagajärgi ei tulnud kaua oodata. Juba 4. jaanuaril 1983 ilmus ülikooli teadaannete tahvlile rektor Arnold Koopi käskkiri nr.6-0, milles teati järgmise nelja üliõpilase eksmatrikuleerimisest alates 3. jaanuarist 1983 „ebaväärika käitumise pärast" — Aivar Raidla, Indrek Tarandi, Mart Sarapuu (ajaloo teaduskonna esimese kursuse üliõpilased) ja Priit Heinsalu (matemaatika teaduskonna neljanda kursuse üliõpilane). Rektori käskkirjaga nr. 7-0 avaldati vali noomitus järgmisele seitsmele ajaloõteaduskonna esimese kursuse üliõpilasele - Sirje Kodar, Leila Kruusma, Kai Urs, Aivar Lippmaa, Mehis Rever, Kaire Põldam ja Tiia Solba. Kõiki „karistatud" meesüliõpilasi ootab sõjaväkke kutsumine.

□

Virumaal, Kohtla-Järve linnast lõunapool asuvas lisaku alevikus rebiti 27. novembril 1982 maha nõukogude punalipp ja kaks nõukogude loosungit. KGB pole senini suutnud kindlaks teha nõukogudevastase demonstratsiooni teostajaid.

□

Virumaal, Rakvere linnast lõunapool asuva Vinni näidissovhoostehnikumi juhatuse hoone ees asuvasse lipuvardasse oli 14. juunil 1982 heisatud sini-must-valge lipp. Vaatamata KGB poolt teostatud ülekuulamistele ja „vestlustele" pole senini rahvuslipu heiskajaid avastatud.

Moskva sõjamasin on ees USA-st

USA sõjaministeeriumi poolt koostatud ülevaade N. Liidu sõjaliste jõudude kohta käesoleval aastal näitab, et N. Liit toodab rakette, pommitajaid, võitluslennukeid , tanke ja teisi võitlusvahendeid suuremal määral kui USA ja NATO riigid kokku. Moskval on katsestamisel uus pommitaja ja kaks uut kontinentidevahelist tuumlaenguga raketti. Nende õhu- ja tsiviilkaitse võimaldab neil elada üle rünnaku tuumpommidega ja jätkata sõda pikemat aega. Venelastel on uurimisel sõda maailmaruumis.

Tuumrelvade kallaletungi kaitseks on ehitatud Moskva lähedusse erilised varjendid radarite, rakettide ja komandopunktide tarvis. Eriteadlased läänes on arvamisel, et N. Liit toetab uurimusi ja katsestamisi uute relvade alal vähemal määral kui USA. N. Liit ostab vahemeeste kaudu USA uute relvade mudelid või hangib nende joonised spionaazhi teel ja ehitab enesele nende eeskujul uusi relvi, vahel isegi parandatud ja täiendatud kujul.

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus
samuti akende pesemine. „Scotch stainguard" hinna sees. Söögituba, elutuba ja koridor $59.95. Pensionäride korteritele hinna-alandus.
PEETER VALING — Tel. 690-4961

Sõjaoht Aafrikas on vähenemas

USA reageeris luureandmetele, et Liibüa väed on koondumas Sudaani piirile ja kavatsus on kõrvaldada Sudaani senine valitsus ning asendada see Liibüa diktaator Qaddafi'le sõbraliku valitsusega. USA admiraliteet saatis lennukite emalaeva Nimitz'a Vahemere laevastikust Liibüa ranna lähedusse ja 4 kaugluurelennukit Egiptusesse, et jälgida Liibüa sõjaliste jõudude koondumist Sudaani piiri lähedusse. Sudaan on Egiptuse sõbralik ja läänerriikide poole hoidev maa Aafrikas, mis Qaddafile ei meeldi. Nüüd, kus tema plaanid on avalikkuse ette toodud, ta nähtavasti nendega enam edasi ei lähe ja sõjaoht väheneb Aafrikas, vähemalt ajutiselt.

KUHU MINNA?

Laup., 16. ja 17. aprillil „Kunstlik Paradiis" Don Hall'is, 957 Broadview Ave., algusega kl. 10 h.

Laup., 16. aprillil mulkide ja valgalaste Kevadpidu Tartu College'is algusega kl. 6 õ.

Laup., 16. aprillil Eesti Seltsi IV Kevad-popurrii Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 17. apr. T.E. Segakoori kontsert Lawrence Park Collegiate Institute'i aulas (Avenue Rd.—Lawrence Ave.) algusega kl. 3 p.

Esmasp., 18.—20. apr. Evangelisatsioonipäevad Peetri kirikus algusega kl. 7 õ.

Laup., 23. apr. Ap. Õigeusu kog. Näitemüük-perekonnaõhtu Peetri kiriku saalis algusega kl. 5 õ.

Pühap., 24. apr. Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoori kevadkontsert First Place Auditooriumis, 350 King St., Hamilton, algusega kl. 3 p.

Pühap., 24. apr. Musica Divina kontsert Peetri kirikus algusega kl. 4 p.l.

Pühap., 24. apr. Pensionäride Klubi loterii Eesti Majas algusega kl. 12 p.

Reedel, 29. apr. Akadeemilise Kodu Mai-vastuvõtt Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

Laup., 30. apr. E.V. Sõjakooli aastapäev Tartu College'is algusega kl. 7 õ.

Laup., 14. mail „Kungla" Maiball Casa Loma's algusega kl. 6.30 õ.